

18.12.2018

Kokousaika 18.12.2018 16:00 - 18:57

Kokouspaikka Töysänkatu 2 D, 2. krs, kokoushuone Moreeni

Läsnä

Jäsenet

Pakarinen, Pia apulaispormestari
Apter, Ted
Diarra, Fatim
Harms-Aalto, Martina
Jalovaara, Ville
Kivekäs, Otso
Kopra, Pia
Korkkula, Vesa
Larsson, Tiina
Malin, Petra
Mohamed, Abdirahim saapui 16:27, poistui 17:40, poissa:
263-265 §, 268-292 §
Niskanen, Dani
Hannula, Markku varajäsen

Muut

Grönholm, Niclas ruotsinkielisen palvelukokonaisuu-
den johtaja
Järvenkallas, Satu varhaiskasvatusjohtaja
Kukkonen, Arja lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja
vapaan sivistystyön johtaja
Pohjolainen, Liisa kasvatuksen ja koulutuksen toimia-
lajohtaja
Salo, Outi perusopetusjohtaja
Kemppi, Mauno tilapalvelupäällikkö
Takanen, Kati hallintojohtaja
Talvensaari, Hanna-Kaisa viestintä- ja markkinointipäällikkö
Lax, Jaana hallintoasiantuntija
Taimela, Ilona opetuskonsultti
saapui 16:06, poistui 17:00, läsnä:
266 §
Tirronen, Jenni asiantuntija- ja toimistopalvelupääl-
likkö
saapui 18:05, poistui 18:11, läsnä:
osa 269 §

18.12.2018

	Vuontisjärvi, Tero	talous- ja suunnittelupäällikkö saapui 17:40, poistui 18:05, läsnä: 268 §
Puheenjohtaja	Pia Pakarinen	apulaispormestari 263-292 §
Esittelijät	Liisa Pohjolainen	kasvatuksen ja koulutuksen toimia- lajohtaja 263-268 §, 270-285 §
	Niclas Grönholm	ruotsinkielisen palvelukokonaisuu- den johtaja 269 §
	Satu Järvenkallas	varhaiskasvatusjohtaja 286-287 §
	Outi Salo	perusopetusjohtaja 288-291 §
	Arja Kukkonen	lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja 292 §
Pöytäkirjanpitäjä	Jaana Lax	hallintoasiantuntija 268-292 §

18.12.2018

---

§	Asia	
263	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
264	Asia/2	Ilmoitusasiat
265	Asia/3	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
266	Asia/4	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osallisuussuunnitelma vuosille 2019–2021
267	Asia/5	Kotihoidon tuen Helsinki-lisän poisto yli kaksivuotiailta
268	Asia/6	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2019 tulosbudjetti
269	Asia/29	Ruotsinkielisen varhaiskasvatuspäällikön virkaan ottaminen
269	Asia/29	Anställning av chef för småbarnspedagogiken
270	Asia/7	Esitys ylitysoikeudesta vuoden 2019 talousarvioon vuonna 2018 käyttämättä jääneiden investointimäärärahojen perusteella
271	Asia/8	Esitys ylitysoikeudesta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä oleviin kaupunginhallituksen määrärahoihin vuodelle 2019
272	Asia/9	Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajalle maksettava korvaus viisivuotiaiden neljän tunnin maksuttomasta varhaiskasvatuksesta
273	Asia/10	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilojen asukaskäytön hinnasto 1.1.2019 alkaen
274	Asia/11	Peruskoulujen painettujen oppikirjojen, niihin liittyvien sähköisten oppimateriaalien sekä muiden oheismateriaalien hankinta optiokaudelle, lukuvuosi 2019-2020
275	Asia/12	Peruskoulujen teknisentyön metallityökoneiden, -laitteiden ja tarvikkeiden hankinta ajalla 1.1.2019 - 31.12.2021
276	Asia/13	Korvauksen perusteena olevat kustannukset vuodelle 2018, Helsingin Kristillinen Koulu
277	Asia/14	Ennakoilmoitus perusopetuksen vuoden 2019 korvauksesta, Helsingin Kristillinen Koulu
278	Asia/15	Toimivallan siirtäminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla hankinnoissa ja oppikirjatilauksissa 1.1.2019 alkaen
279	Asia/16	Toimivallan siirtäminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla viran-

18.12.2018

---

		haltijoille
280	Asia/17	Tahvonlahden ala-asteen perusparannus ja laajennus sekä päiväkotitahvonlahden korvaavien tilojen tarveselvityksen hyväksyminen
281	Asia/18	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin koulujen kahdeksan aamuista luopumista koskevasta valtuustoaloitteesta
282	Asia/19	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Elina Moision aloitteesta toipumiskoulun rakentamiseksi sisäilmasta sairastuneille lapsille ja opettajille
283	Asia/20	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan valtuustoaloitteeseen koulujen pihojen kartoittamiseksi ja parannusehdotusten laatimiseksi
284	Asia/21	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan valtuustoaloitteesta leikkipuistojen ja liikuntapaikkojen tarjonnan kartoittamisesta ja kehittämissuunnitelman laatimisesta
285	Asia/22	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Maria Ohisalon toivomusponnosta mahdollisuuksista kehittää tiedotusta nuorten aloitekanavasta
286	Asia/23	Kumpulaan tulevan päiväkodin uudisrakennuksen tarveselvityksen hyväksyminen, lausunto hankesuunnitelmasta sekä päätös päiväkodin perustamisesta
287	Asia/24	Suutarilaan tulevan lisätilapaviljongin tarveselvityksen hyväksyminen ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto hankesuunnitelmasta
288	Asia/25	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle Kallion ala-asteen perusparannuksen 15.10.2018 päivätyistä hankesuunnitelmasta
289	Asia/26	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle Jätkäsaaren tilapäisen liikuntahallin hankesuunnitelmasta
290	Asia/27	Oikaisuvaatimus virkasuhteen purkamisesta koeaikana
291	Asia/28	Oikaisuvaatimus määräaikaiseen virkasuhteeseen ottamisesta
292	Asia/30	Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevasta päätöksestä

---

§ 263

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Ted Apterin ja Otso Kivekkään sekä varatarkastajiksi Vesa Korkulan ja Dani Niskasén.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.12.2018

Asia/2

§ 264 Ilmoitusasiat

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi seuraavat ilmoitusasiat:

- Kaupunginvaltuusto 14.11.2018 § 372: Päiväkoti Malminkartanoa ja nuorisotalo Malminkartanoa koskevan uudisrakennuksen hankesuunnitelman hyväksyminen: Kaupunginvaltuusto hyväksyi lasten päiväkoti Malminkartanon ja nuorisotalo Malminkartanon 2.5.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 3 049 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 11 774 000 euroa maaliskuun 2018 kustannustasossa.
- Kaupunginvaltuusto 28.11.2018 § 381: Lauttasaaren ala-asteen perusparannusta koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen: Kaupunginvaltuusto hyväksyi Lauttasaaren ala-asteen perusparannuksen 7.8.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 7 885 brm² ja hankkeen enimmäishinta on 22 200 000 euroa arvonlisäverottomana toukokuun 2018 kustannustasossa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 265

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavia 9.11. - 18.12.2018 tehtyjä päätöksiä:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja 10.12.2018

76 § Kohdeavustus 2018 Helsingin seudun erilaiset oppijat ry:lle

Kasvatuksen ja koulutuksen hankintapäällikkö 10.12.2018

10 § Kehittämishankkeeseen valittujen yksiköiden esimiesten johtamisen coaching hankinta

Kasvatuksen ja koulutuksen hallintojohtaja 10. - 18.12.2018

238 § Taloussihteerin viran täyttäminen

239 § Valtionosuudet, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vuonna 2018

240 § Tilastokeskuksen syksyn 2018 opiskelijatiedonkeruut, Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

241 § Aluehallintoviraston erityisavustuksen hakeminen nuorten työpajatoimintaan vuodelle 2019

242 § Yksityiselle elinkeinonharjoittaja Sari Wicklundille myönnettävä lisäavustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuoden 2018 – 2019 syyslukukaudelle

243 § Yksityiselle elinkeinonharjoittaja Sari Annika Karppiselle myönnettävä lisäavustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuoden 2018 – 2019 syyslukukaudelle

244 § Jamkicks Oy:lle myönnettävä lisäavustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuoden 2018 – 2019 syyslukukaudelle

Kasvatuksen ja koulutuksen varhaiskasvatusjohtaja 9.11. - 15.12.2018

49 § Toimivallan siirtäminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla varhaiskasvatusjohtajalta viranhaltijoille

50 § Käyttösuunnitelman vahvistaminen vuodelle 2018, varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus

53 § Virkasuhteen täyttäminen, Varhaiskasvatusyksikkö Violanpuisto, päiväkodinjohtajan virka, työavain 5-3126-18

54 § Muutos varhaiskasvatusyksiköiden sulkemiseen 21.12.2018-7.1.2019

55 § Hoitopaikkojen lisääminen, varhaiskasvatusalue Kaarela-Pohjoinen, ryhmäperhepäiväkodit Kipinä ja Hilla

56 § Päiväkodin nimeäminen, Päiväkoti Lasten Kartano

57 § Käynnistämistuen takaisinperintä, New Generation Kids Osk

58 § Käynnistämistuen takaisinperintä, Ankkalampi Oy päiväkotit Östersundom

59 § Hoitopaikkojen lisääminen, varhaiskasvatus- ja esiopetusalue 4 varhaiskasvatusyksikkö Kaskisavu-Pentinkulma

60 § Muutos varhaiskasvatusyksikön sulkemiseen 23.12.2018-7.1.2019

61 § Muutos varhaiskasvatusyksiköiden sulkemiseen 20.12.2018 - 4.7.2019

Fostran och utbildning, direktör för svenska servicehelheten 23.11. - 4.12.2018

17 § Justering av 2018 års användningsplaner, sakkunnig- och konorstjänster

18 § Stängningar av daghem och gruppfamiljedaghem under perioden 27.12.2018 - 4.1.2019

19 § Stängning av daghemmet Skatan under perioden 27.12.2018 - 4.1.2019

20 § Ruotsinkielisen työpajatoiminnan hankinta

[Viranhaltijapäätökset](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

18.12.2018

Asia/3

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.12.2018

Asia/4

§ 266

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osallisuussuunnitelma vuosille 2019–2021

HEL 2018-012860 T 00 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osallisuussuunnitelman vuosille 2019–2021.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Ilona Taimela. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä muutti esitystään siten, että liitteenä olevaan osallisuussuunnitelmaan muutettiin kohta "Koulujen osallisuusryhmät ja vertaistoiminta (ekoagentit, tutoroppilaat, ruokaraadit, välkärivetäjät jne)" kuulumaan seuraavasti: Koulujen osallisuusryhmät ja vertaistoiminta (oppilasagentit, tukioppilaat, ruokaraadit, välkärivetäjät, ympäristöryhmät, jne)

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ilona Taimela, opetuskonsultti, puhelin: 310 21878
ilona.taimela(a)hel.fi

Liitteet

1 Kasko_osallisuussuunnitelma 2019-2021_päätöksen liite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 keskiössä on asukkaiden osallisuuden edistäminen. Strategiallaan Helsinki vahvistaa asemaansa osallisuuden ja avoimuuden edelläkävijänä. Helsinki otti marraskuussa 2017 käyttöön osallisuus- ja vuorovaikutusmallin tukemaan näiden tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginvaltuusto päätti 16.3.2016 johtamisjärjestelmän uudistamisen periaatepäätöksessä, että osana muutosta tehdään kaupunkilaisten osallistumisen linjaukset, joissa määritellään, miten aiemmin tehtyjä osallistumisen ja kuulemisen kokeiluja vakinaistetaan ja otetaan käyttöön, sisältäen ainakin osallistuvan budjetoinnin, asukas- ja käyttäjäraadit sekä verkko-osallistumisen. Kaupunginhallitus päätti 13.11.2017 kehottaa toimialalautakuntia osaltaan raportoimaan osallisuuden toteutumisesta kaupunkistrategian arvioinnin yhteydessä valtuustokauden puolella välissä. Osallisuusmalli arvioidaan valtuustokauden aikana sekä avoimissa asukastilaisuuksissa että kaupunginhallituksessa. Kaupunginhallitus kehottaa toimialalautakuntia samassa yhteydessä osaltaan raportoimaan osallisuuden toteutumisesta. Arvioinnin yhteydessä kaupunginhallitus päättää tarvittavista toimita osallisuusmallin jatkokehittämiseksi ja laajentamiseksi.”

Helsingin kaupungin osallisuuden periaatteet on kirjattu Helsingin kaupungin hallintosääntöön (§ 174/13.6.2018: osa V Osallistuminen ja viestintä, luku 27 Kaupunkilaisten ja palvelunkäyttäjien osallistumisoi-keus), jolloin ne sitovat koko kaupunkiorganisaatiota. Kaupunginhallitus päätti 13.11.2017 (§ 1047) osallisuusmallin toimeenpanon ja rahoituksen periaatteiden ja niiden osatekijöihin perustuvan osallisuusmallin toimeenpanemiseksi vuosina 2018–2021. Lisäksi Helsingin kaupunginhallitus päätti 1.10.2018 Osallistuvan budjetoinnin toteuttamisen 2018–2019.

Helsingin osallisuus- ja vuorovaikutusmallin perustana on kaupunkilaisten tieto ja osaaminen ja yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet. Toimialat toteuttavat ja seuraavat osallisuutta omassa toiminnassaan yhteisten periaatteiden mukaisesti. Helsingin osallisuuden periaatteet ovat:

- yksilöiden ja yhteisöjen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntäminen
- omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen
- yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien luominen.

Osallisuutta velvoittavat säädökset kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla

Varhaiskasvatuslaki (540/2018), perusopetuslaki (628/1998), lukiolaki (629/1998) ja laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) edellyttävät

opetuksen järjestäjiltä lasten ja nuorten kuulemista, oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuuden edistämistä mm. oman oppilaitoksensa toimintaan ja sen kehittämiseen. Lisäksi Helsingin kaupungin kouluissa, lukioissa ja Stadin ammattiopistoissa on oltava oppilas- tai opiskelijakunnat, joiden tehtävänä on edistää vaikutusmahdollisuuksia ja osallisuutta. Opetuksen järjestäjän on lain mukaan myös aina kuultava oppilaita ja opiskelijoita olennaisesti heidän asemaansa vaikuttavissa päätöksissä sekä määräjain selvittää oppilaiden ja opiskelijoiden sekä heidän huoltajiensa näkemyksiä koulun ja opetuksen järjestäjän toiminnasta.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 edistää oppilaiden ja opiskelijoiden hyvää oppimista, hyvää psyykkistä ja fyysistä terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia, esteettömyyttä ja ehkäisee ongelmien syntymistä. Esi- ja perusopetuksen, lukioiden ja ammatillisen koulutuksen opiskelu- huolto on yhteisöllistä, joka edistää osallisuutta, vuorovaikutusta sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Lisäksi lastensuojelulaki (417/2007) määrittelee, että lapsen etua arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, miten eri toimenpidevaihtoehdot ja ratkaisut turvaavat lapselle itsenäistymisen ja kasvamisen vastuullisuuteen, sekä mahdollisuuden osallistumiseen ja vaikuttamiseen omissa asioissaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet ja ammatillisen koulutuksen tutkinnon perusteet määrittelevät lapsen, oppilaan ja opiskelijan osallisuuden edistämisen ja vahvistamisen keskeiseksi tavoitteeksi.

Yhdenvertaisuuden periaate on vahvistettu perustuslain (731/1999) 6 §:ssä. Yhdenvertaisuuden edistämisestä ja syrjinnän kielloista on tarkempaa sääntelyä perustuslain sekä eurooppalaisen ja kansainvälisen normiston ohella yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014).

Yhdenvertaisuuslaki edellyttää kuntien laativan yhdenvertaisuussuunnitelman. Helsingin kaupungissa laadittiin erilliset yhdenvertaisuussuunnitelmat koskien kaupungin henkilöstöä, palveluja sekä roolia koulutuksen järjestäjänä. Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 3.4.2017 (§ 339) palveluja koskevan yhdenvertaisuussuunnitelman linjaukset sekä henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman linjaukset ja toimenpiteet. Kaupunginhallituksen päätös periaatteista ja linjauksista yhdistettynä konkreettisten toimenpiteiden koontiin vuodelle 2017 sekä tavoitteisiin muodostavat Helsingin kaupungin palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelman.

Osana päätöstään 3.4.2017 (§ 339) kaupunginhallitus kehotti kaupunginkansliaa laatimaan palvelutoiminnan yhdenvertaisuussuunnitelmaan liittyvän ohjeen, joka tukee toimialojen toiminnan suunnittelua yhden-

18.12.2018

vertaisuuden näkökulmasta. Ohjeessa todetaan, että yhdenvertaisuuden edistäminen ei edellytä erillisen asiakirjan laatimista, vaan se voidaan sisällyttää osaksi muita suunnitelmia.

Tasa-arvolain (1329/2014) ja yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaisesti jokainen Helsingin kaupungin koulu ja oppilaitos on tehnyt omat toiminnalliset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat osaksi toimintasuunnitelmaansa 1.1.2017 lähtien.

Nykytilan kartoitus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tapahtuvaa osallisuutta on kartoitettu erittäin laajasti vuosina 2017-2018. Oppilaita, opiskelijoita, huoltajia, henkilöstöä ja johtoa, sekä toimialan sidosryhmiä osallistettiin suunnitelman laatimiseen yhdeksässä eri työpajassa, joiden lisäksi henkilöstöä haastateltiin ja järjestettiin julkinen avoin virtuaalinen kysely. Nykytilan kartoituksen tapahtumiin osallistui yli neljä sataa henkilöä ja mm. virtuaalisessa kyselyssä oli 989 tykkäystä. Taustakartoitusten perusteella on tunnistettu palveluiden vahvuudet ja haasteet osallisuuden toteuttamisessa sekä rakennettu toimialan osallisuuden edistämisen kehittämistarpeet.

Taustakartoituksen perusteella osallisuus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla määritellään ennen kaikkea arjen tekoina, toisen ihmisen arvostuksena ja vuorovaikutuksellisenä toimintana. Osallisuuden merkitys näkyy siinä, kuinka tärkeää jokaiselle on ”saada ääni, tulla kuulluksi, kuulla toista, saada vastaus, vastata ja ymmärtää yhdessä”. Osallisuus on selkeästi läpileikkaava käytäntö koulutuksen ja kasvatuksen toimialalla. Toisaalta osallisuuden haasteiksi koetaan viestinnän selkokieli-syyden vähäisyys ja digitaalisuuden lisääntyminen. Lisäksi tärkeäksi koettiin, hallinnon rakenteiden selkeyttäminen ja johdon tuki osallisuutta vahvistamaan. Osallisuutta tukemaan toivotaan enemmän koulutusta ja menetelmiä. Nykytilakartoituksen perusteella osallisuuden ajoittaminen mm. päätöksenteossa vaatii suunnitelmallisuutta ja systemaattista vahvistamista. On tärkeää selkeyttää päätöksentekoon liittyviä osallistumisen muotoja: Milloin osallistetaan ja miksi osallistutaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osallisuussuunnitelma 2019-2021

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osallisuussuunnitelmassa määritellään osallisuuden rakenteet, osallisuuden nykytila ja periaatteet, sekä esitellään osallisuuden kehittämisen kärjet osallisuuden toteuttamiseksi toimialalla. Kasvatuksen ja koulutuksen osallisuussuunnitelma vahvistaa Helsingin osallisuuden periaatteita. Toimialalla vahvistetaan yksilöiden ja yhteisöjen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntämistä ottamalla lapset ja nuoret ja muut opiskelijat, sekä huoltajat ja muut sidosryhmät mukaan suunnittelemaan, kehittämään, toteuttamaan ja ar-

vioimaan päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten toimintaa. Opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteet painottavat oppijan osallisuutta oppimiseen ja arkeen. Jokaisessa koulussa ja oppilaitoksessa toimivat oppilaskunnat, jotka ovat keskeiset osallisuutta tukevat pysyvät rakenteet. Oppilas- ja opiskelijakunnat kehittävät koulujen ja oppilaitosten toimintaa ja yhteisöllisyyttä. Koulujen ja lukioden johtokunnissa on sekä oppilas tai opiskelija että huoltajien edustajat. Vanhempainyhdistykset osallistavat vanhempia kouluissa ja oppilaitoksissa. Lisäksi yritykset ovat työelämän neuvottelukunnissa ammatillisessa koulutuksessa ja mukana erilaisissa peruskoulujen ja lukioden kehittämishankkeissa. Yhdenvertaiset palvelut ja osallisuusmahdollisuudet ovat kasvatuksen ja koulutuksen lähtökohtana kaikessa toimialan toiminnassa. Lisäksi toimialalla kehitetään kaupunkilaisten omaehtoisen toiminnan mahdollistamista avaamalla toimitiloja yhteiseen käyttöön.

Helsingin kaupungin kaikkia toimialoja ohjaa yhteiset osallisuuden periaatteet.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tämä tarkoittaa seuraavaa:

Kaupunkilaisten tiedon ja osaamisen hyödyntäminen

Maailman vaikuttavin paikka oppia tehdään yhdessä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla osallisuuden tunne syntyy arjen kohtaamisissa. Toimialalla hyödynnetään sekä oman henkilöstön että oppijoiden, heidän huoltajien ja yhteistyökumppanien asiantuntijuutta. Huoltajilla on käytössään monipuolisia tapoja osallistua lastensa kasvu- ja opinpolulle. Kehittämiskohtena tunnistamme paremmin erilaiset asiakasryhmät ja heidän tarpeensa, ja näin ollen asiakasymmärrystä hyödynnetään palveluiden ja viestinnän kehittämisessä. Toimialan palautteenkeruun käytäntöjä ja laadunseurantamallia yhdenmukaistetaan. Erityisen tärkeäksi katsotaan henkilöstön verkostomaisen työskentelytavan ja vertaisoppimisen kehittäminen.

Yhdenvertainen kaupunkilaisten osallisuus

Yhdenvertaiset mahdollisuudet ja saavutettavat palvelut kuuluvat kaikille. Kasvun ja oppimisen paikat ja palvelut ovat yhdenvertaiset, inklusiiviset ja kielitietoiset. Oppimisen suunnittelu lähtee oppijoiden tarpeista. Oppimisen tukea kehitetään ja kaikenikäisten oppijoiden hyvinvointia edistetään. Viestimme selkokielisesti ja visuaalisesti. Palveluita tehdään näkyväksi monikielisesti eri viestintäkanavia käyttäen ja viestinnän selkeyttä testataan asiakkailta osana Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämisohjelman toteuttamista. Kouluilla ja oppilaitoksilla on omat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat ja edistämme yhdenvertaisuutta Mukana-ohjelman toimenpiteillä. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus näkyvät Agenda 2030:n edistämässä toimialalla.

Erilaisiin vähemmistöihin kuuluvalla henkilöstöllä on omat osallisuusverkostot ja niiden toimintamalleja kehitetään.

Alueellinen vaikuttaminen

Oppimisen paikat ovat vetovoimaisia ja yhteisöjä vahvistavia lähipalveluita. Toimivalla palveluverkolla ja yhteistyörakenteilla varmistamme selkeät ja yhtenäiset opinpolut kaikilla alueilla. Oppimisen ja leikin paikkoja kehitetään muunneltaviksi ja alueen yhteisöllisyyttä tukeviksi monitoimitiloiksi. Asiakaslähtöisyyden ja alueen yhteisöllisyyden kehittämistä edistetään Mukana-ohjelman toimenpiteillä. Toimialalla avataan päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tiloja kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti asukkaiden ilta- ja viikonloppukäyttöön kiinnittäen huomiota selkeään vastuujakoon. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on yli 700 toimipistettä eri puolella kaupunkia.

Kaupunkilaisten omaehtoinen toiminta

Tuemme kaupunkilaisten omaehtoista toimintaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kaikissa palveluissa. Yhtenäinen opinpolku varhaiskasvatuksesta vapaaseen sivistystyöhön kasvattaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Lapset ja nuoret tutustuvat Helsingin kaupungin vaikuttamiskanaviin varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukio-opetuksen opetussuunnitelmien mukaisesti. Yhteistyö erilaisten kumppaneiden kanssa antaa oppijoille mahdollisuuden koulun ulkopuolella tapahtuvaan vaikuttamiseen ja oppimiseen. Nuorten osallistuvan budjetoinnin mallia kehitetään yhteistyössä kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan kanssa. Osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja edistetään ja kehitetään osana eri koulutusasteiden opetussuunnitelmien perusteita.

Asioiden asiakaskeskeisyys

Asiakaskokemus rakentuu aktiiviselle kehittämiselle ja hyvälle käytännöllä. Käyttäjystävälliset digitaaliset palvelut helpottavat arkea. Toimialalla kehitetään asiakastietojärjestelmiä. Lapsen opinpolkua kehitetään digitaalisena palveluna ja sen osaksi tulee varhaiskasvatuksen sähköinen viestintäkanava kotien kanssa viestimiseen. Helppojen ja käyttäjälähtöisten sähköisten oppimisympäristöjen ja -työkalujen kehittäminen on toimialalla keskeistä. Keräämme asiakaspalautetta ja -tietoa monipuolisesti ja systemaattisesti.

Osallisuutta tukevat rakenteet

Päätöksenteko- ja muutosprosessit ovat ymmärrettäviä, osallistavia ja läpinäkyviä. Toimialalla on koulujen ja lukioiden johtokunnissa oppilas ja huoltajaedustus, sekä oppilas- ja opiskelijakunnat. Oppilas- ja opiskelijakuntien malleja yhtenäistetään yhteistyössä nuorisoneuvoston kans-

sa. Yritysten osallisuutta tuetaan työelämän neuvottelukunnissa ammatillisessa koulutuksessa, sekä erilaisissa hankkeissa perusopetuksessa ja lukio-opetuksessa. Toimialalla otetaan käyttöön Helsingin osallistuva budjetointi, sekä kehitetään nuorten osallistuvan budjetoinnin mallia. Keväällä 2019 toteutetaan nuorten läsnäolo- ja puheoikeuskokeilu kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa. Kokeilu ja sen jatko arvioidaan kesällä 2019. Tilahankkeissa tilojen käyttäjät ovat varhaisessa vaiheessa mukana suunnittelussa.

Osallisuussuunnitelman toimeenpano ja arviointi 2019-2021

Osallisuuden johtamisrakenteen mukaan apulaispormestari vastaa toimialallaan osallisuuden ja vuorovaikutuksen toteutumisesta (Hallintosääntö 9 luku § 2). Lautakunnan tehtävänä on vahvistaa osallisuussuunnitelma ja raportoida sen toteutumisesta kaupunkistrategian yhteydessä valtuustokauden puolella välissä. Osallisuussuunnitelmaa arvioidaan vuosittain toimialan johtoryhmässä ja toimintakertomuksessa. Johtoryhmä on vastuussa osallisuussuunnitelman toimeenpanosta arvioiden ja raportoiden lautakunnalle osallisuussuunnitelman toteutumista keväällä 2019 osana kaupunkistrategian puolivälisarviointia, sekä valtuustokauden lopussa 2021.

Osallisuus on erittäin tärkeä läpileikkaava periaate kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiminnassa ja kehittämisessä. Toimialan keskeisissä prosesseissa ja toiminnan kehittämisessä noudatetaan osallisuuden periaatteita. Osallisuutta edistetään osana kaikkea toimialan toimintaa ja kentän arjessa osallisuus näkyy pieninä arjen tekoina. Toimialalle on perustettu osallisuuden työryhmä. Toimialan osallisuuden työryhmä tukee, arvioi ja kehittää osallisuutta toimialalla ja raportoi johtoryhmälle osallisuuden toteutumisesta. Osallisuustyötä edistävät osaltaan erilaiset työntekijöille suunnatut osallisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä monimuotoisuutta toimialalla edistävät verkostot. Lisäksi kaikille toimialan työntekijöille tarjotaan koulutusta osallisuuden, sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lähtökohdista ja soveltamisesta omaan työhön. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osallisuussuunnitelma otetaan huomioon päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten toiminnassa ja vuosittain laadittavissa toimintasuunnitelmissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ilona Taimela, opetuskonsultti, puhelin: 310 21878
ilona.taimela(a)hel.fi

Liitteet

18.12.2018

Asia/4

---

1 Kasko_osallisuussuunnitelma 2019-2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

§ 267

Kotihoidon tuen Helsinki-lisän poisto yli kaksivuotialta

HEL 2018-011855 T 05 01 07

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti poistaa talousarvioehdotuksen mukaisesti kotihoidon tuen Helsinki-lisän yli kaksivuotialta 1.5.2019 alkaen.

Samalla lautakunta päätti seurata kevään 2019 tehostetusti Helsinki-lisän poistamisen vaikutuksia päivähoitopaikkojen riittävyyteen. Lautakunnalle tuodaan marraskuun 2019 kokouksessa raportti muutoksen vaikutuksista.

Päätäessään Helsinki-lisän poistosta yli kaksivuotialta lautakunta edellyttää, että päätöksen tiedotuksessa panostetaan selko- ja monikieliseen tiedotukseen.

Lautakunta edellyttää, että muutosvaiheessa toimiala tekee tehostetusti yhteistyötä toisten toimialojen ja työllistymispalveluiden kanssa perheiden ohjaamiseksi tarvittaessa muiden palveluiden piiriin.

Käsittely

Vastaehdotus:

Ville Jalovaara: Lisätään päätösesitykseen kohta: Samalla lautakunta päättää seurata kevään 2019 tehostetusti Helsinki-lisän poistamisen vaikutuksia päivähoitopaikkojen riittävyyteen. Lautakunnalle tuodaan marraskuun 2019 kokouksessa raportti muutoksen vaikutuksista.

Kannattaja: Petra Malin

Vastaehdotus:

Petra Malin: Päätäessään Helsinki-lisän poistosta yli kaksivuotialta lautakunta edellyttää, että päätöksen tiedotuksessa panostetaan selko- ja monikieliseen tiedotukseen.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lautakunta edellyttää, että muutosvaiheessa toimiala tekee tehostetusti yhteistyötä toisten toimialojen ja työllistymispalveluiden kanssa perheiden ohjaamiseksi tarvittaessa muiden palveluiden piiriin.

Kannattaja: Vesa Korkkula

18.12.2018

Esittelijä muutti esitystään vastaehdotusten mukaisesti. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Palautusehdotus:

Pia Kopra: Esitys palautetaan uudelleen valmisteluun siten, että Helsinki-lisä jatkuu myös tulevaisuudessa yli 2-vuotialle lapsille, joita hoidetaan kotona. Säästöjen hakeminen lapsista on väärä kohde, tukea on tarpeen jatkaa. Säästäminen lapsista on vastoin budjetin yleistä henkeä, jossa lapsiin ja nuoriin on pyritty panostamaan. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten päätös leikata Helsinki-lisää juuri nyt on ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Virkamiehet miettivät vaihtoehtoja mistä säästöt saadaan ja kompensoidaan menetetyt n. 2,8 miljoonaa.

Pia Kopran ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Pia Kopra ilmoitti päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen: Helsinki-lisän tulisi jatkua myös tulevaisuudessa yli 2-vuotialle lapsille, joita hoidetaan kotona. Säästöjen hakeminen lapsista on väärä kohde, tukea on tarpeen jatkaa. Säästäminen lapsista on vastoin budjetin yleistä henkeä, jossa lapsiin ja nuoriin on pyritty panostamaan. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten päätös leikata Helsinki-lisää juuri nyt on ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi

Liitteet

1 Kotihoidon tuen summat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää poistaa talousarvioehdotuksen mukaisesti kotihoidon tuen Helsinki-lisän yli kaksivuotiailta 1.5.2019 alkaen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymässä vuoden 2019 talousarviossa on kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistaminen yli kaksivuotiailta.

Kotihoidon tukea voidaan myöntää, jos perheen alle kolmevuotiasta lasta hoidetaan kotona eikä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Perheen muut lapset voivat osallistua kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Kotihoidon tuki muodostuu lakisääteisestä hoitorahasta, tulosidonnaisesta hoitolisästä sekä kunnan maksamasta kuntatuesta. Helsingissä kuntatukea nimitetään Helsinki-lisäksi.

Helsinki-lisä on porrastettu lasten iän mukaan. Helsinki-lisä on 134,55 euroa lapsesta, joka on täyttänyt kaksi vuotta, mutta on alle kolmevuotias. Edelleen Helsinki maksaisi lakisääteisen kotihoidon tuen lisäksi kuntalisää alle 1,5-vuotiaalle perheen nuoremmalle lapselle 264 euroa ja 1,5–2-vuotiaalle perheen nuorimmalla 218,64 euroa.

Lakisääteinen kotihoidon tuen hoitoraha on 338,34 euroa. Tulosidonnainen hoitolisä 181,07 euroa. Sisarkorotus alle kolmevuotiaasta on 102,17 euroa ja yli kolmevuotiaasta 65,05 euroa. Liitteenä on lakisääteisen kotihoidon tuen ja Helsinki-lisän määrät 1.5.2019 alkaen.

Päätöksellä halutaan vahvistaa Helsingin strategian mukaista varhaiskasvatukseen osallistumisen tärkeyttä. Tutkimusten mukaan varhaiskasvatus luo tasavertaiset mahdollisuudet lapsille ja vähentää syrjäytymistä. Helsinki haluaa ennaltaehkäistä eriarvoistumista ja vahvistaa peruspalveluja. Varhaiskasvatuksessa myös erityistuen tarve on mahdollista huomata varhaisessa vaiheessa.

Kotihoidon tuella oli kaksi-kolmevuotiaita lapsia syyskuun 2018 lopussa 1 810. Kotihoidon tuen kuntalisän osuus 1.5.–31.12.2019 olisi 1 873 000 euroa. Kotihoidontuen kuntalisän poisto 2–3-vuotiailta saattaa vaikuttaa joidenkin perheiden varhaiskasvatuksen ratkaisuihin ja saattaa lisätä siirtymistä päiväkotitoimintaan. Päiväkotipaikkojen lisätarvetta on vaikea ennustaa.

Kotihoidon tuen käyttö on vähentynyt helsinkiläisillä perheillä viime vuosina. Vuoden 2013 lopussa kotihoidon tukea sai 8616 lasta (23,5 %) 1–6-vuotiaasta väestöstä ja vuoden 2017 lopussa luku oli 7959 lasta (20,2 %). Helsinki-lisän saajia oli syyskuun lopussa yhteensä 6429 lasta, joista 0–1-vuotiaita oli 4619 (71,9 %), 2-vuotiaita oli 1479 (23 %) ja

18.12.2018

3-vuotiaita oli 331 (5,1 %). Eniten kotihoidon tukea käytettiin Jakomäessä, jossa kotihoidon tuella olevien osuus oli 29 prosenttia 1–6-vuotiaista. Matalin kotihoidon tuen osuus oli Ullanlinnassa, 11 prosenttia.

Lapsivaikutusten arviointi

Kotihoidon tuen poisto lisäänee osallistumista varhaiskasvatuspalveluihin. Tutkimusten mukaan varhaiskasvatus luo tasavertaiset mahdollisuudet lapsille kasvaa ja oppia. Helsinki haluaa ennaltaehkäistä eriarvoistumiskehitystä ja vahvistaa peruspalveluja.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi

Liitteet

1 Kotihoidon tuen summat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, talous- ja suunnittelupalvelut
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, varhaiskasvatus ja esiopetus

§ 268

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2019 tulosbudjetti

HEL 2018-012482 T 02 02 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti

1. hyväksyä liitteenä olevan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulosbudjetin vuodelle 2019.
2. merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen 10.12.2018 pöydälle jättämät vuoden 2019 talousarvion noudattamisohjeet.
3. oikeuttaa toimialajohtajan päättämään käyttötalouden ja investointien kokonaismäärärahojen puitteissa määrärahojen vastuuhenkilöt ja heidän määrärahansa ja tarkistamaan niitä tarvittaessa. Lautakunnalle on raportoitava määrärahojen tarkistamisista talousarvion toteutumisenusteiden yhteydessä. Toimialajohtaja antaa vastuuhenkilöille talousarvion noudattamista koskevat ohjeet.
4. että toimialajohtajan tulee valmistella lautakunnan käsiteltäväksi perusteltu esitys kaupunginvaltuustolle ylitysoikeudesta, jos käyttötalouden tai investointien kokonaismääräraha ei ennusteiden mukaan riitä sopeuttamistoimista huolimatta.
5. hyväksyä kaupungin hallintosäännön 15 luvun 1 §:n nojalla yhteisöjen tukemiseen varatun määrärahan käyttösuunnitelman seuraavasti:
  - Iltapäivätoiminnan avustukset 8 784 000 euroa
  - HERO ry, Helsingin seudun erilaiset oppijat ry 24 000 euroa
  - Helvary ry, Helsingin vanhempainyhdistysten alueyhdistys 4 000 euroa
  - Yksityisten koulujen tonttivuokrien tukeminen 400 000 euroa
  - Vapaan sivistystyön avustukset 80 000 euroa
  - Varhaiskasvatuksen avustukset 85 000 euroa

Euromäärät ovat enimmäismääriä.

6. oikeuttaa hallintojohtajan yhdessä ao. palvelukokonaisuuden johtajan kanssa hyväksymään talousarvion määrärahojen puitteissa Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitokselta tilattavien ei-kilpailutettujen ruokapalvelujen tilaamista ja tuottamista koskevat sopimukset, joissa määritellään toimialan, koulujen ja tuottajan väliset vastuut sekä palvelujen sisältö ja laatu.

7. oikeuttaa Stadin ammattiopiston johtavan rehtorin tekemään oppilaitoksen käyttösuunnitelman puitteissa Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen kanssa palvelusopimukset, joiden tulee perustua hallintojohtajan ja palvelukokonaisuuden johtajan hyväksymään kokonaisuopimukseen.

8. oikeuttaa hallintojohtajan hyväksymään vuoden 2019 tulosbudjettiin varattujen määrärahojen ja Helsingin palvelut oy:n kanssa solmitun määräaikaisen sopimuksen puitteissa koulujen ja oppilaitosten ilta- ja vapaa-ajankäytön palvelujen tilaukset.

9. oikeuttaa hallintojohtajan tekemään vuoden 2019 tulosbudjettiin varattujen määrärahojen puitteissa toimialan talous- ja palkkahallintopalveluja koskevan sopimuksen vuodeksi 2019 kaupungin taloushallintopalvelujen (Talpa) kanssa.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Tero Vuontisjärvi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä muutti esitystään siten, että Helvary ry:n avustus on 4 000 euroa 2 000 euron sijaan. Muutos tehtiin myös liitteisiin 1 ja 6.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasko TB 2019_ päätöksen liite
- 2 Tilankäyttöohjelma 2019 - Varhaiskasvatus
- 3 Tilankäyttöohjelma 2019 - Perusopetus
- 4 Tilankäyttöohjelma 2019 - Lukiokoulutus
- 5 Tilankäyttöohjelma 2019 - Ammatillinen koulutus
- 6 Korvaukset ja avustukset_ päätöksen liite
- 7 Noudattamisohjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan toimialalautakunta päättää alaiselleen toimialalle tulosbudjetin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 28.11.2018 kaupungin talousarvion vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelman vuosille 2019-2021.

Kaupunginhallitus päätti jättää pöydälle liitteenä olevat talousarvion noudattamisohjeet 10.12.2018. Noudattamisohjeiden mahdollisista muutoksista raportoidaan lautakunnalle tammikuun 2019 kokouksessa.

Talousarvioehdotuksen hyväksymisen yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyi yhdeksän toivomuspontta. Näistä seuraavat kaksi koskevat suoraan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluita:

1. Hyväksyessään talousarvion vuodelle 2019 kaupunginvaltuusto edellyttää, että seurataan laajasti kotihoidon tuen kuntalisän rajaamisen vaikutuksia ja selvitetään vapaaehtoisten työllistymistä edistävien toimien kohdistamista pitkään kotona olleille vanhemmille

2. Hyväksyessään esityksen talousarvioksi vuodelle 2019 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2019-2021 kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet kohdentaa riittävästi resursseja perhepäivähoidossa tapahtuvan alle 3-vuotiaiden lasten varhaiskasvatukseen tukemiseen.

Tulosbudjetin valmistelun pohjana on ollut kasvatus- ja koulutuslautakunnan 28.8.2018 hyväksymä vuoden 2019 talousarvioehdotus huomioiden talousarviokäsittelyssä siihen päätetyt muutokset.

Tulosbudjettivalmistelun yhteydessä toimiala on tarkistanut asiakasmääräennusteet sekä henkilöstömenojen sivukulut ja kohdentanut määrärahalisäykset tehtyjen päätösten mukaisesti.

Tekstimuutokset verrattuna talousarvioehdotukseen

Kaupunginhallituksessa edustettuina olevat valtuustoryhmät sopivat osana budjettisopua seuraavista toimialaa koskevista tekstilisäyksistä talousarvion perusteluihin:

- Helsinki esittää valtiolle, että pääkaupunkiseudusta tehdään maksutoman toisen asteen koulutuksen kokeilualue.

- Selvitetään ammatillisen koulutuksen muutosten vaikutus ammatillisten koulutuksen laatuun ja keinoja, joilla kaupunki voi vastata kehittämistarpeisiin.

18.12.2018

- Kaupunginkanslian työvoima- ja maahanmuuttoyksikkö varmistaa yhteistyössä koulutus- ja kasvatusektorin kanssa, että kotouttaminen mahdollistetaan myös ruotsiksi.
- Varmistetaan, että jokaisessa peruskoulussa on käytössä riittävät ja tarkoituksenmukaiset oppimateriaalit
- Varhaiskasvatuksen kotihoidon tuen kuntalisästä luovutaan yli 2-vuotiaiden lasten osalta.

Tulosbudjetissa on todettu, että perusopetuksen oppimateriaalien riittävyyteen tullaan kiinnittämään huomiota koulujen käyttösuunnitelmia laadittaessa. Lisäksi peruskoulujen toimintamäärärahoissa tullaan lisäämään 1-luokkalaisille 30 euroa/oppilas oppimateriaaleihin.

Tulosbudjettiin sisältyy kotihoidon tuen kuntalisän poistaminen yli 2-vuotiaiden lasten osalta. Kuntalisän poistaminen sisältyi jo lautakunnan elokuussa hyväksymään talousarvioehdotukseen, joten se ei vapauta määrärahoja muuhun käyttöön.

Käyttötalouden määrärahojen muutokset verrattuna talousarvioehdotukseen

Kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion ja siten tulosbudjetin käyttötalouden tuloarvio on sama ja menoihin varattu määräraha 18,8 miljoonaa euroa suurempi kuin lautakunnan elokuussa hyväksymässä talousarvioehdotuksessa.

	<u>TAE 2019</u>	<u>TB 2019</u>	<u>Muutos</u> <u>euroa</u>	<u>%</u>
Tulot	57 456	57 456	0	0,0
Menot	1 174 598	1 193 425	18 827	+1,6
Toimintakate	- 1 117 142	- 1 135 969	- 18 827	

Tulosbudjetissa edellä mainitusta 18,8 miljoonan euron lisäyksestä on kohdennettu

- 3,266 miljoonaa euroa palkkakehityssuunnitelman toteuttamiseen ja
- 3,907 miljoonaa euroa KVTES järjestelyvaraerään 3,907 miljoonaa euroa pääosin varhaiskasvatukseen,
- 1,1 miljoonaa euroa esi- ja perusopetuksen koulukäyntiavustajien ja laaja-alaisten erityisopettajien määrän lisäämiseen,
- 0,3 miljoonaa euroa lukioiden opinto-ohjauksen vahvistamiseen,
- 0,1 miljoonaa euroa ruotsinkielisen esiopetuksen oppilashuoltoon ,

18.12.2018

- 2 miljoonaa euroa maksuttoman toisen asteen toimenpiteisiin sekä
- 8,2 miljoonaa euroa talousarvioehdotukseen sisältyneiden säästö- ja tuottavuustoimenpiteiden purkamiseen.

Talousarvioehdotukseen sisältyneistä säästö- ja tuottavuustoimenpiteistä ei määrärahalisäyksistä johtuen tarvitse toteuttaa perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen lisätuottavuustavoitteita.

Talousarvion mukaisesti tulosbudjettiin sisältyy kotihoidon tuen kuntalisän poistaminen yli 2-vuotiailta. Kuntalisän poistaminen sisältyi jo talousarvioehdotukseen, mistä johtuen poistaminen ei vapauta määrärahoja muuhun käyttöön. Talousarvioehdotus perustui kuntalisän poistamiseen vuoden 2019 alusta, jolloin säästövaikutus olisi ollut arviolta 2,8 miljoonaa euroa. Tulosbudjetissa on varauduttu kuntalisän poistamiseen toukokuusta 2019. Tästä johtuen säästövaikutus vuonna 2019 on pienempi, noin 1,9 miljoonaa euroa. Kuntalisän poistaminen on valmisteltu lautakunnan päätettäväksi erillisenä asiana.

Investointimäärärahojen muutokset verrattuna talousarvioehdotukseen

Irtaimen omaisuuden hankintoihin varattu investointimääräraha on sama kuin talousarvioehdotuksessa.

	<u>TAE 2019</u>	<u>TB 2019</u>	Muutos euroa	%
Menot	27 075	27 075	0	0,0

Esityksen vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi on esitetty tulosbudjetin A-osassa sivuilla 6-7.

Tulosbudjetin rakenne

Tulosbudjetin A-osassa ovat kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon sisältyvät toimialan talousarvioperustelut ja -tavoitteet. Niissä on huomioitu ne määräraha- ja tekstimuutokset, joista on päätetty talousarviokäsittelyn aikana. Lautakunta ei voi tehdä A-osaan muutoksia.

Tulosbudjetin B-osassa on kuvattu keskeisimmät toimenpiteet kaupunkistrategian toteuttamiseksi. Kuvauksen rakenne on sama kaikkien toimialojen tulosbudjeteissa.

Tulosbudjetin C-osa sisältää edellä annetun selvityksen valmisteluperiaatteista ja tulosbudjetin muutoksista verrattuna talousarvioehdotukseen.

18.12.2018

Tulosbudjetin D-osa sisältää tulosbudjetin käyttötalouden osalta ja E-osa investointimäärärahojen osalta. Molemmat talousarviokohdat ovat kaupunginvaltuustoon nähden bruttobudjetoituja: valtuustoon nähden sitovana eränä on menojen enimmäismäärä tuloista riippumatta.

Liitteenä ovat tilankäyttöohjelmat sekä erittely tulosbudjettiin sisältyvistä avustuksista ja korvauksista.

Lautakunnan käsittelyyn tuodaan vuoden 2019 aikana vähintään kolme talousarvion toteutumisennustetta, joissa arvioidaan talousarvion toteutumista sekä määrärahojen käytön että tavoitteiden osalta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasko TB 2019
- 2 Tilankäyttöohjelma 2019 - Varhaiskasvatus
- 3 Tilankäyttöohjelma 2019 - Perusopetus
- 4 Tilankäyttöohjelma 2019 - Lukiokoulutus
- 5 Tilankäyttöohjelma 2019 - Ammatillinen koulutus
- 6 Korvaukset ja avustukset
- 7 Noudattamisohteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.12.2018

§ 269

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuspäällikön virkaan ottaminen

HEL 2018-010274 T 01 01 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti nimittää kasvatustieteen maisteri Jenni Tirrosen ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden varhaiskasvatuspäällikön virkaan 1.1.2019 alkaen.

Koeaika on 6 kuukautta. Nimitetyn on esitettävä ennen nimityksen vahvistamista kaupungin työterveyshuollon laatima tai hyväksymä todistus soveltuvuudestaan virkaan. Terveystilatodistusta ei vaadita, jos nimitettävä on Helsingin kaupungin palveluksessa.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Jenni Tirronen. Tirronen poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Tanja Mellin, henkilöstösuunnittelija, puhelin: 310 86222
tanja.mellin(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakijaluettelo, työavain 5-2839-18
- 2 Hakijaluettelo, työavain 5-3151-18

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

18.12.2018

Varhaiskasvatuspäällikön (työavain 025877) virka kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa julistettiin haettavaksi kaupungin sähköisessä rekrytointijärjestelmässä ja Hufvudstadsbladetissa 9.9.2018. Hakuajan päätyttyä 26.9.2018 virkaa oli hakenut 7 henkilöä, joista 3 täytti muodolliset kelpoisuusvaatimukset.

Kaupungin hallintosäännön 10. luvun 1. §:n mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää palvelukokonaisuuden johtajan suoran alaisen sekä toimialan hallintojohtajan virkaan ottamisesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kokouksessaan 9.10.2018, § 215, julistaa viran uudelleen haettavaksi johtuen liian vähäisestä pätevien hakijoiden määrästä sen mukaisesti, mitä kunnallista viranhaltijaa koskevan lain 4. §:n 2. momentissa säädetään.

Virka julistettiin uudelleen haettavaksi kaupungin sähköisessä rekrytointijärjestelmässä ja Hufvudstadsbladetissa 14.10.2018. Hakuajan päätyttyä 29.10.2018 virkaa oli hakenut 7 henkilöä, joista 5 täytti muodolliset kelpoisuusvaatimukset.

Varhaiskasvatuspäällikkö johtaa Helsingin kaupungin ruotsinkielisiä päiväkoteja (34 kpl) ja ryhmäperhepäiväkoteja (8 kpl) sekä vastaa kouluisten iltapäivätoiminnasta. Varhaiskasvatuspäällikkö toimii 15 päiväkodin johtajan, 3 kiertävän erityislastentarhanopettajan ja 2 kielitukea tarjoavan lastentarhanopettajan lähiesimiehenä. Päiväkodeissa työskentelee noin 400 henkilöä.

Varhaiskasvatuspäällikön viran kelpoisuusvaatimuksina on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, riittävä johtamiskokemus sekä erinomainen ruotsin kielen ja tyydyttävä suomen kielen taito.

Viranhaltijoita valitessa tulee kelpoisuusvaatimusten lisäksi huomioida Suomen perustuslain 125. §:n mukaiset yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin eli taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Ilmoituksessa korostettiin myös, että tehtäviin kuuluu toiminnasta vastaaminen budjetin ja kaupungin strategian puitteissa. Varhaiskasvatuspäällikkö on mukana palvelukokonaisuuden johtoryhmässä ja tekee aktiivista yhteistyötä sekä sisäisten että ulkoisten verkostojen kanssa.

Työnantaja edellytti, että virkaan valittavalla on selkeät tavoitteet ja visiot toiminnalle ja että hän osaa toimia päiväkodin johtajien, kiertävien erityislastentarhanopettajien ja kielitukea tarjoavien lastentarhanopettajien dynaamisena ja päättäväisenä esimiehenä.

Työnantaja arvostaa myös johtajaa, jolla on kykyä johtaa suurta, jatkuvassa muutoksessa olevaa organisaatiota.

18.12.2018

Valmistelun liitteenä on yhteenveto hakijoiden tiedoista. Hakemusasiakirjat ovat nähtävillä kokouksen aikana ja sitä ennen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tiloissa osoitteessa Töysänkatu 2.

Hakemusasiakirjojen perusteella haastatteluun kutsuttiin 5 hakijaa. Haastatteluihin osallistui paitsi ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja Niclas Grönholm, myös lautakunnan jäsenet Martina Harms-Aalto ja Ted Apter sekä HR-asiantuntija Tanja Mellin ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden hallintokunnasta.

Yksi haastatteluun kutsutuista hakijoista perui hakemuksensa: *****

*****

*****

*****

*****

Haastattelujen ja ansioiden vertailun jälkeen yksi hakija nousi yli muiden. Jenni Tirronen kutsuttiin Psycon Oy:n suorittamaan henkilöarviointiin.

Varhaiskasvatuksen suurimpia haasteita viime vuosina ovat olleet henkilöstön puute ja johtajuusrakenteiden uudelleenjärjestely. Varhaiskasvatuspäällikön valintaan ovat vaikuttaneet nämä tekijät sekä tarve löytää osaava muutosjohtaja.

Johtajan on pystyttävä myös johtamaan toimintaa jäsennellysti Helsingin strategisten tavoitteiden mukaan.

Hakemusasiakirjoihin, haastatteluihin ja henkilöarviointiin perustuva esittelijän arvio on, että Jenni Tirrosella on parhaat valmiudet ja hän on hakijoista soveltuvin varhaiskasvatuspäällikön virkaan.

Hänen edukseen voidaan lukea myös kokemus Helsingin hallinnosta, pitkä ura varhaiskasvatuksessa sekä haastatelluista pisin johtajuuskokemus. Hän tuntee Helsingin kaupungin toiminnan sekä sisäisesti että kaupungin ulkopuolisen verkoston kautta. Haastattelussa hän esitti selkeästi omat näkemyksensä ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta. Lisäksi hän on ansiokkaasti johtanut uutta asiantunti-joista ja toimistohenkilökunnasta koostuvaa ryhmää aikana, jolloin organisaatio oli tuore ja haki vielä paikkaansa.

Viitaten edellä mainittuun esittelijä ehdottaa, että Jenni Tirronen valitaan varhaiskasvatuspäällikön virkaan.

18.12.2018

Päätösote sekä oikaisuvaatimusohjeet lähetetään kaikille hakijoille sähköisesti tai postitse.

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Tanja Mellin, henkilöstösuunnittelija, puhelin: 310 86222
tanja.mellin(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakijaluettelo, työavain 5-2839-18
- 2 Hakijaluettelo, työavain 5-3151-18

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja
koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatus ja koulutus

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 09.10.2018 § 215

HEL 2018-010274 T 01 01 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti julistaa ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden varhaiskasvatuspäällikön viran uudelleen haettavaksi sen mukaisesti, mitä kunnallista viranhaltijaa koskevan lain 4. §:n 2. momentissa säädetään.

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Tanja Mellin, HR-asiantuntija, puhelin: 310 86222
tanja.mellin(a)hel.fi

18.12.2018

§ 269

Anställning av chef för småbarnspedagogiken

HEL 2018-010274 T 01 01 01 01

Beslut

Nämnden för fostran och utbildning beslutade att anställa pedagogie magister Jenni Tirronen som chef för småbarnspedagogiken vid den svenska servicehelheten från 1.1.2019.

Prövotiden är 6 månader och innan utnämningen bekräftas ska den anställda uppvisa ett av stadens företagshälsovård utfärdat eller godkänt intyg över sin lämplighet för tjänsten. Intyg över hälsotillstånd behövs inte uppvisas om personen är anställd vid Helsingfors stad.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Tanja Mellin, personalplanerare, telefon: 310 86222
tanja.mellin(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Hakijaluettelo, työavain 5-2839-18
- 2 Hakijaluettelo, työavain 5-3151-18

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

Utdrag

Utdrag
Sökande

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Tjänsten som chef för småbarnspedagogiken (signum 025877) vid fostrans- och utbildningssektorns svenska servicehelhet ledigförklarades i stadens elektroniska rekryteringssystem och i Hufvudstadsbladet

18.12.2018

9.9.2018. När ansökningstiden gått ut 26.9.2018 hade 7 personer sökt tjänsten av vilka 3 var formellt behöriga.

Enligt kapitel 10 § 1 är det nämnden för fostran och utbildning som beslutar om anställningen för tjänsterna direkt under direktörerna för servicehelheterna.

Nämnden för fostran- och utbildning beslutade i sitt möte 9.10.2018, § 215, att ledigförklara tjänsten på nytt i enlighet med mom. 2 § 4 i lagen om kommunala tjänsteinnehavare på grund av för få behöriga sökande.

Tjänsten ledigförklarades på nytt i stadens elektroniska rekryteringssystem och i Hufvudstadsbladet 14.10.2018. När ansökningstiden gått ut 29.10.2018 hade 7 personer sökt tjänsten av vilka 5 var formellt behöriga.

Chefen för småbarnspedagogiken leder Helsingfors stads svenskspråkiga daghem (34 st.) och gruppfamiljedaghem (8st.) samt ansvarar för eftermiddagsverksamheten. Chefen för småbarnspedagogiken är närmaste chef för 15 föreståndare, 3 ambulerande specialbarträdgårdslärare och 2 barträdgårdslärare som språkstöd. I daghemmen jobbar ca 400 anställda.

Behörighetsvillkoren för tjänsten som chef för småbarnspedagogiken är lämplig högre högskole-examen, tillräcklig ledarskapserfarenhet samt utmärkta kunskaper i svenska och nöjaktiga kunskaper i finska.

Vid val av tjänsteinnehavare bör man utöver behörighetsvillkoren ta i betraktande de allmänna utnämningsskälerna för offentliga tjänster som enligt § 125 i Finlands grundlag är skicklighet, förmåga och beprövad medborgerlig dygd.

I annonsen framhölls vidare att det till arbetsuppgifterna hör att ansvara för verksamheten inom ramen för budgeten och stadens strategi. Chefen för småbarnspedagogiken hör till servicehelhetens ledningsgrupp och samverkar aktivt med både interna och externa nätverk.

Arbetsgivaren förutsatte att den som väljs har klara mål och visioner för verksamheten och kan fungera som en dynamisk, beslutsam chef för daghemsföreståndare, ambulerande specialbarträdgårdslärare och barträdgårdslärare som språkstöd.

Dessutom värdesätter arbetsgivaren en ledare med förmåga att leda en stor organisation i ständig förändring.

Ett sammandrag av sökandena finns som bilaga till beredningen. Ansökningshandlingarna finns till påseende under mötet och före mötet i fostran- och utbildningssektorns lokaler på Töysäгатan 2.

18.12.2018

På basis av ansökningshandlingarna kallades 5 personer till intervju. I intervjuerna deltog förutom direktören för den svenska servicehelheten Niclas Grönholm även nämndens medlemmar Martina Harms-Aalto och Ted Apter samt HR-sakkunniga Tanja Mellin från förvaltningen vid svenska servicehelheten.

En sökande som kallats till intervju drog tillbaka sin ansökan: *****

*****

*****

*****

*****

En sökande stod över de övriga efter att anställningsintervjuerna och jämförelsen av meriter var slutförda. Jenni Tirronen kallades till en personbedömning som utfördes av Psycon Oy.

Personalbristen och omorganiseringen av ledarskapsstrukturen har under de senaste åren varit de stora utmaningarna inom småbarnspedagogiken. Dessa faktorer samt behovet av en ledare med förutsättningar att leda förändring har inverkat på valet av chefen för småbarnspedagogiken.

Ett villkor för att klara av chefskapet har också varit förmågan att på ett strukturerat sätt leda verksamheten enligt Helsingfors strategiska målsättningar.

Föredragande bedömer på basis av ansökningshandlingarna, anställningsintervjuerna och personbedömningen att Jenni Tirronen har de bästa förutsättningarna och är mest lämpad för tjänsten som chef för småbarnspedagogiken.

Till hennes fördel kan konstateras att hon har gedigen erfarenhet inom förvaltningen i Helsingfors, lång karriär inom småbarnspedagogiken och den längsta ledarskapserfarenheten bland de intervjuade. Hon känner till verksamheten både inom Helsingfors stad och genom kontaktnät utanför staden. Under intervjun framhöll hon tydligt vilka hennes visioner är för den svenska småbarnspedagogiken. Därutöver har hon på ett förtjänstfullt sätt lett det relativt nya teamet med sakkunniga och kontorspersonal under en tid då organisationen ännu varit ung och sökt sin plats.

Med hänvisning till det ovannämnda konstaterar föredragande att Jenni Tirronen väljs till tjänsten som chef för småbarnspedagogiken.

18.12.2018

Beslutsutdrag med anvisningar för begäran om omprövning skickas elektroniskt eller som brev till samtliga sökande.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Tanja Mellin, personalplanerare, telefon: 310 86222
tanja.mellin(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Hakijaluettelo, työavain 5-2839-18
- 2 Hakijaluettelo, työavain 5-3151-18

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

Utdrag

Utdrag
Sökande

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

För kännedom

Fostran och utbildning

Beslutshistoria

Nämnden för fostran- och utbildning 09.10.2018 § 215

HEL 2018-010274 T 01 01 01 01

Beslut

Nämnden för fostran och utbildning beslutade att i enlighet med mom. 2 § 4 i lagen om kommunala tjänsteinnehavare på nytt ledigförklara tjänsten som chef för småbarnspedagogiken vid den svenska servicehelheten.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Tanja Mellin, HR-sakkunnig, telefon: 310 86222
tanja.mellin(a)hel.fi

§ 270

Esitys ylitysoikeudesta vuoden 2019 talousarvioon vuonna 2018 käyttämättä jääneiden investointimäärärahojen perusteella

HEL 2018-012508 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi 20 077 000 euron ylitysoikeuden myöntämistä vuoden 2019 investointiosan talousarviotilille 8 05 02 Kasvatus- ja koulutustoimiala.

Ylitysten perusteena on vuoden 2018 hankintojen siirtyminen vuodelle 2019 ja vastaavan suuruinen säästö kasvatuksen ja koulutuksen toimialan irtaimen omaisuuden perushankinnoissa vuonna 2018.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti oikeuttaa toimialajohtajan tai hänen määräämänsä tarvittaessa tarkentamaan ylitysoikeusesitystä siirtyvien hankkeiden kustannusten tarkentuessa, viimeistään 7.1.2019 ennusteen mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Pasi Hotari, ICT-kehityspäällikkö, puhelin: 310 33965
pasi.hotari(a)hel.fi
Päivi Koskinen, johtava hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 86341
paivi.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuodelle 2019 siirtyvät investoinnit

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2018 talousarvion noudattamisohjeen (kohta 5.3) mukaan, mikäli hallintokunnalla on loppuvuoteen siirtyviä investointihankkeita, joi-

18.12.2018

den seuraavalle vuodelle siirtyvä rahoitustarve on selvinnyt vasta vuoden 2018 talousarvioehdotuksen jälkeen, hallintokunta voi tehdä määrärahan ylitysesityksen vuodelle 2019. Perusteena on vastaavan suuruisen määrärahasäästö vuonna 2018. Ylitysesitykset on toimitettava kaupunginkanslialle 7.1.2019 mennessä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan irtaimen omaisuuden perushankintoja (tili 8 05 02) siirtyy ensi vuodelle arviolta 20 077 000 euroa. Siirtävistä hankinnoista tietotekniikkahankintojen osuus on noin 17,9 miljoonaa euroa ja muiden hankintojen osuus noin 2,2 miljoonaa euroa. Erittely siirtävistä hankinnoista on liitteenä.

Tietotekniikkahankintojen viivästykset johtuvat toimitusten viivästymisistä, tietohallinnon henkilöstövajeesta ja hankintojen uudelleenarvioinnista. Toimialan laitetilauksien suuruudesta johtuen toimittajat eivät pysty toimittamaan kaikkia tilattuja laitteita annetussa aikataulussa. Varhaiskasvatuksen laitteiden hankinta on viivästynyt lisenssijaituksen vuoksi. Hankintojen valmistelua on viivästyttänyt myös tietohallinnon henkilöstövaje, jota on pystytty asteittain korjaamaan vuoden kuluessa. Merkittäviä hankintakokonaisuuksia, kuten oppimisen kokonaisvaltaiseen tietojärjestelmään liittyviä hankintoja on arvioitu uudelleen. Järjestelmän kustannustehokkuuden varmistamiseksi järjestelmäarkkitehtuuria on tarkistettu syksyn aikana, minkä jälkeen hankinnat käynnistetään. Myös kilpailutuksissa on esiintynyt viivästyksiä.

Muiden hankintojen viivästymiset johtuvat pääasiassa kohteiden valmistumisen siirtymisestä vuodelle 2019. Stadin ammattiopiston hankintoja ovat viivästyttäneet rakennushankkeiden viivästymiset ja siirtymiset vuodelle 2019.

Esitys on valmisteltu talous- ja suunnittelupalvelujen ja tietohallintopalvelujen yhteistyönä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Pasi Hotari, ICT-kehityspäällikkö, puhelin: 310 33965
pasi.hotari(a)hel.fi
Päivi Koskinen, johtava hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 86341
paivi.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuodelle 2019 siirtyvät investoinnit

18.12.2018

Asia/7

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 271

Esitys ylitysoikeudesta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä oleviin kaupunginhallituksen määrärahoihin vuodelle 2019

HEL 2018-012480 T 02 02 02

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi, että kasvatus- ja koulutuslautakunta oikeutetaan ylittämään vuonna 2019 kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttöön varattuja kaupunginhallituksen erillismäärärahoja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen 1 740 000 euroa.

Perusteena esitykselle ovat vuonna 2018 käyttämättä jääneet määrärahat ja toiminnan jatkuminen vuonna 2019.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Paula Köylijärvi, johtava controller, puhelin: 310 86968
paula.koylijarvi(a)hel.fi
Marjo Kyllönen, kehittämispalveluiden päällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi
Katja Rajaniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 23625
katja.rajanieni(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus myönsi 19.3.2018 (§ 169) 2,0 miljoonan euron erillismäärärahan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen seuraavasti:

- Kaupunkistrategian hanke nuorten syrjäytymishaasteen ratkaisemiseen (1,0 miljoonaa euroa)

18.12.2018

- Inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittäminen sekä erityisopetuksen kehittäminen lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa (1,0 miljoonaa euroa)

Määrärahasta on käytetty marraskuun loppuun mennessä 200 000 euroa. Arvio joulukuun käytöstä on 60 000 euroa. Siten vuoden 2018 käytön arvioidaan olevan kokonaisuudessaan 260 000 euroa.

Määrärahojen käyttö on hankkeistettu ja aikataulutettu. Osahankkeet ovat käynnistyneet pääosin syksystä 2018 hankesuunnitelmien valmistuttua ja hankevastaavien aloitettua tehtävissään. Tarkemmat perustelut määrärahojen käytön siirtymiselle ja määrärahojen käyttösuunnitelma on raportoitu lautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle kolmannen talousarvion toteutumisenusteen yhteydessä. Tämä käsiteltiin lautakunnassa 30.10.2018 (§ 227).

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Paula Köylijärvi, johtava controller, puhelin: 310 86968
paula.koylijarvi(a)hel.fi
Marjo Kyllönen, kehittämisspalveluiden päällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi
Katja Rajaniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 23625
katja.rajaniemi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 272

Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajalle maksettava korvaus viisivuotiaiden neljän tunnin maksuttomasta varhaiskasvatuksesta

HEL 2018-010824 T 05 01 08

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti jatkaa yksityiselle palveluntuottajalle maksettavaa korvausta viisivuotiaiden lasten maksuttomasta varhaiskasvatuksesta neljän tunnin osalta. Korvaus on 160 euroa kuukaudessa ja se maksetaan lapsikohtaisesti 2014 syntyneistä lapsista ajalla 1.8.2019- 31.5.2020. Korvausta ei makseta 2014 syntyneille pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluville vieraskielisessä kaksivuotisessa esiopetuksessa oleville lapsille.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi
Eeva-Liisa Tiihonen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 58499
eeva.tiihonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti Helsingin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa jatkuu toimintavuonna 2019-2020 maksuton neljän tunnin varhaiskasvatus viisivuotiaille lapsille. Tämän takia on perusteltua, että korvauksen maksamista jatketaan myös yksityiseen varhaiskasvatukseen osallistuvilla 2014 syntyneille viisivuotiaille lapsille toimintavuonna 2019-2020.

Keväällä 2018 päätettiin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa aloittaa neljän tunnin maksuton varhaiskasvatus viisivuotiaille lapsille toimintavuonna 2018-2019. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti 17.4.2018

18.12.2018

maksaa 160 euron kuukausikorvauksen yksityiseen varhaiskasvatukseen viisivuotiaista 2013 syntyneistä lapsista esiopetusajalta 1.8.2018-31.5.2019. Korvaus maksettiin, jotta myös yksityisessä varhaiskasvatuksessa voidaan alentaa perheiden maksamaa hoitomaksua viisivuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen osalta.

Yksityiselle palveluntuottajalle maksettavaksi korvaukseksi esitetään samaa summaa kuin toimintavuonna 2018-2019, eli 160 euroa lasta kohdin kuukaudessa. Korvausta maksetaan kymmenen kuukauden ajalta. Kustannusarvio toimintavuodelle 2019-2020 on 1 230 000 euroa. Lokakuuhun 2018 mennessä korvausta on maksettu yhteensä 759 lapselle 96 päiväkotiin. Lokakuun loppuun mennessä kustannus on ollut 360 000 euroa.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa perheet maksavat hoitomaksuna omavastuun, joka on yksityisen hoidon tuen ja palveluntuottajan määrittelemän varhaiskasvatuksen hinnan välinen erotus. Korvaussumma 160 euroa saatiin keskiarvosta ja mediaanista, joka laskettiin kaikkien yksityisten päiväkotien vanhempien maksettavaksi jäävästä omavastuusta (hoitomaksu). Näin saatu hoitomaksun keskiarvo kerrottiin neljän tunnin hoitopäivän prosenttiosuudella ja summaksi saatiin 160 euroa.

Palveluntuottaja laskuttaa kuukausittain jälkikäteen kaupunkia ja lasten läsnäolo kussakin päiväkodissa todennetaan vanhempien ja tuottajan allekirjoittamalla erillisellä lomakkeella. Hakemuksessa tuottaja sitoutuu kohdentamaan korvauksen vuonna 2014 syntyneiden viisivuotiaiden hoitomaksun alentamiseen. Yksityisen palveluntuottajien verkkosivulla tulee olla näkyvissä viisivuotiaiden hoitomaksu erikseen. Korvauksista päättää yksityisestä varhaiskasvatuksesta vastaava varhaiskasvatusalue 4:n aluepäällikkö.

Lapsivaikutusten arviointi

Varhaiskasvatuspaikan pysyvyys on tärkeä asia lapsen hyvinvoinnille ja kehitykselle sekä perheen arjen hyvinvoinnin ja toimivuuden kannalta. Ehdotettu korvaus vaikuttaa siihen, että lapsille ei tule tarpeettomia siirtoja yksityisestä kunnalliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetuksessa jatkaminen yksityisessä päiväkodissa on mahdollista.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi

18.12.2018

Asia/9

Eeva-Liisa Tiihonen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 58499
eeva.tiihonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, talous- ja suunnittelupalvelut
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, varhaiskasvatus ja esiopetus

§ 273

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilojen asukaskäytön hinnasto 1.1.2019 alkaen

HEL 2018-012862 T 02 05 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä koulujen asukaskäytön tuntihinnat ja majoituksista perittävät maksut 1.1.2019 alkaen liitteenä olevan hinnaston mukaisesti. Päätös korvaa aikaisemman hinnaston ja yksittäisille käyttäjäryhmille aikaisemmin myönnetty erilliset hinnat ja sopimukset.

Jo tehdyt ja vuoden 2018 loppuun mennessä tehtävät tilavaraukset laskutetaan vanhan hinnaston mukaan.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa kaupunginhallituksen 20.8.2018 päätöksen mukaisesti, että asukaskäyttö on tietyille käyttäjäryhmille omavalvontaperiaatteella maksutonta siihen soveltuvissa kiinteistöissä. Maksutonta asukaskäyttö on, mikäli kyseessä on kaupungin oma toiminta, koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta sekä luokkatoimikuntien, vanhempainyhdistysten ja vastaavien toiminta, yleishyödyllinen järjestö- ja kansalaistoiminta, aktivismi tapauskohtaisesti kaupungin arvojen mukaisesti, omaehtoinen järjestäytymätön harrastustoiminta sekä taiteen perusopetuksen ryhmä- ja yksilöopetus.

Maksullista käyttöä on toiminta, johon liittyy yritystoimintaa tai kilpailun vääristymisen mahdollisuus. Maksullisuuden piiriin lukeutuu myös toiminta, joka on suunnattu pääasiassa muille kuin helsinkiläisille. Uskonnollinen toiminta katsotaan maksulliseksi, mikäli samassa tilaisuudessa ei ole avoimeen kutsuun pohjautuen edustettuna useampia uskonnollisia vakaumuksia tai jos toiminnan päätarkoitus on uskonnon opettaminen. Samoin pääasiassa uskonnon harjoittamiseen liittyvä toiminta kuuluu maksullisen käytön piiriin. Yksittäisen puolueen tai ehdokkaan järjestämistä vaalitulaisuuksista peritään aina maksu voimassa olevan hinnaston mukaisesti. Kaupungin tiloja luovutetaan vaalitulaisuuksiin tasapuolisuutta noudattaen siten, että yhdelle poliittiselle toimijalle samasta toimipisteestä voidaan vuokrata tilat yhden kerran omaa vaalitulaisuutta varten yhtä järjestettävää vaalia kohden.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että asukaskäyttöä laajennettaessa kehitetään kulunvalvontaa ja kaupunkiyhteistä sähköistä varausjärjestelmää asukasystävällisemmäksi. Toimialan tilojen maksullisesta ja maksuttomasta asukaskäytöstä aiheutuvat kustannukset ja toimintaprosessit eivät saa rasittaa toimialan perustehtävää. Kulunval-

18.12.2018

vonnan toteuttamiseen sekä siihen liittyviin teknisiin järjestelmiin on kasvatuksen ja koulutuksen- sekä kaupunkiympäristön toimialalle jatkossa osoitettava riittävät varat.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liitteet

1 Hinnastoehdotus 1.1 .2019 alkaen (003)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkistrategian sekä kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti tasavertaisten asukaskäytön mahdollisuuksien luomiseksi kaupungin tulee varmistaa, että sen tiloja on helppoa ja turvallista käyttää koulutus-, kansalais- ja kulttuuritoimintaan. Julkisten alueiden ja tyhjien tilojen tilapäistä käyttöä kulttuuri- ja kansalaistoimintaan tulee helpottaa. Kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki tukee asukkaiden ja yhteisöjen alueellista oma-aloitteellisuutta ja yhteistoimintaa. Kaupungin tilojen asukaskäytön pohjana olevat arvot ovat asukaslähtöisyys, ekologisuus, oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus, taloudellisuus, turvallisuus, osallisuus ja osallistuminen sekä yrittäjämysteisyys. Kaupungin omistamien tilojen asukaskäytön tulee olla edellä mainittujen arvojen mukaista ja tilojen käyttöä edistetään edellä mainittujen arvojen pohjalta selkeästi, avoimesti ja niin laajasti kuin se on mahdollista.

Kaupungin tiloja käytetään kuitenkin jatkossakin ensisijaisesti siihen tarkoitukseen, johon tilat on alun perin tarkoitettu. Tuon tarpeen täyttäminen on aina etusijalla, kun tilojen käyttöä tai käyttäjiä priorisoidaan. Tilojen käyttötarkoitukset on määritelty kaavamääräyksin sekä rakennusluvissa. Asukaskäyttö ei voi olla ristiriidassa näiden ehtojen kanssa.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 §:n 1 kohdan mukaan toimialalautakunnan tehtävänä on omalla toimialallaan päättää ja hyväksyä perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hinnoista, maksuis-

ta, vuokrasta ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavaan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa hallinnassaan olevien koulujen luokkahuoneita, aineopetustiloja, auditorioita, ruokasaleja ja muita erikoistiloja asukaskäyttöön. Lisäksi tiloja annetaan majoituskäyttöön lapsille, nuorille ja majoitusta tarvitseviin suuriin tapahtumiin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulujen ja oppilaitosten liikuntatilojen asukaskäytön varaaminen siirtyi 1.7.2017 lukien kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluille.

Maksullista asukaskäyttö on pääsääntöisesti arkisin kello 17.00–21.00, viikonloppuisin ja loma-aikoina klo 9.00–21.00. Opetuslautakunta on päätöksessään 23.3.2010 määritellyt periaatteet, jotka oikeuttavat koulun ja oppilaitoksen rehtorin myöntämään tiloja maksutta käyttöön ennen kello 17.00. Toimiala on tapauskohtaisesti yhteistyössä koulujen ja liikuntapalvelujen kanssa aikaistanut ja pidentänyt liikuntapalvelujen kautta varattavaa liikuntasalien käyttöä koulukiinteistöissä, joissa kysyntä on ollut suurinta. Lisäksi työväenopisto on keskittänyt ja tehostanut koulujen liikuntatilojen käyttöä ja näin mahdollistanut liikuntatilojen laajemman asukaskäytön. Asukaskäyttöön soveltuvia varhaiskasvatuksen tiloja kartoitetaan liitettäväksi toimialan tilavarausjärjestelmään. Maksutonta omavalvontakäyttöä on toteutettu yksittäisten asukas-yhdistysten tilatarpeissa.

Vuoden 2019 aikana asukaskäytön tehostamiseksi ja sujuvoittamiseksi yksiköt ilmoittavat toimialan tilavaraamoon asukaskäyttöön soveltuvat tilat ja ajankohdan niiden vapautumisesta. Näin varausjärjestelmään saadaan tiloja jo ennen kello 17.00 olevaan asukaskäytön tilatarpeeseen.

Tilamaksun muodostuminen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asukaskäytön valvonta hankitaan ostopalveluna. Valvojan siistimiseen ja kiinteistön tarkastamiseen tarvittava työaika on puolitoista tuntia pidempi kuin koulurakennuksen käyttövuorot, millä on vaikutusta iltavalvonnan kustannuksiin. Hinnoittelussa on otettu huomioon Helsingin seudun kesäyliopiston, kansalaisopistojen ja musiikkikoulujen ja -opistojen sekä taiteen perusopetuksen runsas koulujen luokka- ja aineopetustilojen käyttö.

Osassa kouluista on mahdollisuus saada tiloja käyttöön siten, että käyttäjä huolehtii itse tilojen valvonnasta ja siistimisestä, jolloin käyttäjältä peritään alhaisempi, niin kutsuttu omavalvontahinta. Omavalvontaa varten on noin 70 koulukiinteistössä tehty asukaskäyttöä helpottavat lukitus- ja kulunvalvontamuutokset. Omavalvonnan avaintenluovutus

18.12.2018

hankitaan myös ostopalveluna ja asukaskäytön avaintenhallinnasta vastaa kunkin kiinteistön kohdevastaava-palvelun palveluntuottaja. Toimialan tilojen asukaskäyttöä pyritään entisestään laajentamaan juuri tilojen omavalvontaa lisäämällä. Toimialan kaikkien tilojen varaaminen keskitetään samaan varausjärjestelmään.

Vaikutusten arviointi

Toimialan tilojen asukaskäytöllä on myönteisiä fyysisiä ja psyykkisiä terveysvaikutuksia. Tiloja käytetään muun muassa lasten- ja aikuisten liikunta- ja taideharrastuksiin. Lisäksi yhdenvertainen ja avoin asukaskäyttö mahdollistaa ja vahvistaa asukkaiden oma-aloitteellisuutta sekä yhteisöjen alueellista osallistamista ja yhteistoimintaa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppi, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liitteet

1 Hinnastoehdotus 1.1 .2019 alkaen (003)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 274

Peruskoulujen painettujen oppikirjojen, niihin liittyvien sähköisten oppimateriaalien sekä muiden oheismateriaalien hankinta optiokaudelle, lukuvuosi 2019-2020

HEL 2017-013339 T 02 08 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että suomen- ja ruotsinkieliset peruskoulujen oppikirjat, niihin liittyvät sähköiset oppimateriaalit ja muut oheismateriaalit hankitaan optiokaudelle lukuvuodeksi 2019-2020 Kirjastopalvelu Oy:ltä (entinen BTJ Finland Oy).

Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta valtuutti toimialajohtajan allekirjoittamaan hankintasopimuksen.

Optiokautta koskevan suorahankinnan kokonaisarvo on n. 4 milj. euroa, alv. 0 %.

Tämän päätöksen mukainen optiosopimus syntyy molempien osapuolten allekirjoituksella.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Päivi Koskinen, johtava hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 86341
paivi.koskinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankinnat

Otteet

Ote

Toimittaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankinnat

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Suomen- ja ruotsinkielisten peruskoulujen oppikirjat, niihin liittyvät sähköiset oppimateriaalit ja muut oheismateriaalit hankitaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan alkuperäisen hankintapäätöksen (13.2.2018 § 28)

18.12.2018

mukaisesti optiokaudelle 2019-2020. Alkuperäisen hankinnan arvolisäveroton kokonaishinta oli n. 8 milj. euroa, sisältäen yhden (1) vuoden option.

Kyseessä on hankintalain 41 §:n mukaisia lisätilauksia koskeva suora-hankinta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Päivi Koskinen, johtava hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 86341
paivi.koskinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankinnat

Otteet

Ote
Toimittaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankinnat

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutus

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.02.2018 § 28

HEL 2017-013339 T 02 08 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että suomen- ja ruotsinkieliset peruskoulujen oppikirjat, sähköiset materiaalit sekä muut oheismateriaalit hankintaan BTJ Finland Oy:ltä lukuvuodeksi 2018 - 2019.

Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta valtuutti toimialajohtajan allekirjoittamaan hankintasopimuksen.

Hankinnan kokonaisarvo on n. 8 milj. euroa, alv. 0% mukaan lukien mahdollinen optio.

18.12.2018

Asia/11

Hankintasopimus syntyy molempien osapuolten allekirjoituksella aikaisintaan 14 päivän kuluttua päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksiantosta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Päivi Koskinen, hankintapäällikkö, puhelin: 310 86341
paivi.koskinen(a)hel.fi

§ 275

Peruskoulujen teknisentyön metallityökoneiden, -laitteiden ja tarvikkeiden hankinta ajalla 1.1.2019 - 31.12.2021

HEL 2018-009678 T 02 08 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että peruskoulujen teknisentyön metallityökoneet, -laitteet ja tarvikkeet hankitaan ajalla 1.1.2019 - 31.12.2021 seuraavasti:

Ab Bäck & Co Oy

1. Penkkihiomakone (laikkakoko 150 x 20 mm)
2. Penkkihiomakone (laikkakoko 200 x 20 mm)
4. Metallisorvi
5. Metallivannesaha
6. Metallipyörösaha (katkaisukone)
7. Plasmaleikkuri
10. Hydraulinen puristin
12. Levynpyörästyskone (työpituus 640mm)
13. Levynpyörästyskone (työpituus 1000 - 1100mm)
14. Levyn taivutuskone
17. Hallinosturi
18. Kaasuahjo
19. Levyvaunu
20. Liimapuristinvaunu

Step Systems Oy

3. Penkkihiomakone
8. Pistehitsauspihti
9. 3D tulostin
11. Kaarisakset
15. Levyn taivutuskone
16. Lattaleikkuri
21. Työjakkara (h=430mm)
22. Työjakkara (h=530mm)

Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti valtuuttaa toimialajohtajan tekemään tätä päätöstä vastaavat hankintasopimukset.

Arvioitu hankinnan kokonaisarvo on n. 600 000 euroa, alv. 0 %.

Sopimuskausi on kolme (3) vuotta sopimuksen allekirjoittamisesta.

Sopimus tulee voimaan molempien osapuolten allekirjoituksella, kuitenkin aikaisintaan 14 pv päätöksen tiedoksi saannista.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Päivi Koskinen, johtava hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 86341
paivi.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko metallityökoneet,- koneet ja tarvikkeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote

Tarjoajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Peruskoulujen teknisentyön metallityökoneet, -laitteet ja tarvikkeet kilpailutettiin tarjouspyynnöllä HEL2018- 009678 (201068) 4.10.2018 Cludia-sähköisessä kilpailutusjärjestelmässä.

Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä ja vertailuperusteenä oli kokonaistaloudellinen edullisuus, paras hinta-laatusuhde.

Määräaikaan 7.11.2018 klo 12.00 mennessä tarjouksen jätti kaksi (2) tarjoajaa; Ab Bäck & Co Oy ja Stepsystems Oy.

Tarjousten käsittelyn ensimmäisessä vaiheessa tarkastettiin tarjoajien kelpoisuus ja tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuus.

Molemmat tarjoajat ja tarjoukset täyttivät edellä mainitut vaatimukset ja valittiin tarjousvertailuun.

Metallityökoneet, -laitteet ja tarvikkeet oli jaettu 22 hankinnan kohteeseen (positioon) ja jokainen hankinnan kohde vertailtiin erikseen.

Oy Bäck & Co Oy:n tarjoamat kaarisakset (positio 11) eivät täytä vaadittua leikkausvahvuutta ja lattaleikkuri (positio 16) vaadittua työskentelypaksuutta, joten kyseiset positiot hylättiin vertailussa.

Hankinnan arvioitu kokonaisarvo on n. 600 000 euroa, alv. 0%.

Sopimuskausi on kolme (3) vuotta.

Hankinnassa on käytetty kestävän kehityksen mukaisia periaatteita vertailuperusteena.

Liitteenä on hinta- ja laatuvertailu.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Päivi Koskinen, johtava hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 86341
paivi.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko metallityökoneet,- koneet ja tarvikkeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote
Tarjoajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta
Liite 1

Tiedoksi

Kasvatus ja koulutus

§ 276

Korvauksen perusteena olevat kustannukset vuodelle 2018, Helsingin Kristillinen Koulu

HEL 2018-012535 T 02 05 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti tarkistaa 17.4.2018 (§ 69) tekemäänsä päätöstä hyväksymällä yksityiskoulusopimuksen 5.3. kohdassa tarkoitetut korvauksen laskentaperiaatteet esittelijän selvityksen mukaisena sekä ilmoittaa yksityiskoulusopimuksen 5 luvun perusteella Helsingin Kristilliselle Koululle seuraavat vuoden 2018 kaupungin korvausten perusteena olevat tarkistettavat euromäärät helsinkiläistä oppilasta kohden laskettuina:

Laskelma on tehty Helsingin kaupungin koulujen budjetointiperiaatteiden mukaisesti.

Tarkistettavat kustannukset sekä oikealla kotikuntakorvaus ja muut sopimuksessa tarkoitetut vähennettävät tulot:

Helsingin Kristillinen Koulu 10 820 €/opp. 8 450 €/opp.

Jos kaupungin korvauksen perusteena olevat menot oppilasta kohden laskettuina ovat yhtä suuret tai pienemmät kuin koululle oppilasta kohden maksetut kotikuntakorvaukset ja muut sopimuksessa tarkoitetut tulot, ei koululle makseta rahoituslainsäädäntöön perustuvan kotikuntakorvauksen lisäksi sopimuksen perusteella kaupungin korvausta.

Sopimuksen perusteella maksettavaa kaupungin lisäkorvausta muodostuu oppilasta kohden laskettuna seuraavasti:

	Tarkistettu	Ennakoilmoitus
Helsingin Kristillinen Koulu	2370 €/opp.	711 €/opp.

Oppilasta kohden tarkistettu korvaus maksetaan yksityiskoulusopimuksen 3.1.2. kohdan mukaisesti helsinkiläisten oppilaiden osalta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Jarkko Heikkilä, taloussuunnittelija, puhelin: 310 86696

18.12.2018

jarkko.heikkila(a)hel.fi

Liitteet

1 2018 ltk lopullinen tarkistus HKK

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yksityiskoulusopimuksen 5.3. §:n mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää ja ilmoittaa kouluille seuraavaa kalenterivuotta varten korvauksen suuruuden oppilasta kohden laskettuna lokakuun loppuun mennessä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kokouksessaan 30.10.2018 että Kristillisen Koulun osalta tiedot tuodaan lautakunnan päätettäväksi, kun sopimuksen mukaiset tiedot on saatu. Kasvatus- ja koulutuslautakunta tarkistaa korvauksen suuruuden talousarvion valmistuttua, jos kaupunginvaltuuston hyväksymä toimialan talousarvio sitä edellyttää. Kasvatus- ja koulutuslautakunta tarkistaa tarvittaessa ilmoitusta oppilasta kohden lasketun korvauksen suuruudesta kaupungin koulujen talousarvioiden valmistuttua näiden talousarvioiden tai muun merkittävän muutoksen perusteella.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on ilmoittanut yksityiskoulusopimuksen perusteella Helsingin Kristilliselle Koululle vuoden 2018 korvauksen perusteena olevat euromäärät oppilasta kohden laskettuina. Kaupungin korvauksen suuruus oppilasta kohden laskettuna saadaan vähentämällä hyväksytyistä korvauksen perusteena olevista euromääristä koulun ylläpitäjälle rahoituslainsäädännön perusteella maksettavat korvaukset ja muut valtionosuudet sekä -avustukset.

Korvausten valmistelussa on sovellettu seuraavia laskentaperiaatteita:

Sopimuksen 5 luvun mukaisesti korvauksen perusteena olevat kustannukset on valmisteltu soveltaen kaupungin koulujen vastaavien luokkasteiden periaatteita seuraavasti:

– Valtionavustukset

Sopimuksen 5.1. §:n mukaan kaupungin maksamasta korvauksesta vähennetään yksityiselle opetuksen järjestäjälle rahoituslainsäädännön perusteella maksettavat korvaukset ja muut valtionosuudet sekä valtio-

navustukset siltä osin kuin ne kohdistuvat tämän sopimuksen tarkoittamaan kaupungin korvauksen piiriin kuuluvaan toimintaan.

Helsingin kaupungin saamia harkinnanvaraisia valtion avustuksia, kuten opetusryhmien pienentämiseen myönnetty avustus, ei ole otettu huomioon laskelmassa korvauksesta vähennettävänä tuloina eikä kustannuksia korvauksen perusteena olevina menoina.

– Rehtorien ja opettajien palkkausmenot, 5.2. §:n a-kohta

Korvauksen perusteena olevat tuntimäärät on laskettu soveltamalla opetuslautakunnan 30.1.2007 päättämiä yleisopetuksen tuntikehyksen laskentamalleja. Vuosiluokkien 7-9 tuntikehykseen on kohdennettu opetuslautakunnan päätöksen 25.5.2010 (§ 108) mukaisesti 2 %:n vähennys alkaen 1.8.2011.

Korvauksen perusteena olevat palkkamäärärahat lasketaan tuntiresurssein ja kaupungin peruskoulujen keskimääräisten tuntihintojen tuloina. Korvauslaskelmassa on käytetty opetusviraston tulosbudjetin 2018 vuosiviikkotuntien keskimääräisiä koulujen palkkaprofiilin mukaisia tuntihintoja seuraavasti:

1-6 vuosiluokat 1 749,20 euroa/vuosiviikkotunti

7-9 vuosiluokat 1 935,65 euroa/vuosiviikkotunti

Korvauksen perustetta laskettaessa on sovellettu kasvatus- ja koulutuslautakunnan 16.5.2017 päättämiä yleisopetuksen tuntikehyksen laskentamalleja. Korvauksen perusteena olevat palkkamäärärahat lasketaan oppilashinnan ja kaupungin peruskoulun oppilasmäärien tuloina. Uusi rahoitusperiaate otetaan käyttöön asteittain kolmen vuoden siirtymäajalla. Vuonna 2018 enimmäisvaikutus palkkamäärärahoihin on 1%. Korvauslaskelmassa on käytetty koulujen vuoden 2017 budjettikehyksistä laskettuja peruskoulujen oppilaskohtaisia hintoja:

Opetusmuoto	Oppilashinta	
	1-6 lk.	7-10lk.
Yleisopetus	1 847	2 433
9v. Erityisopetus	3 905	5 482
Integraatiolisä	3 250	3 250
S2-opetus	900	900

Yksityisten koulujen palkoista maksettavat sivukulut on otettu huomioon arvioiden mukaisina ja ne tarkistetaan kehittämisjohtajan tekemässä lopullisessa korvauspäätöksessä toteutuneiden sivukulujen mu-

kaiseksi. Työnantajan sosiaaliturvamaksu on laskelmassa valtioneuvoston vahvistaman työnantajan maksuprosentin eli 1,53 %:n mukainen. Eläkekustannukset ja muut sivukulut vaihtelevat kouluittain.

– Oppilashuolto, 5.2. §:n b-kohta

Lakimuutoksen johdosta koulupsykologi ja -kuraattorikustannuksia ei ole huomioitu tässä laskelmassa. Oppilashuollon järjestämisestä on erillissopimus kaupungin ja koulujen kesken. Lisäksi on otettu huomioon koulunkäyntiavustajapalvelujen kustannukset kaupungin peruskoulujen vuoden 2018 resursointiperiaatteiden mukaisesti.

– Kiinteistömenot, 5.2. §:n d-kohta

Koulukiinteistön vuokra-, kunnossapito- ja korjauskustannukset on otettu huomioon korvauksessa Kasvatus- ja koulutuslautakunnan 31.10.2017 (§ 93) hyväksymän suunnitelman mukaisesti

– Muut käyttömenot, 5.2. §:n c-kohta

Yksityisen koulun opetuksen, hallinnon, siivouksen ja ruokailun sekä muut sovitut kustannukset korvataan oppilasta kohden laskettuina samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupunki varaa määrärahaa kaupungin koulujen vastaavien luokka-asteiden kustannuksiin. Kustannukset on tarkistettu vuoden 2018 toimialan tulosbudjetin mukaisiksi.

Tietotekniikkatukipalveluiden oppilaskohtainen hinta vastaa opetusviraston Helsingin kaupungin kouluille antamaa tietotekniikan tukipalvelun kustannusta.

– Koulumatkat, 5.4. §

Sopimuksen mukaan koulut järjestävät ja maksavat koulukuljetukset opetuslautakunnan hyväksymien myöntämisperiaatteiden mukaisesti. Kustannukset otetaan huomioon toteutuneiden kustannusten mukaisesti lopullisen tarkistuslaskennan yhteydessä.

– Positiivinen diskriminaatio, 5. luku

Sopimuksen 5 luvun mukaan kaupungin korvauksen perusteena oleva oppilasta kohti laskettava euromäärä määrätään opetuslautakunnan hyväksymiä korvauksen laskentaperiaatteita soveltaen kaupungin talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa kaupungin koulujen vastaavien luokka-asteiden rahoituksessa noudatettavin periaatein.

Kustannusvaikutukset

Jos kaupungin korvauksen perusteena olevat menot oppilasta kohden laskettuina ovat yhtä suuret tai pienemmät kuin koululle oppilasta koh-

18.12.2018

den maksetut rahoituslainsäädäntöön perustuvat kotikuntakorvaukset sekä valtionosuudet ja -avustukset, ei koululle makseta sopimuksen perusteella lisäkorvausta.

Liitteenä oleva korvauslaskelma on laskettu Helsingin Kristillisen Koulun osalta.

Tarkistuslaskennan muutosvaikutukset kaupungin korvauksen perusteena oleviin kustannuksiin ovat seuraavat:

	Tarkistettu	Ennakoilm.
Helsingin Kristillinen Koulu	10 820 €/opp.	10 155 €/opp.

Koulujen suunnitelmasta toteutumatta jäävät kunnossapito- ja korjauskustannukset vähennetään seuraavan vuoden korvauksesta. Perusopetuksen toteutuneiden oppilasmäärien edellyttämät tarkistukset otetaan huomioon myös korvauksen perusteena olevissa vuokratilauksissa sekä kunnossapito- ja korjauskustannuksissa. Nämä tarkistukset otetaan huomioon hallintojohtajan lopullisissa korvauspäätöksissä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Jarkko Heikkilä, taloussuunnittelija, puhelin: 310 86696
jarkko.heikkila(a)hel.fi

Liitteet

1 2018 ltk lopullinen tarkistus HKK

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Helsingin Kristillinen Koulu

§ 277

Ennakoilmoitus perusopetuksen vuoden 2019 korvauksesta, Helsingin Kristillinen Koulu

HEL 2018-012553 T 02 05 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä korvauksen laskenta-perusteet sekä ilmoittaa yksityiskoulusopimuksen 5.3. §:n perusteella yksityisille sopimuskouluille seuraavat arviot vuoden 2019 kaupungin korvausten suuruudesta oppilasta kohden laskettuina:

Helsingin Kristillinen Koulu 1 277 euroa/opp.

Korvaus maksetaan yksityiskoulusopimuksen 3.1.2. §:ssä tarkoitettujen oppilaiden osalta.

Kaupungin korvauksen suuruus oppilasta kohden laskettuna saadaan vähentämällä korvauksen perusteena olevista euromääristä koulun ylläpitäjälle rahoituslainsäädännön perusteella maksettavat korvaukset ja muut valtionosuudet ja -avustukset siltä osin kuin ne kohdistuvat sopimuksen tarkoittamaan kaupungin korvauksen piiriin kuuluvaan toimintaan.

Valtion vuoden 2019 talousarvioesityksessä valtiovarainministeriön hallinnonalalla on tehty päätös kustannusten tarkistamatta jättämisestä. Vuoden 2019 kotikuntakorvauksen pohjana käytettävää koulukohtaista oppilasmäärän tilannetta 31.12.2017 ei ole käytettävissä laskelmaa tehdessä.

Korvauksen suuruutta arvioitaessa korvauksen perusteena olevat kustannukset oppilasmäärää kohden laskettuna ovat seuraavat:

Helsingin Kristillinen Koulu 10 501 euroa/opp.

Jos kaupungin korvauksen perusteena olevat menot ovat yhtä suuret tai pienemmät kuin edellä tarkoitettut koulun saamat tulot, ei koululle makseta sopimuksen perusteella kaupungin korvausta.

Sopimuksen 5.3 §:n mukaisesti lautakunta tarkistaa korvauksen suuruuden talousarvion valmistuttua, jos kaupunginvaltuuston hyväksymä toimialan talousarvio sitä edellyttää. Kasvatus- ja koulutuslautakunta tarkistaa tarvittaessa ilmoitusta oppilasta kohden lasketun korvauksen

suuruudesta myös kaupungin koulujen talousarvioiden valmistuttua näiden talousarvioiden tai muun merkittävän muutoksen perusteella.

Kaupungin korvauksen perusteena olevia kustannuksia tarkistetaan ottamalla huomioon rehtorin ja opettajien palkkausmenojen todelliset sivukulut sekä kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan koulukohtaisesti hyväksymät koulunkäyntiavustajapalvelujen, ulkomaalaisopetuksen sekä koulukokeilu- ja kehittämistehtävien sekä integraatio-opetuksen määräraha. Korvauksen perusteena olevista kustannuksista vähennetään koulujen suunnitelmasta toteutumatta jäävät kunnossapito- ja pienien perusparannushankkeiden kustannukset.

Perus- ja lukio-opetuksen toteutuneiden oppilasmäärien edellyttämät tarkistukset otetaan huomioon myös korvauksen perusteena olevissa vuokratilakustannuksissa sekä kunnossapito- ja korjauskustannuksissa. Lopullista korvausta määriteltäessä tarkistetaan myös korvauksen perusteena olevista kustannuksista vähennettävät yksityisten koulujen vuoden 2019 kotikuntakorvaukset sekä lisäksi koulun saamat valtionosuudet ja avustukset.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Jarkko Heikkilä, taloussuunnittelija, puhelin: 310 86696
jarkko.heikkila(a)hel.fi

Liitteet

1 2019 Ennakko ltk HKK

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sopimuksen 5.1. §:n mukaan kaupunki maksaa ylläpitäjälle vuosiluokkien toiminnasta aiheutuvien kustannusten peittämiseksi Helsingissä asuvaa korvauksen perusteena olevaa oppilasta kohden euromäärän, joka määrätään opetuslautakunnan hyväksymiä korvauksen laskenta-periaatteita noudattaen. Korvausperusteita hyväksyessään lautakunta soveltaa Helsingin kaupungin opetustoimen talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa kaupungin peruskoulun vastaavien luokka-as-

teiden rahoituksessa noudatettavia periaatteita.

Rehtorien ja opettajien palkkausmenot

Korvauksen perusteena olevat palkkamäärärahat lasketaan tuntiresurs-
sin ja kaupungin peruskoulujen keskimääräisten tunti hintojen tuloina.
Korvauslaskelmassa on käytetty opetusviraston tulosbudjetin 2018
vuosiviikkotuntien keskimääräisiä koulujen palkkaprofiilin mukaisia tun-
ti hintoja seuraavasti:

1-6 vuosiluokat 1 749,20 euroa/vuosiviikkotunti

7-9 vuosiluokat 1 935,65 euroa/vuosiviikkotunti

Korvauksen perustetta laskettaessa on sovellettu kasvatus- ja koulu-
tuslautakunnan 16.5.2017 päättämiä yleisopetuksen tuntikehyksen las-
kentamalleja. Korvauksen perusteena olevat palkkamäärärahat laske-
taan oppilashinnan ja kaupungin peruskoulun oppilasmäärien tuloina.
Uusi rahoitusperiaate otetaan käyttöön asteittain kolmen vuoden siirty-
määjällä. Vuonna 2019 enimmäisvaikutus palkkamäärärahoihin on 2
prosenttia. Korvauslaskelmassa on käytetty koulujen vuoden 2017 bud-
jettikehyksistä laskettuja peruskoulujen oppilaskohtaisia hintoja:

Opetusmuoto	Oppilashinta	
	1-6 lk.	7-10lk.
Yleisopetus	1 847	2 433
9v. Erityisopetus	3 905	5 482
Integraatiolisä	3 250	3 250
S2-opetus	900	900

Oppilashinta tarkistetaan sen jälkeen, kun toimialan tulosbudjetti on hy-
väksytty ja koulujen taloudelliset kehykset on päätetty. Yksityisten kou-
lujen palkoista maksettavat sivukulut on otettu huomioon viimeisimpien
päätösten ja arvioiden mukaisina. Työnantajan sosiaaliturvamaksuna
on käytetty verohallinnon ohjeiden mukaisesti 1,53 prosenttia. Eläke-
kustannukset ja muut sivukulut vaihtelevat kouluittain.

Oppilashuolto, 5.2 §:n b-kohta

Lakimuutoksen johdosta koulupsykologi ja -kuraattorikustannuksia ei
ole huomioitu tässä laskelmassa. Oppilashuollon järjestämisestä on
erillissopimus kaupungin ja koulujen kesken. Lisäksi on otettu huo-

mioon koulunkäyntiavustajapalvelujen kustannukset kaupungin peruskoulujen vuoden 2018 resursointiperiaatteiden mukaisesti.

Muut käyttömenot, 5.2 §:n c-kohta

Yksityisen koulun opetuksen, hallinnon, siivouksen ja ruokailun sekä muut sovitut kustannukset korvataan oppilasta kohden laskettuina samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupunki varaa määrärahaa kaupungin koulujen vastaavien luokka-asteiden kustannuksiin.

Kiinteistömenot, 5.2 §:n d-kohta

Koulukiinteistön vuokra-, kunnossapito- ja korjauskustannukset sekä pienet hankkeet otetaan huomioon korvauksessa Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suunnitelman mukaisesti.

Energiakustannukset, alueiden puhtaanapito ja hoito, kiinteistövero, koulujen isännöinti ja muut kiinteistökustannukset korvataan arvioitavien todellisten ja kaupungin hyväksymien kustannusten perusteella.

Koulumatkat, 5.4 §

Koulut järjestävät ja huolehtivat oppilaiden koulumatkoista ja niistä aiheutuvista kustannuksista. Koulumatkoista aiheutuvat todelliset kaupungin hyväksymät kustannukset otetaan huomioon niiden Helsingissä asuvien oppilaiden osalta, joiden koulumatkaan on myönnetty kuljetusavustusta opetuslautakunnan kulloinkin voimassa olevien järjestämis- ja avustusperiaatteiden mukaisesti. Oppilaiden koulumatkakustannukset huomioidaan ennakoilmoituksessa edellisen vuoden toteuman mukaisina. Kustannukset tarkistetaan toteuman perusteiseksi tarkistuslaskennan yhteydessä.

Opetuslautakunnan voimassa olevan päätöksen 30.1.2007 (§13) perusteella toissijaisen oppilaaksioton koulumatka-avustuksen edellytyksenä on, että oppilas käy oppilaaksiottoalueen mukaista koulua, muuta ensisijaisesti osoitettua koulua tai koulu on määrätty soveltuvuuskokeen perusteella.

Helsingin Kristillisen Koulun oppilaille mainittu koulu ei ole oppilaaksiottoalueen mukainen koulu, muu ensisijaisesti osoitettu koulu eikä koulua ole määrätty oppilaille soveltuvuuskokeen perusteella. Oppilaiden huoltajat ovat hakeneet koulupaikan lapselleen perusopetuslain 28 §:n 2 momentissa säädetyn vapaan hakeutumisoikeuden perusteella. Edellä olevan perusteella koulun koulumatkakustannuksia ei ole huomioitu korvauslaskelmassa.

Positiivinen diskriminaatio

18.12.2018

Sopimuksen 5 luvun mukaan kaupungin korvauksen perusteena oleva oppilasta kohti laskettava euromäärä määrätään opetuslautakunnan hyväksymiä korvauksen laskentaperiaatteita soveltaen kaupungin talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa kaupungin koulujen vastaavien luokka-asteiden rahoituksessa noudatettavin periaattein.

Kustannusvaikutukset/yhteenveto

Liitteenä on korvauslaskelma Helsingin Kristillisen Koulun osalta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Jarkko Heikkilä, taloussuunnittelija, puhelin: 310 86696
jarkko.heikkila(a)hel.fi

Liitteet

1 2019 Ennakko ltk HKK

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Helsingin Kristillinen Koulu

§ 278

Toimivallan siirtäminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla hankinnoissa ja oppikirjatilauksissa 1.1.2019 alkaen

HEL 2018-012438 T 00 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti siirtää hankintojen toimivaltaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla 1.1.2019 alkaen liitteen 1 mukaisesti.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta oikeutti peruskoulujen rehtorit tekemään oppikirjatilaukset seuraavasti:

- Suomenkielisten peruskoulujen rehtorit 100 000 euroon asti
- Ruotsinkielisten koulujen rehtorit 60 000 euroon asti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kari Salovaara, hankintapäällikkö, puhelin: 310 43033
kari.salovaara(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankintavaltuudet 1.1.2019 alkaen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston hyväksymän (22.6.2016 § 196) hallintosäännön mukaan toimialalautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita (10 luku 1 § 2 momentti 3 kohta).

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti toimialan viranhaltijoiden hankintavaltuuksista ensimmäisen kerran 20.6.2017. Päätös oli määräaikaisena voimassa 31.5.2018 saakka. Lautakunta päätti nyt voimassa olevat hankintavaltuudet 29.5.2018. Voimassa olevia hankintavaltuuksia on tarvetta muuttaa 1.1.2019 alkaen kahdelta osin.

Ensimmäinen muutos johtuu Stadin ammatti- ja aikuisopiston organisaatiomuutoksesta. Organisaatiomuutos tuli voimaan 1.8.2018 alkaen ja muutoksen taustalla on ammatillisen koulutuksen reformi. Kirjanpidon tilitunnisteiden, talouden suunnittelun ja seurannan sekä taloushallinnon järjestelmien osalta muutos tulee voimaan vasta 1.1.2019 alkaen. Muutoksen takia Stadin ammattiopiston hankintavaltuuksia on tarkoituksenmukaista muuttaa niin, että ne vastaavat uutta organisaatiota. Muutokset koskevat seuraavia viranhaltijoita:

Stadin ammatti- ja aikuisopiston organisaatiomuutoksessa toimialarehtorit muuttuivat ammatillisen koulutuksen rehtoreiksi. Muista rehtoreista poiketen kampuksen kaksi ja neljä hankintavaltuudet ovat toiminnan luonteen vuoksi muita rehtoreita laajemmat. Lisäksi apulaisrehtoreille esitetään hankintavaltuuksia. Myös koulutuspäälliköllä, joka vastaa oppisopimuskoulutuksista, on tarve isompaan hankintavaltuuteen kuin muilla koulutuspäälliköillä. Aiemmin vastaava hankintavaltuus oli oppisopimusjohtajalla, jota ei enää ole.

Toinen muutos koskee perusopetuksen ja ruotsinkielisen palvelujen virka-apulaisrehtoreita. Heillä ei ole ollut hankintavaltuutta. Virka-apulaisrehtorit toimivat rehtoreiden sijaisina ja on toiminnan takia perusteltua, että heillä on samat hankintavaltuudet kuin rehtoreilla.

Kaikki viranhaltijoiden hankintavaltuudet on lueteltu tämän päätöksen liitteessä 1.

Talousarvion noudattamisohjeen mukaan, mikäli tilausvaltuuksia ei ole erikseen määritelty, noudatetaan tilauksia tehtäessä hankintavaltuuksia.

Peruskoulujen rehtoreiden hankintavaltuuksiksi esitetään pysytettävän 15 000 eurossa. Oppikirjatilauksissa tämä ei kuitenkaan ole riittävä ja tästä syystä esitetään, että kasvatus ja koulutuslautakunta oikeuttaa peruskoulujen rehtoreita tekemään oppikirjatilaukset seuraavasti:

- Suomenkielisten peruskoulujen rehtorit 100 000 euroon asti
- Ruotsinkielisten koulujen rehtorit 60 000 euroon asti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kari Salovaara, hankintapäällikkö, puhelin: 310 43033
kari.salovaara(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankintavaltuudet 1.1.2019 alkaen

18.12.2018

Asia/15

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatus ja koulutus

§ 279

Toimivallan siirtäminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla viranhaltijoille

HEL 2018-012695 T 00 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti siirtää toimivaltaansa viranhaltijoille seuraavasti:

1. Seuraavat viranhaltijat päättävät toimialan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita, kun irtaimen omaisuuden arvo on enintään

toimialajohtaja 50 000 euroa
palvelukokonaisuuden johtaja 10 000 euroa
hallintojohtaja 10 000 euroa.

2. Palvelukokonaisuuden johtaja päättää oman palvelukokonaisuutensa osalta

- huonetilojen vuokralle ottamisesta kaupunkiympäristön toimialan kautta
- tuntiperusteisesta tai kausiluonteisesta huonetilojen vuokralle ottamisesta, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 100 000 euroa.

3. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:n mukaista ratkaisuvaltaa asiakirjan antamisessa käyttää palvelukokonaisuuden johtaja oman palvelukokonaisuutensa osalta ja hallintojohtaja hallintoja tukipalveluiden osalta.

Mikäli asia koskee useampaa kuin yhtä yllä mainituista, käyttää ratkaisuvaltaa toimialajohtaja.

4. Asiakasmaksupäällikkö päättää perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä kulloinkin voimassa olevien maksuvapautusperusteiden mukaisesti.

5. Helsingin kaupungin suomenkielisen työväenopiston rehtori ja ruotsinkielisen työväenopiston rehtori päättävät kurssimaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä oman opistonsa osalta kulloinkin voimassa olevien maksuvapautusperusteiden mukaisesti.

18.12.2018

6. Yksityisen lasten varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisina toimialalla toimivat

-suomen- ja muun kuin ruotsinkielisen yksityisen varhaiskasvatuksen osalta kaupunkitasoisesti varhaiskasvatusalueen 4 aluepäällikkö -ruotsinkielisen yksityisen varhaiskasvatuksen osalta kaupunkitasoisesti päivähoidon alueen päällikkö/chef för småbarnspedagogiken.

7. Hallintopäällikkö päättää oppilaiden ja opiskelijoiden tapaturman hoitoa koskevan edun myöntämisestä, kun edun määrä on enintään 5 000 euroa.

8. Hallintopäällikkö päättää 1.1.2019 lukien perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoiminnan palveluntuottajien sopimusten hyväksymisestä lautakunnan vahvistamien avustusperiaatteiden mukaisesti sekä palveluntuottajakohtaisista avustusten maksatuksista.

9. Varhaiskasvatusjohtaja ja ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja päättävät kumpikin oman palvelukokonaisuutensa osalta korvauksista, jotka peritään ulkokuntalaisen kotikunnalta ulkokuntalaisen käytäessä Helsingin kaupungin varhaiskasvatuspalveluja.

Korvaukset päätetään kirjanpitolietojen pohjalta laskettujen todellisten kustannusten mukaisesti.

10. Palvelukokonaisuuden johtaja päättää viranhaltijat, jotka palvelukokonaisuuden osalta edustavat kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa alaikäisten henkilöiden rikosasioiden sovitteluissa, sopivat sovittelusopimuksen ehdoista sekä vahingonkorvauksesta ja työkorvauksesta 5 000 euroon saakka.

11. Ammatillisen koulutuksen päällikkö, joka toimii Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston johtavana rehtorina, päättää opiskelijan korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta.

Tämä päätös kumoaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksen 9.10.2018 (§ 207).

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

1. Irtaimen omaisuuden luovuttaminen

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 2 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty toimialalautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa toimialan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita.

Kaupunginhallitus päätti 12.6.2017 (§ 661) vahvistaa kasvatus- ja koulutuslautakunnalle hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 2 kohdassa määritellyn yleistoimivallan siten, että toimialalautakunta tai sen määräämä päättää toimialan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita, kun irtaimen omaisuuden arvo on enintään 50 000 euroa.

Irtaimena omaisuutena luovutetaan muun muassa käytöstä poistettua kalustoa ja muita vastaavia hyödykkeitä.

2. Huonetilojen vuokralle ottaminen

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 7 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, lautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta.

Kaupunginhallitus päätti 12.6.2017 (§ 661), että toimialalautakunta tai sen määräämä päättää tuntiperusteisesta tai kausiluonteisesta huonetilojen vuokralle ottamisesta, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 100 000 euroa.

Toimialan varsinainen huonetilojen vuokralle ottaminen tapahtuu keskitetysti kaupunkiympäristön toimialan kautta, jolloin esityksessä palvelukokonaisuuden johtaja päättää vuokralle ottamisesta sisäisessä vuokrauksessa oman palvelukokonaisuutensa osalta.

Lisäksi palvelukokonaisuuden johtajalle esitetään siirrettäväksi toimivaltaa tuntiperusteisessa tai kausiluonteisessa vuokrauksessa oman palvelukokonaisuutensa osalta. Vuokraustarvetta voi esiintyä muun muassa perusopetuksessa tilapäisen lisätilan tarpeena.

3. Asiakirjan antamisesta päättäminen

Hallintosäännön 24 luvun 3 §:n mukaan toimielin voi siirtää viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Viranomaisen asiakirjalla tarkoitetaan viranomaisen hallussa olevaa asiakirjaa, jonka viranomainen tai sen palveluksessa oleva on laatinut taikka joka on toimitettu viranomaiselle asian käsittelyä varten tai muuten sen toimialaan tai tehtäviin kuuluvassa asiassa. Viranomaisen laatimana pidetään myös asiakirjaa, joka on laadittu viranomaisen antaman toimeksiannon johdosta, ja viranomaiselle toimitettuna asiakirjana asiakirjaa, joka on annettu viranomaisen toimeksiannosta tai muuten sen lukuun toimivalle toimeksiantotehtävän suorittamista varten.

4. Perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksusta vapauttaminen

Hallintosäännön 10 luvun 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivaldasta ole muutoin määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

On tarkoituksenmukaista, että kaikki aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksuvapautuksiin liittyvä hakemuksien käsittely keskitetään asiakasmaksupäällikölle, joka vastaa myös lakisääteisten varhaiskasvatusmaksujen asiakasmaksuvapautuksista.

5. Suomen- ja ruotsinkielisen työväenopiston kurssimaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Hallintosäännön 10 luvun 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivaldasta ole muutoin määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Kurssimaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä päättäminen on tarkoituksenmukaisinta olla työväenopiston rehtorina toimivalla henkilöllä.

6. Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta

Yksityisellä lasten varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lasten varhaiskasvatusta, jonka yksityinen henkilö, yhteisö tai säätiö taikka julkisyhteisön

perustama liikeyritys tuottaa korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla.

Yksityiseen lasten varhaiskasvatukseen sovelletaan varhaiskasvatuslain lisäksi yksityisistä sosiaalipalveluista annettua lakia sellaisena kuin se on 1.1.2013.

Yksityisen lasten varhaiskasvatuksen osalta yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 3 §:n 1 momentissa määriteltyjä valvontaviranomaisia ovat varhaiskasvatuslain mukaan kunnalle varhaiskasvatuslaissa säädetyistä tehtävistä huolehtiva kunnan määräämä monijäseninen toimielin tai sen määräämä viranhaltija, aluehallintovirasto sekä Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto.

Helsingin kaupungissa valvontaviranomainen on kasvatus- ja koulutuslautakunta tai sen määräämä viranhaltija.

7. Oppilaiden ja opiskelijoiden tapaturman hoitoa koskevan edun myöntäminen

Hallintosäännön 15 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää oppilaiden ja opiskelijoiden tapaturman hoitoa koskevan edun myöntämisestä.

Hallintopäällikkö päättää vahingonkorvauksesta (Taj 21.5.2017 § 23) enintään 5 000 euroon asti Stadin ammatti- ja aikuisopistoa lukuun ottamatta, joten on tarkoituksenmukaista, että hän päättää myös oppilaiden ja opiskelijoiden tapaturman hoitoa koskevan edun myöntämisestä koko toimialan osalta.

8. Perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustukset

Hallintosäännön 10 luvun 1 § 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää hinnoista, maksuista, vuokrasta ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Lautakunta päättää vuosittain perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustusperusteiden mukaiset palveluntuottajakohtaiset laskennalliset euromäärät. Samalla lautakunta on päättänyt viranhaltijan, joka päättää palveluntuottajien sopimusten hyväksymisestä lautakunnan vahvistamien avustusperiaatteiden mukaisesti sekä avustusten maksa-

18.12.2018

tuksista. On tarkoituksenmukaista, että toimivalta tältä osin siirretään viranhaltijalle toistaiseksi.

9. Hallintosäännön 10 luvun 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrasta ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Toimiala antaa ulkokuntalaisille mm. päiväkotihoidon, perhepäivähoidon ja vammaisten koululaisten iltapäiväkerhotoiminnan palveluja. Esiopetuksesta ei peritä korvausta, mutta sen lisäksi annettavasta varhaiskasvatuksesta peritään korvaus.

10. Hallintosäännön 10 luvun 1 § 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hinnoista, maksuista, vuokrasta ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialallekohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Kaupunginlakimies antoi 13.9.2017 (§ 125) alaikäisten rikosasioiden sovittelua koskevan toimintaohjeen.

Sovittelulla on havaittu olevan useita myönteisiä vaikutuksia, joten sen käyttäminen mahdollisuuksien mukaan on perusteltua. Sovittelu vähentää uusintarikollisuutta ja syrjäytymistä. Lisäksi se edistää kansalaisten osallisuutta ja parantaa yhteiskuntarauhaa. Erityisesti nuorille rikosten tekijöille sovittelu on hyvä ja toimiva keino ennaltaehkäistä mahdollisia tulevia rikoksia. Toimivallan siirtäminen turvaa sovittelun joustavan toteutumisen alaikäisten rikosasioiden sovittelun osalta.

11. Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston opiskelijan määräaikainen erottaminen

Hallintosäännön 15 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muuten säädetty tai määrätty, kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää muista koulutuksen järjestäjille säädetyistä tehtävistä sekä hyväksyy perusteet, joiden mukaan muu viranomaisen päättää mainituista asioista.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 9 luvun 93 §:n 1 momentin mukaan määräaikaisesta erottamisesta päättää koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin. Samassa kohdassa säädetään lisäksi, että korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta voi koulutuksen järjestäjän niin päätessä päättää rehtori.

18.12.2018

Opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta päättää täällä hetkellä ammatillisen koulutuksen opiskeluoikeustoimintakunta. Korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta päättäminen on tarkoituksenmukaista siirtää ammatillisen koulutuksen päällikölle, joka toimii Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston johtavana rehtorina.

Esittelijä toteaa, että nyt kumottava kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös 9.10.2018 (§ 207) muuttuu siten, että delegointipäätökseen lisätään kohta 8. päätösehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatus ja koulutus

§ 280

Tahvonlahden ala-asteen perusparannus ja laajennus sekä päiväko- ti Tahvonlahden korvaavien tilojen tarveselvityksen hyväksyminen

HEL 2018-012531 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä Tahvonlahden ala-asteen ja päiväkodin tarveselvityksen liitteen mukaisena. Tarveselvitys sisältää perusparannusosan lisäksi laajennusosan. Hanke sijaitsee osoitteessa Gunillantie 10, 00870 Helsinki.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo-Riitta Sihvonen, suunnittelija, puhelin: 310 43229
pirjoriitta.sihvonen(a)hel.fi

Liitteet

1 26.09.2018_Tahvonlahti tarveselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Perusparannuksen ja laajennuksen jälkeen Tahvonlahden ala-asteella on 500 oppilasta ja päiväkodissa on 200. Tiloissa tulee työskentelemään noin 90 henkilöä.

Hankkeen yhteydessä korvataan nykyisen päiväkotitahvonlahden huonokuntoiset tilat sekä perusparannetaan ja laajennetaan koulun nykyiset tilat. Hankkeen yhteydessä oppilaspaikkamäärää kasvatetaan 230 oppilaalla ja varhaiskasvatuksen tilapaikkamäärää lisätään 99 paikalla.

Tarveselvitys on tehty kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välisenä yhteistyönä.

Palveluverkko ja väestön muutos

Koulun ja varhaiskasvatustilojen toteutus samaan yhteyteen luo edellytykset kasvatuksen ja opetuksen jatkumolle. Yhteinen oppimisympäristö ja turvalliset piha-alueet voidaan toteuttaa Tahvonlahden ala-asteen nykyiselle tontille.

Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Tahvonlahden ala-aste ja päiväkotihankkeen laajuudessa otetaan huomioon rakennuspaikan turvallisuus ja toimivuus sekä koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys: väestöennuste, asuin- ja liikerakentaminen ja liikennejärjestelyt.

Tahvonlahden ala-aste ja päiväkotit ovat liikenteellisesti hyvin saavutettavissa. Suunnittelussa varmistetaan turvalliset kulkuyhteydet koululle ja päiväkotiin.

Varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen tarvetta ja tilapaikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti oppilaaksiotto-, alue- ja kaupunkitasolla. Näin toimien voidaan huomioida alueiden palvelutarpeet ja vastata perheiden tarpeisiin lähipäiväkotiperiaatteella. Palveluverkkoa kehittämällä varmistetaan ajanmukaiset ja viihtyisät oppimisympäristöt. Muutosten yhteydessä koko varhaiskasvatusalueen palveluverkkoa tarkastellaan kokonaisuutena.

Tahvonlahden oppilaaksiottoalueella asuvat peruskouluikäisten lasten määrä kasvaa n. 800 lapsella vuoteen 2025 mennessä. Nykyinen Tahvonlahden ala-aste on mitoitettu 270 oppilaalle. Hankkeen myötä toteutetaan 230 oppilaspaikkaa lisää, jolloin kokonaisoppilasmäärä tulee olemaan 500. Tämän lisäksi tarvitaan myös väliaikaisia koulutiloja 350:lle oppilaalle Kruunuvuorenrannan koulurakennuksen valmistumiseen saakka vuonna 2025.

Tahvonlahden ala-asteen oppilaat tulevat kouluun pääosin Tahvonlahden alueelta. Painotettuun kolmannelta luokalta alkavaan liikunnanopetukseen hakeutuu oppilaita laajemmin Kaakkois-Helsingin alueelta.

Väestöennusteen vuosille 2018-2027 mukaan alueen 1-6-vuotiaiden lapsimäärä kasvaa 1200. Varhaiskasvatuksen tilapaikat on uudisrakennusta suunniteltaessa mitoitettu 8 htm² / lapsi. Uudessa päiväkotirakennuksessa on 200 tilapaikkaa, nykyisessä on 101, joten hanke tuottaa 99 lisäpaikkaa. Tilapaikkamäärän kasvu huomioidaan alueen palveluverkkotarkastelun yhteydessä. Uudishanke mahdollistaa varautumisen

varhaiskasvatuksen osallistumisasteen lisäämiseen sekä lähipäiväkoti-
käytäntöön siirtymiseen.

Aikaisemmat päätökset

Opetusviraston suomenkielinen jaosto päätti 12/2016 Tahvonlahden
ala-asteen laajennuksesta perusparannuksen yhteydessä. Tahvonlah-
den ala-asteen peruskorjaus ja laajennushankkeelle on vuoden 2018
talousarvion investointiohjelmassa ohjelmoitu 25 miljoonaa vuosille
2020-2021.

Päiväkoti Tahvonlahti on vuoden 2014 talousarviossa esitetty toteutet-
tavaksi erillishankkeena peruskorjauksena vuosina 2014-18. Hanketta
ei toimeenpantu kyseisinä vuosina. Kasvatus ja koulutustoimiala on
esittänyt talonrakentamishjelmaan vuosille 2018-2027 Tahvonlahden
perusparannuksen sijaan uudishanketta osana kouluhanketta.

Toiminnalliset tavoitteet

Tahvonlahden ala-asteen nykyiset tilat eivät täytä uuden opetussuunni-
telman toiminnalle asettamia vaatimuksia. Kasvatuksen ja koulutuksen
toimiala ohjeistaa hankkeen tilasuunnittelua, varustelua ja mitoitusta
tarkemmin suunnittelun kuluessa. Tavoitteena on kaupunkitasoisesti
tasapuolinen varustelu. Liitteenä olevaa tilaohjelmaa käytetään perus-
parannus- ja laajennushankkeen suunnittelun pohjana.

Varhaiskasvatuksen tilasuunnittelua on ohjannut 'Päiväkodin käsikirjan'
periaatteet, saadut kokemukset tiloista ja noudatettavat terveellisuuden
ja turvallisuuden rakentamismääräysten uudisrakentamisella asetetut
vaatimukset. Oppimisympäristön tilasuunnittelua on ohjannut kasvatuk-
sen ja koulutuksen toimialan suunnitteluohjeet, valtakunnalliset mää-
räykset, säädökset ja ohjeet, saadut kokemukset tiloista ja uuden ope-
tussuunnitelman opetukselle asettamat vaatimukset.

Koko rakennuksen akustiikkaan sekä ääneneristykseen kiinnitetään eri-
tyistä huomiota. Tilojen akustiikan tulee olla käyttötarkoituksenmukai-
nen ja sen toteutus edellyttää hyvin toimiakseen ammattitaitoista akus-
tista suunnittelua. Myös valaistukseen kiinnitetään huomiota. Toimivalla
valistuksella tuetaan monipuolisia työskentelyasentoja.

Tilojen muunneltavuus mahdollistaa elinikäistä oppimista ja niiden te-
hokkaan käytön myös kulttuuri-, liikunta- ja muiden tilaisuuksien järjes-
tämisen. Lisäksi tarkoituksenmukaisella ja turvallisella tilasuunnittelulla
tuetaan tilojen aktiivista ilta-, viikonloppu- ja loma-aikakäyttöä. Tahvon-
lahden ala-asteen liikuntasali varustetaan tilapäistä majoituskäyttöä
varten ja varustellaan palovaroittimilla Pelastuslaitoksen majoitusoh-
jeistuksen mukaisesti.

Piha-alueet peruskorjataan ja varustetaan uusin leikkivälinein edistämään liikunnallisuutta ja opetussuunnitelman tavoitteita. Pihan suunnittelussa ja varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys, liikunnallisuus ja pihan monipuolinen käyttö oppimistilana. Piha-alue tarjoaa lapsille ja nuorille sekä alueen asukkaille monipuoliset leikki- ja liikuntaolosuhteet.

Tekniset ja taloudelliset perustelut

Vuonna 1973 rakennetut Tahvonlahden ala-asteen tilat (Gunillantie 12) ovat kaupunkiympäristön asiantuntijoiden mukaan peruskorjattavissa, kun taas vuonna 1975 rakennettu viereinen päiväkotitilat Tahvonlahden (Gunillantie 10) kunto on niin heikko, ettei sitä kannata peruskorjata. Hankkeen yhteydessä voidaan nykyiseen koulurakennukseen ja laajennusosaan tilajärjestelyin toteuttaa tilat, jotka nykyistä paremmin tukevat opetussuunnitelman ja varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden toteuttamista sekä muodostavat yhtenäisen toimintakokonaisuuden 0-12-vuotiaille lapsille. Usean toiminnan sijoittaminen samaan yhteyteen edistää eheää opinpolkua ja on kaupungille kustannustehokas ratkaisu.

Perusparannuksen ja laajennuksen tavoitteena on turvallinen, terveellinen, tarkoituksenmukainen ja joustava oppimisympäristö, joka tukee monialaista oppimista, yhteisöllisyyttä sekä yksilön ja ryhmän kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kehittymistä. Iltapäiväkerhotoimintaa on mahdollista järjestää koulun tiloissa hankkeen valmistumisen jälkeen.

Vaikutusten arviointi ja strategiaohjelman toteuttaminen hankkeessa

Hanke mahdollistaa strategianmukaisen lähipalvelun tarjoamisen Laajasalon alueella sekä turvalliset, terveelliset ja riittävät tilat Tahvonlahden ala-asteen ja päiväkodin toiminnalle. Tilajärjestelyin luodaan oppimista ja uuden opetussuunnitelman ja varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteita tukeva oppimisympäristö.

Varhaiskasvatuspalvelu on perheille arjen lähipalvelu ja suurin osa alueen lapsista asuu alueensa koulun oppilaaksiottoalueella. Lapsen näkökulmasta päiväkotipaikka omalla asuinalueella mahdollistaa kaverisuhteiden muodostumisen lähellä kotia ja tutustumisen ja liikkumisen omalla alueella. Oman alueen tuntemus lisää turvallisten reittien oppimista pienestä pitäen.

Varhaiskasvatus- ja koulutilat suunnitellaan esteettömiksi ja kaikille lapsille sopiviksi, lapsen kasvua ja kehitystä tukevaksi oppimisympäristöksi. Päiväkodin ja koulun toiminnan suunnitteluun osallistetaan lapset ja perheet. Tilat lisäävät yhteisöllisyyttä ja ne ovat osittain myös alueen asukkaiden käytössä.

Rakennushankkeen suunnittelussa luodaan mahdollisuudet tilojen monipuoliseen käyttöön. Tarkoituksenmukaisesti mitoitettavat tilat ovat koulun sekä päiväkodin toiminnan lisäksi alueen asukkaiden käytössä. Teknisillä ratkaisuilla edistetään tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen oppimista ja lisätään näin korkean teknologian ymmärtämistä ja osaamista Helsingissä.

Aikataulu, mitoitus ja kustannukset

Tahvonlahden ala-aste ja päiväkotijoukko -hanke on laajuudeltaan 5316 h². Peruskorjaus ja laajennushanke on vuoden 2018 talousarvion investointiohjelmassa varattu määrärahat vuosille 2019-2020.

Hankkeen aikataulussa tulee ottaa huomioon, että koulu- ja esiopetustilat tulee saada käyttöön aina viimeistään toimintakauden alussa valmiiksi kalustettuna, mikä edesauttaa palveluverkon kehittämistä. Tilojen käyttöönotosta kesken toimintakauden voi aiheutua lisäkustannuksia tuottavia väliaikaisia tilajärjestelyjä ja häiritä asiakkaille.

Arvio peruskorjauksen ja laajennuksen rakentamiskustannuksista on 25 miljoonaa euroa (7383 brm², alv 0%) tammikuun 2018 kustannustasossa. Haastavat perustamisolosuhteet nostavat rakennushankkeen kustannuksia. Hankkeen arvioidut vuokratulot ovat noin 2 062 600 euroa/vuosi, josta nousua noin 1 578 500 euroa/vuosi. Uudishankkeen vuokra on 27,48 euroa/htm², mikä koostuu pääomavuokrasta 23,76 euroa/htm² ja 3,72 euroa/htm² ylläpitovuokrasta.

Arvioidut muuttokustannukset ovat noin 150 000 euroa. Uudisrakennuksen siivouskustannusarvio on noin 190 000 euroa/vuosi, josta nousua lisätilasta johtuen on noin 65 000 euroa/vuosi. Uudisrakennuksen käynnistämiskustannuksiin varataan 600 000 euroa. Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Tietohallinnon käynnistämiskustannuksiin varataan 150 000 euroa.

Hankkeessa tarvitaan kiinteistön peruskorjauksen ja laajentamisen ajaksi väistötilat Tahvonlahden ala-asteelle ja esikoululaisille. Väistötarpeeksi on arvioitu 24 kuukautta. Päiväkotijoukko ei tarvitse väistötiloja. Aikatauluun ja toiminnalle sopivia tiloja ei ole alueella, jonka vuoksi hankkeessa on päädytty väistötilapaviljonkiin. Väistön aikainen vuokra on sama kuin purettavasta rakennuksesta peritty vuokra. Tämän tason ylittävä väistötilakustannus peritään erillisenä määräaikaisena lisävuokrana rakentamisen jälkeisen vuokran yhteydessä, jonka kustannukset eivät kaupunkiympäristön ilmoituksen mukaan ole vielä tiedossa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

18.12.2018

Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo-Riitta Sihvonen, suunnittelija, puhelin: 310 43229
pirjoriitta.sihvonen(a)hel.fi

Liitteet

1 26.09.2018_Tahvonlahti tarveselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristö

§ 281

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin koulujen kahdeksan aamuista luopumista koskevasta valtuustoaloitteesta

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteen huomiot nuorten unentarpeesta ja koulunkäynnin myöhentämisestä ovat tarpeellisia ja tarkoituksenmukaisia.

Kansallisissa ja kansainvälisissä tutkimuksissa on tuotu esiin teinien ja nuorten aikuisten kroonistunut univaje. WHO:n koululaistutkimuksen mukaan suomalaisista yli 15-vuotiaista yli 70 prosenttia menee nukku- maan klo 23 tai myöhemmin. Nuorten uni-valverytmi ja nukahtaminen kääntyy myöhäisemmäksi varhaisteini-iässä ja sen vuoksi illalla nukah- taminen myöhentyy. Erityisesti tämä tulee esiin perusopetuksen 7–9- luokilla. Teini-ikäisen (13–19-vuotiaiden) kehossa tapahtuu lukuisia normaaleja muutoksia ja vuorokausirytmien muutos on vain yksi niistä. Tämä luonnollinen unijakson muutos siirtää vuorokausirytmisiä muuta- man tunnin myöhäisemmäksi. Vireystila on korkeimmillaan illalla. Unentarve ei kuitenkaan vähene. Nuoret tarvitsevat enemmän unta kuin aikuiset, keskimäärin kahdeksan tai yhdeksän tuntia yössä.

Teini-ikäisen uni-valverytmien muutos sekä elämäntapoihin ja -tilanteeseen liittyvät tekijät aiheuttavat helposti pitkäkestoista univajetta, mikä vaikut- taa päiväaikaiseen toimintakykyyn. Univaje ilmenee vaikeutena herätä kouluun ajoissa, päiväaikaisena väsymyksenä ja keskittymiskyvyn her- paantumisenä, jolloin oppiminen vaikeutuu. Nuorella uni jakaantuu epä- tasaisemmin arjen ja viikonlopun/lomien välillä, jolloin nukutaan huo- mattavasti pidempään, mikä ei kuitenkaan riitä univajeen kompensoin- tiin.

Perusopetus

Nuorille kohdennetussa vuoden 2017 kouluterveyskyselyssä tuli esiin, että valtaosa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista voi hyvin, he pitävät koulunkäynnistä ja harrastavat erilaisia asioita. Huolen aiheena on muun muassa se, että monet nuoret nukkuvat liian vähän. Perusope- tuksen koulupäivien alkaminen myöhemmin 7–10-luokilla vastaisi tutki- muksissa esiin tulleisiin varhaisteini-ikäisen muuttuneen uni-valverytmien

haasteisiin nuorten koulunkäynnissä. Peruskoulujen koulupäivien kokonaisuunnittelussa on kuitenkin huomioitava perusopetusasetuksessa säädetty koulupäivien pituus. Koulupäivän aloitus myöhemmin merkitsee koulupäivän pidentymistä iltapäivällä. Suunnittelussa on huomioitava myös koulutilojen käyttömahdollisuudet koulupäivän aikana. Luokkatilat ovat jo nyt tehokkaassa käytössä. Koulupäivän aloituksen myöhentäminen voi joissain kouluissa olla luokkatilojen järjestämisen kannalta haasteellista. Koulupäivän aloituksen myöhentämisessä on huomioitava koulukohtainen joustomahdollisuus suunnittelussa.

Lukio

Suomen lukiolaisten liitto toteutti keväällä kyselyn koulupäivien aikatauluista omille jäsenilleen. Kyselyyn vastasi runsas 1 000 lukiolaista. Vastajista hieman yli puolet toivoi koulun alkavan aikaisintaan kello 9. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteutti oman kyselyn koskien koulupäivien alkamisaikaa ajalla 25.10. – 2.11.2018 Helsingin kaupungin lukion rehtoreille ja opettajille sekä lukiolaisille.

Kyselyyn vastasi yhteensä 782 opiskelijaa, joista 69 prosenttia kannatti luopumista kahdeksan aamuista. Opiskelijat kuvaavat varhain aamulla alkavia oppitunteja raskaina ja väsyttävänä. Harrastukset ja opiskelutehtävät viivästyttävät opiskelijoiden nukkumaanmenoaikaa. Koulumatka voi kestää kauan, jolloin varhain alkaville oppitunneille ehtiminen edellyttää heräämistä hyvin aikaisin. Toisaalta kyselyyn vastanneet opiskelijat kuvasivat vastauksissaan myös koulupäivän pituutta ja huolta oppituntien mahdollisen myöhäisemmän alkamisajan vaikutuksesta koulupäivän päättymisaikaan.

Lukioiden rehtoreista ja opettajista kyselyyn vastasi yhteensä 47 henkilöä, joista 47 prosenttia kannatti varhaisista aamuista luopumista. Vastanneista 6 oli rehtoreita. Kaikki kyselyyn vastanneista rehtoreista olivat sitä mieltä, että varhaisista aamuista luopuminen on mahdollisuus toteuttaa lukujärjestysteknisesti. Osassa lukioista koulupäivä on jo suunniteltu alkamaan kello 8.30. Vastauksissa viitataan myös opiskelijoiden väsymykseen varhain alkavilla oppitunneilla. Toisaalta vastauksissa pohditaan koulupäivän myöhäisemmän alkamisajan vaikutusta lukiolaisten koulupäivän päättymisaikaan. Koulupäivän alkamisaikaa suunniteltaessa on huomioitava vaikutukset lukiolaisten koulupäivän päättymisaikaan. Lukiokoulutukseen suunnitellaan myös uutta tuntikiertokavioita, jolloin on mahdollista huomioida oppituntien myöhäisempi aloitus kello 8.30-9.00 välillä.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto

Stadin ammatti- ja aikuisopisto tarjoaa koulutusta ammatillisissa perustutkinnoissa, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa, oppisopimuskou-

18.12.2018

lutuksissa, valmentavissa koulutuksissa, perusopetuksen lisäopetuksessa sekä erilaisissa täydennys- ja lyhytkoulutuksissa. Lisäksi oppilaitos järjestää koulutusta avoimina ammatillisina opintoina sekä nuorten työpajatoimintana. Opiskelijoiden ikä, elämäntilanne, valmiudet sekä tavoitteet ovat vaihtelevia. Ammatilliseen koulutukseen kuuluu myös oppiminen työpaikalla, jolloin työpäivän alkamisesta sovitaan yhdessä työnantajan kanssa. Työpäivät alkavat tietyillä ammattialoilla ennen kello kahdeksaa. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on siirrytty opettajien vuosityöaikaan sekä tiimimäiseen työskentelyyn, mikä mahdollistaa aikaisempaa monipuolisemmat opetusjärjestelyt. Oppilaitoksessa tapahtuvaa oppimisen ohjausta on mahdollista järjestää joustavasti klo 8.00-20.00 välillä.

Koulupäivien alkaminen myöhemmin peruskoulussa vuosiluokilla 7-10 ja lukioissa vastaisi edellä kuvattuihin tutkimushavaintoihin teini-ikäisten nuorten koulunkäyntiin. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opetusjärjestelyt on mahdollista toteuttaa joustavasti klo 8:00-20.00 välillä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta suosittelee, että peruskoulujen 7-10-luokkien ja lukioiden koulupäivät alkavat kello 8.30-9.00 välillä syksystä 2019 alkaen. Peruskouluissa ja lukioissa huolehditaan siitä, että rehtorit, opettajat ja opiskelijat osallistuvat valmisteluun koskien koulupäivien alkamista. Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa kuitenkin, että koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta oppilas- ja opiskelijakuntaa sekä huoltajia kuultuaan.

Käsittely

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään kappaleen 13 loppuun viimeinen virke:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa kuitenkin, että koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta oppilas- ja opiskelijakuntaa sekä huoltajia kuultuaan".

Kannattaja: Ville Jalovaara

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Pia Pakarisen vastaehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, opetuskonsultti, puhelin: 310 88047
tuulia.tikkanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite kello kahdeksan aamut
- 2 Yhteenvedo kyselystä Helsingin kaupungin lukioiden opiskelijoille.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteen huomiot nuorten unentarpeesta ja koulunkäynnin myöhentämisestä ovat tarpeellisia ja tarkoituksenmukaisia.

Kansallisissa ja kansainvälisissä tutkimuksissa on tuotu esiin teinien ja nuorten aikuisten kroonistunut univaje. WHO:n koululaistutkimuksen mukaan suomalaisista yli 15-vuotiaista yli 70 prosenttia menee nukkumaan klo 23 tai myöhemmin. Nuorten uni-valverytmi ja nukahtaminen kääntyy myöhäisemmäksi varhaisteini-iässä ja sen vuoksi illalla nukahtaminen myöhentyy. Erityisesti tämä tulee esiin perusopetuksen 7–9-luokilla. Teini-ikäisen (13–19-vuotiaiden) kehossa tapahtuu lukuisia normaaleja muutoksia ja vuorokausirytmien muutos on vain yksi niistä. Tämä luonnollinen unijakson muutos siirtää vuorokausirytmisiä muutaman tunnin myöhäisemmäksi. Vireystila on korkeimmillaan illalla. Unentarve ei kuitenkaan vähene. Nuoret tarvitsevat enemmän unta kuin aikuiset, keskimäärin kahdeksan tai yhdeksän tuntia yössä.

Teini-ikäisen uni-valverytmien muutos sekä elämäntapoihin ja -tilanteeseen liittyvät tekijät aiheuttavat helposti pitkäkestoista univajetta, mikä vaikuttaa päiväaikaiseen toimintakykyyn. Univaje ilmenee vaikeutena herätä kouluun ajoissa, päiväaikaisena väsymyksenä ja keskittymiskyvyn heikkenemisenä, jolloin oppiminen vaikeutuu. Nuorella uni jakaantuu epätasaisemmin arjen ja viikonlopun/lomien välillä, jolloin nukutaan huomattavasti pidempään, mikä ei kuitenkaan riitä univajeen kompensointiin.

Perusopetus

Nuorille kohdennetussa vuoden 2017 kouluterveyskyselyssä tuli esiin, että valtaosa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista voi hyvin, he pitävät koulunkäynnistä ja harrastavat erilaisia asioita. Huolen aiheena on muun muassa se, että monet nuoret nukkuvat liian vähän. Perusopetuksen koulupäivien alkaminen myöhemmin 7–10-luokilla vastaisi tutkimuksissa esiin tulleisiin varhaisteini-ikäisen muuttuneeseen uni-valverytmiin

haasteisiin nuorten koulunkäynnissä. Peruskoulujen koulupäivien kokonaisuunnittelussa on kuitenkin huomioitava perusopetusasetuksessa säädetty koulupäivien pituus. Koulupäivän aloitus myöhemmin merkitsee koulupäivän pidentymistä iltapäivällä. Suunnittelussa on huomioitava myös koulutilojen käyttömahdollisuudet koulupäivän aikana. Luokkatilat ovat jo nyt tehokkaassa käytössä. Koulupäivän aloituksen myöhentäminen voi joissain kouluissa olla luokkatilojen järjestämisen kannalta haasteellista. Koulupäivän aloituksen myöhentämisessä on huomioitava koulukohtainen joustomahdollisuus suunnittelussa.

Lukio

Suomen lukiolaisten liitto toteutti keväällä kyselyn koulupäivien aikatauluista omille jäsenilleen. Kyselyyn vastasi runsas 1 000 lukiolaista. Vastajista hieman yli puolet toivoi koulun alkavan aikaisintaan kello 9. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteutti oman kyselyn koskien koulupäivien alkamisaikaa ajalla 25.10. – 2.11.2018 Helsingin kaupungin lukion rehtoreille ja opettajille sekä lukiolaisille.

Kyselyyn vastasi yhteensä 782 opiskelijaa, joista 69 prosenttia kannatti luopumista kahdeksan aamuista. Opiskelijat kuvaavat varhain aamulla alkavia oppitunteja raskaina ja väsyttävinä. Harrastukset ja opiskelutehtävät viivästyttävät opiskelijoiden nukkumaanmenoaikaa. Koulumatka voi kestää kauan, jolloin varhain alkaville oppitunneille ehtiminen edellyttää heräämistä hyvin aikaisin. Toisaalta kyselyyn vastanneet opiskelijat kuvasivat vastauksissaan myös koulupäivän pituutta ja huolta oppituntien mahdollisen myöhäisemmän alkamisajan vaikutuksesta koulupäivän päättymisaikaan.

Lukioiden rehtoreista ja opettajista kyselyyn vastasi yhteensä 47 henkilöä, joista 47 prosenttia kannatti varhaisista aamuista luopumista. Vastanneista 6 oli rehtoreita. Kaikki kyselyyn vastanneista rehtoreista olivat sitä mieltä, että varhaisista aamuista luopuminen on mahdollisuus toteuttaa lukujärjestysteknisesti. Osassa lukioista koulupäivä on jo suunniteltu alkamaan kello 8.30. Vastauksissa viitataan myös opiskelijoiden väsymykseen varhain alkavilla oppitunneilla. Toisaalta vastauksissa pohditaan koulupäivän myöhäisemmän alkamisajan vaikutusta lukiolaisten koulupäivän päättymisaikaan. Koulupäivän alkamisaikaa suunniteltaessa on huomioitava vaikutukset lukiolaisten koulupäivän päättymisaikaan. Lukiokoulutukseen suunnitellaan myös uutta tuntikiertokavioita, jolloin on mahdollista huomioida oppituntien myöhäisempi aloitus kello 8.30-9.00 välillä.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto

Stadin ammatti- ja aikuisopisto tarjoaa koulutusta ammatillisissa perustutkinnoissa, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa, oppisopimuskou-

lutuksissa, valmentavissa koulutuksissa, perusopetuksen lisäopetuksessa sekä erilaisissa täydennys- ja lyhytkoulutuksissa. Lisäksi oppilaitos järjestää koulutusta avoimina ammatillisina opintoina sekä nuorten työpajatoimintana. Opiskelijoiden ikä, elämäntilanne, valmiudet sekä tavoitteet ovat vaihtelevia. Ammatilliseen koulutukseen kuuluu myös oppiminen työpaikalla, jolloin työpäivän alkamisesta sovitaan yhdessä työnantajan kanssa. Työpäivät alkavat tietyillä ammattialoilla ennen kello kahdeksaa. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on siirrytty opettajien vuosityöaikaan sekä tiimimäiseen työskentelyyn, mikä mahdollistaa aikaisempaa monipuolisemmat opetusjärjestelyt. Oppilaitoksessa tapahtuvaa oppimisen ohjausta on mahdollista järjestää joustavasti klo 8.00-20.00 välillä.

Koulupäivien alkaminen myöhemmin peruskoulussa vuosiluokilla 7-10 ja lukioissa vastaisi edellä kuvattuihin tutkimushavaintoihin teini-iän uni-valverytmin tuomista haasteista nuorten koulunkäyntiin. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opetusjärjestelyt on mahdollista toteuttaa joustavasti klo 8:00-20.00 välillä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta suosittelee, että peruskoulujen 7–10-luokkien ja lukioiden koulupäivät alkavat kello 8.30-9.00 välillä syksystä 2019 alkaen. Peruskouluissa ja lukioissa huolehditaan siitä, että rehtorit, opettajat ja opiskelijat osallistuvat valmisteluun koskien koulupäivien alkamista.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa valtuutettu Emma Karin ym. valtuustoaloitteesta koskien koulujen kahdeksan aamuista luopumista 30.12.2018 mennessä. Aloitteen mukaan kahdeksalta alkavat kouluaamut ovat haitallisia erityisesti murrosikäisille ja ne lyhentävät nuorten nukkumisaikaa ja heikentävät koulumenestystä. Aloitteessa viitataan opetusministeriön työryhmän esitykseen siitä, että nuorten koulupäivän ei tulisi alkaa ennen aamuyhdeksää sekä Suomen Lukiolaisten liiton esityksiin koulujen alkamisajan kohdan myöhentämisestä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, opetuskonsultti, puhelin: 310 88047
tuulia.tikkanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite kello kahdeksan aamut
- 2 Yhteenvedo kyselystä Helsingin kaupungin lukioiden opiskelijoille.pdf

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 20.11.2018 § 253

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

20.11.2018 Pöydälle

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään kappaleen 13 loppuun viimeinen virke: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa kuitenkin, että koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta oppilas- ja opiskelijakuntaa sekä huoltajia kuultuaan".

Kannattajat: Abdirahim Mohamed

Pia Pakarisen vastaehdotusta ei käsitelty asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, opetuskonsultti, puhelin: 310 88047
tuulia.tikkanen(a)hel.fi

§ 282

**Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Elina Moision aloitteesta toipumiskoulun rakentamiseksi
sisäilmasta sairastuneille lapsille ja opettajille**

HEL 2018-006853 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei pidä kannatettavana valtuutettu Elina Moision ja allekirjoittaneiden tekemää aloitetta, jossa ehdotetaan, että kaupunki selvittää, onko kaupungissa tarvetta rakentaa toipumiskoulu sisäilmasta sairastuneille oppilaille ja opettajille. Ehdotetun toipumiskoulun sijaan lautakunta korostaa, että kaikki toimialan oppimisen tilat tulee olla toimintaan soveltuvia, terveellisiä ja turvallisia sekä toteaa seuraavaa:

Sisäilmasta johtuvaa oireilua epäiltäessä on tärkeää noudattaa toimialan ohjeistusta ja ilmoittaa epäilyistä oppilashuoltoon ja työterveyteen, että tieto saadaan mahdollisimman nopeasti kunnossapitoon kiinteistöissä tehtävien tutkimusten ja tarvittavien korjausten aloittamiseksi. Tarvittaessa oireilevalle lapselle tai aikuiselle tarjotaan mahdollisuus siirtyä toiseen toimipisteen tai toimipisteelle osoitetaan väistötilat tehtävien korjausten ajaksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää suomen- ja ruotsinkielisiä palveluja päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa, leikkipuistoissa, perusopetuksen kouluissa, lukioissa, ammattiopistoissa ja työväenopistoissa; yhteensä yli 700:ssa toimipisteessä.

Kaupungin roolijaon mukaan kasvatuksen ja koulutuksen toimiala määrittää tarvitsemiensa tilojen määrän sekä niiden toiminnalliset tarpeet ja kaupunkiympäristön toimiala vastaa tarvittavien tilojen hankinnasta, toteutuksesta sekä yllä- ja kunnossapidosta. Yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa laadittavassa talonrakennuksen investointiohjelmassa priorisoidaan uusien tarvittavien tilojen ja perusparannusten kiireellisyysjärjestys vuosittaisen investointiraamin puitteissa. Käytävissä olevat varat ja resurssit eivät ole vastanneet kiinteistöjen korjaustarvetta, mikä näkyy korjattavien palvelurakennusten huonona kuntana ja kasvavana korjausvelkana.

Toteutettavien uudis- ja korjaushankkeiden määrä vaihtelee vuosittain. Määrärahojen lisääminen mahdollistaa useamman vuosittaisen korjaushankkeen lisäämisen talonrakennusohjelmaan ja kaikkein huonokuntoisempien kiinteistöjen korvaamisen uusilla. Myös uusilla rakentamisen malleilla ja kokeiluilla kaupunki hakee parempaa rakentamisen

18.12.2018

laatua. Lautakunta pitääkin erityisen tärkeänä juuri rakentamisen laadun kehittämistä ja valvontaa toteutettavissa kohteissa sekä rakennusten riittävää, suunnitelmallista yllä- ja kunnossapitoa. Toimialalla tämä tarkoittaa ylläpitosiivoukseen panostamista ja mahdollisesti sen lisäämistä, mikä tulee huomioida budjetoinnissa. Lisäksi haettaessa sisäilmaongelmiin liittyviä ratkaisuja on terveydenhoidon asiantuntijoiden roolia syytä vahvistaa.

Helsingin kaupungin valmisteilla olevassa kiinteistöstrategiassa, siihen liittyvässä sisäilmaohjelmassa ja kiinteistöstrategian toimenpideohjelmassa määritetään ne toimenpiteet ja vastuut, joilla palvelutilojen korjausvelan kasvu pysäytetään ja saadaan pienenemään.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liitteet

1 20181210 aloite Elina Moisio(1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 20.12.2018 mennessä, valtuutettu Elina Moisio ja allekirjoittaneiden tekemästä aloitteesta, jossa ehdotetaan, että kaupunki selvittää, onko kaupungissa tarvetta rakentaa toipumiskoulu sisäilmasta sairastuneille oppilaille ja opettajille. Mikäli selvitys osoittaa tarpeen, allekirjoittaneet ehdottavat, että kaupunki tutkii mahdollisuutta rakentaa kaupunkiin yhden sisäilmaturvallisen toipumiskoulun sisäilmasta sairastuneille oppilaille ja opettajille.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

18.12.2018

Asia/19

Liitteet

1 20181210 aloite Elina Moisio(1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 283

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan valtuustoaloitteeseen koulujen pihojen kartoittamiseksi ja parannusehdotusten laatimiseksi

HEL 2018-009103 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana valtuutettu Johanna Nuortevan ja allekirjottaneiden valtuustoaloitetta koulupihojen kartoittamiseksi ja tarvittavien parannusehdotusten laatimiseksi. Lisäksi lautakunta pitää tärkeänä, että kartoitusta tehtäessä koulupihojen lisäksi huomioidaan kaupungin muutkin liikuntapaikat sekä liikuntapaikkojen kartoitukset ja toteaa seuraavaa:

Koulupihojen kehittämisessä liikkumiseen ja toiminnallisiin leikkeihin inostaviksi on nähty monenlaista hyötyä. Piha on keskeinen liikkumisympäristö koululaisten arkipäivissä ja iltapäivätoiminnassa. Koulujen pihojen monimuotoisuus lisää osaltaan myös asuinalueiden viihtyisyyttä. Monikäyttöiset koulujen pihat ovat parhaimmillaan kiinnostavia ja liikkumaan houkuttelevia kaupunkitiloja asuinalueiden arkiympäristöissä ja lisäävät kaupunginosien viihtyisyyttä, yhteisöllisyyttä, omaleimaisuutta ja turvallisuutta. Helposti saavutettavina, maksuttomina ja avoimina lähiliikunta- ja leikkipaikkoina koulujen pihat edistävät myös asukkaiden yhdenvertaisuutta ja luovat edellytyksiä asukkaisen omatoimiseen liikkumiseen, kohtaamiseen ja hyvinvoinnille.

Koulujen pihojen tilannetta liikkumisen näkökulmasta on kartoitettu valtakunnallisesti muun muassa seuraavilla kolmella kyselyllä, joissa kaikissa Helsingin tilanne osoittautui kansallista keskiarvoa heikommaksi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kehittämä valtakunnallinen terveyden edistämisen aktiivisuuden ns. TEA-mittari -kyselyllä (vuosina 2014, 2016 ja 2018) kouluilta kysyttiin onko koulupiha liikkumiseen inostava lähiliikuntapaikka, jota hyödynnetään myös koulupäivän ulkopuolella (kyllä/ei). Helsingissä 69 prosenttia (valtakunnallisesti 77 %) kouluista vastasi kyllä vuoden 2018 kyselyssä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisema opinnäytetyöllä vuodelta 2016, jossa Helsinki sai pisteet 1,97/4. Rehtoreiden arvioitavana olivat pihan yleinen tila, pelikenttä, koripallokorit, jalkapallomaalit, keinut ja kipeilytelineet.

Liikkuva Koulu -ohjelman nykytilan arvioinnilla, jonka kaikki ohjelmaan rekisteröityneet koulut täyttävät säännöllisesti. Nykytilan arvioinnissa

kouluja pyydetään mm. arvioimaan asteikolla 0-4, onko koulun pihalla pelialue ja riittävästi muita toiminnan paikkoja ja onko pihan virikkeellisyttä lisätty koulun omilla toimilla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan rakentamisohjelman perusparannushankkeisiin sisältyy myös kiinteistöön kuuluvan pihan perusparantaminen. Liikunta- ja leikkitarpeiden lisäksi pihasuunnittelussa huomioidaan saatto- ja huoltoliikenteen integroiminen toimintaan turvallisesti. Erityisesti osakorjauksin kunnostetuissa kouluissa sekä kohteissa, joiden elinkaaren mukainen perusparannus tulee ajankohtaiseksi talousarvion kymmenen vuoden suunnitelmakauden jälkeen, voidaan tunnistaa sekä teknistä kunnostamista että liikunta- ja leikkiolosuhteiden parantamista tarvitsevia pihvoja.

Selvitys koulupihojen liikunnallisuuden tilasta on mahdollista laatia jo olemassa olevien tiedonkeruiden (TEA-viisari, Liikkuva koulu -nykytilan arviointi ja AVI-selvitys) sekä kaupungin toimialoilla olevan muun tiedon perusteella. Myös koululaisilta itseltään on kysytty näkemyksiä koulujen liikunnallisuuden tilasta mm. LIITU-tutkimuksessa 2018, ja jonka tulokset raportoidaan myöhemmin. Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on tuottanut kaupunkilaisprofiili-työkalan, jota voidaan soveltaa erityisesti liikkumisen esteiden ja motivaatioiden kartoitukseen.

Selvityksen perusteella laaditaan kunnostustoimenpiteiden aikataulutettu suunnitelma, jossa huomioidaan toteutettavien parannustöiden alueellinen kattavuus ja tasapuolisuus. Alueelliset lähiliikuntapaikat ja leikkiuistot sekä niiden kunto ja monipuolisuus voidaan kartoittaa myös tässä yhteydessä, sillä yhdessä koulujen pihojen kanssa ne muodostavat monille kaupunkilaisille arkiliikkumisolosuhteiden verkoston Helsingissä. Tämä kartoitus ja sen avulla tehtävä kehittämissuunnitelma toteutetaan toimialojen yhteistyönä.

Helsingin liikuntapaikkojen alueellisesta saavutettavuudesta ja optimaalisesta sijainnista on tehty pitkän aikavälin tarkastelu vuonna 2017 (pro gradu -tutkielma Helsingin yliopisto, aluetiede). Selvityksessä on mukana myös koulujen piholla olevia lähiliikuntapaikkoja. Selvitystä täydennetään yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialojen kanssa korttelitalojen ja päiväkotien pihojen sekä rakentamisohjelman mukaisesti suunniteltavien hankkeiden osalta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala työstää tältä pohjalta liikuntapalveluiden olosuhde-selvitystä, joka tuottaa lisää tietoa mm. erilaisten liikkumisolosuhteiden alueellisesta kattavuudesta ja saavutettavuudesta.

Edellä mainittuja tarkasteluja voidaan hyödyntää tehtävässä koulujen pihojen kunnostussuunnitelmassa sekä kymmenen kunnostettavan koulunpihan valinnassa. Kunnostettavat pihat valitaan toimialojen yh-

teistyönä kaikkien edellä esiteltyjen selvitysten tuloksia hyödyntäen. Lisäksi lautakunta painottaa että koulujen oppilaita ja oppilasneuvostoja pitää kuulla ja osallistaa suunnitteluprosesseissa. Tämän lisäksi sijainnin valinnassa ja pihasuunnittelussa tulee huomioida liikunta oppimisen välineenä, lasten ja asukkaiden osallistaminen, koulutiloihin sijoittuva kasvava esiopetuksen lapsimäärä ja vaikutus syrjäytymisen ehkäisyyn.

Tätä lausuntoehdotusta on valmisteltu yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kanssa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Martina Harms-Aalto: Lisäksi lautakunta painottaa että koulujen oppilaita ja oppilasneuvostoja pitää kuulla ja osallistaa suunnitteluprosesseissa. Tämän lisäksi sijainnin valinnassa tulee huomioida.....
(tämä on siis lisälause 11. kohtaan)

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Martina Harms-Aallon tekemän ja Pia Pakarisen kannattaman vastaehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite koulupihojen kartoituksesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana valtuutettu Johanna Nuortevan ja allekirjottaneiden valtuustoaloitetta koulupihojen kartoittamiseksi ja tarvittavien parannusehdotusten laatimiseksi. Lisäksi lautakunta pitää tärkeänä, että kartoitusta tehtäessä koulupihojen lisäksi huomioidaan kaupungin muutkin liikuntapaikat sekä liikuntapaikkojen kartoitukset ja toteaa seuraavaa:

Koulupihojen kehittämisessä liikkumiseen ja toiminnallisiin leikkeihin inostaviksi on nähty monenlaista hyötyä. Piha on keskeinen liikkumisympäristö koululaisten arkipäivissä ja iltapäivätoiminnassa. Koulujen pihojen monimuotoisuus lisää osaltaan myös asuinalueiden viihtyisyyttä. Monikäyttöiset koulujen pihat ovat parhaimmillaan kiinnostavia ja liikkumaan houkuttelevia kaupunkitiloja asuinalueiden arkiympäristöissä ja lisäävät kaupunginosien viihtyisyyttä, yhteisöllisyyttä, omaleimaisuutta ja turvallisuutta. Helposti saavutettavina, maksuttomina ja avoimina lähiliikunta- ja leikkipaikkoina koulujen pihat edistävät myös asukkaiden yhdenvertaisuutta ja luovat edellytyksiä asukkaisen omatoimiselle liikkumiselle, kohtaamiselle ja hyvinvoinnille.

Koulujen pihojen tilannetta liikkumisen näkökulmasta on kartoitettu valtakunnallisesti muun muassa seuraavilla kolmella kyselyllä, joissa kaikissa Helsingin tilanne osoittautui kansallista keskiarvoa heikommaksi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kehittämä valtakunnallinen terveyden edistämisen aktiivisuuden ns. TEA-mittari -kyselyllä (vuosina 2014, 2016 ja 2018) kouluilta kysyttiin onko koulupiha liikkumiseen inostava lähiliikuntapaikka, jota hyödynnetään myös koulupäivän ulkopuolella (kyllä/ei). Helsingissä 69 prosenttia (valtakunnallisesti 77 %) kouluista vastasi kyllä vuoden 2018 kyselyssä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisema opinnäytetyöllä vuodelta 2016, jossa Helsinki sai pisteet 1,97/4. Rehtoreiden arvioitavana olivat pihan yleinen tila, pelikenttä, koripallokorit, jalkapallomaalit, keinut ja kiipeilytelineet.

Liikkuva Koulu -ohjelman nykytilan arvioinnilla, jonka kaikki ohjelmaan rekisteröityneet koulut täyttävät säännöllisesti. Nykytilan arvioinnissa kouluja pyydetään mm. arvioimaan asteikolla 0-4, onko koulun pihalla pelialue ja riittävästi muita toiminnan paikkoja ja onko pihan virikkeellisyttä lisätty koulun omilla toimilla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan rakentamishojelman perusparannushankkeisiin sisältyy myös kiinteistöön kuuluvan pihan perusparantaminen. Liikunta- ja leikkitarpeiden lisäksi pihasuunnittelussa huomioidaan saatto- ja huoltoliikenteen integroiminen toimintaan turvallisesti. Erityisesti osakorjauksin kunnostetuissa kouluissa sekä kohteissa, joiden elinkaaren mukainen perusparannus tulee ajankohtaiseksi talousarvion kymmenen vuoden suunnitelmakauden jälkeen, voidaan tunnistaa sekä teknistä kunnostamista että liikunta- ja leikkiolosuhteiden parantamista tarvitsevia pihoja.

Selvitys koulupihojen liikunnallisuuden tilasta on mahdollista laatia jo olemassa olevien tiedonkeruiden (TEA-viisari, Liikkuva koulu -nykytilan arviointi ja AVI-selvitys) sekä kaupungin toimialoilla olevan muun tiedon

18.12.2018

perusteella. Myös koululaisilta itseltään on kysytty näkemyksiä koulujen liikunnallisuuden tilasta mm. LIITU-tutkimuksessa 2018, ja jonka tulokset raportoidaan myöhemmin. Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on tuottanut kaupunkilaisprofiili-työkalun, jota voidaan soveltaa erityisesti liikkumisen esteiden ja motivaatioiden kartoitukseen.

Selvityksen perusteella laaditaan kunnostustoimenpiteiden aikataulutettu suunnitelma, jossa huomioidaan toteutettavien parannustöiden alueellinen kattavuus ja tasapuolisuus. Alueelliset lähiliikuntapaikat ja leikkipuistot sekä niiden kunto ja monipuolisuus voidaan kartoittaa myös tässä yhteydessä, sillä yhdessä koulujen pihojen kanssa ne muodostavat monille kaupunkilaisille arkiliikkumisolosuhteiden verkoston Helsingissä. Tämä kartoitus ja sen avulla tehtävä kehittämissuunnitelma toteutetaan toimialojen yhteistyönä.

Helsingin liikuntapaikkojen alueellisesta saavutettavuudesta ja optimaalisesta sijainnista on tehty pitkän aikavälin tarkastelu vuonna 2017 (pro gradu -tutkielma Helsingin yliopisto, aluetiede). Selvityksessä on mukana myös koulujen pihoiilla olevia lähiliikuntapaikkoja. Selvitystä täydennetään yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialojen kanssa korttelitalojen ja päiväkotien pihojen sekä rakentamisohjelman mukaisesti suunniteltavien hankkeiden osalta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala työstää tältä pohjalta liikuntapalveluiden olosuhde-selvitystä, joka tuottaa lisää tietoa mm. erilaisten liikkumisolosuhteiden alueellisesta kattavuudesta ja saavutettavuudesta.

Edellä mainittuja tarkasteluja voidaan hyödyntää tehtävässä koulujen pihojen kunnostussuunnitelmassa sekä kymmenen kunnostettavan koulunpihan valinnassa. Kunnostettavat pihat valitaan toimialojen yhteistyönä kaikkien edellä esiteltyjen selvitysten tuloksia hyödyntäen. Lisäksi sijainnin valinnassa ja pihasuunnittelussa tulee huomioida liikuntaoppimisen välineenä, lasten ja asukkaiden osallistaminen, koulutiloihin sijoittuva kasvava esiopetuksen lapsimäärä ja vaikutus syrjäytymisen ehkäisyyn.

Tätä lausuntoehdotusta on valmisteltu yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kanssa.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt 31.12.2018 mennessä kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa koulujen pihojen kartoituksesta ja tarvittavien parannusehdotusten laatimisesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

18.12.2018

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite koulupihojen kartoituksesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 284

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan valtuustoaloitteesta leikkipuistojen ja liikuntapaikkojen tarjonnan kartoittamisesta ja kehittämissuunnitelman laatimisesta

HEL 2018-009106 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle puoltavan lausunnon Johanna Nuortevan ym. valtuustoaloitteesta koskien leikkipuistojen ja liikuntapaikkojen tarjonnan kartoittamista ja kehittämissuunnitelman laatimisesta:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää hyvänä toimialojen yhteistyönä tehtäviä kartoituksia. Lisäksi lautakunta pitää tärkeänä, että kartoituksia tehtäessä ja toimintaa kehitettäessä tulee alueellisesti huomioida kaikki alueella olevat liikuntapaikat, leikkipuistot sekä koulupihoista tehtävä kartoitus. Leikki- ja liikuntapaikkojen monipuolinen ja tasapuolinen kehittäminen on tärkeä osa toimivaa kaupunkia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla leikkipuistot, leikkipaikat ja liikuntapaikat toimivat päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten oppimis- ja leikkiympäristöinä. Opetuksen ja toiminnan sisältöjen kautta luodaan lapsille ja nuorille pohjaa hyvinvointia arvostavalle ja fyysistä aktiivisuutta edistävälle elämäntavalle.

Strategiset näkökulmat

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviossa vuodelle 2019 tavoitteena todetaan, että lapset, oppilaat ja opiskelijat liikkuvat yhä enemmän kiinteänä osana varhaiskasvatusta ja koulupäivää. Varhaiskasvatuksessa Ilo kasvaa liikkuen -hankkeen, perusopetuksessa ja toisella asteella Liikkuva koulu -hankkeen kautta on haettu ja haetaan toimintatapoja liikkumisen lisäämiseksi.

Toimialan sitova tavoite ”käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä” kannustaa toimialaa käyttämään Helsinkiä alustana, joka tarjoaa erilaisia kaupunki-, luonto- ja virtuaaliympäristöjä. Leikkipuistoilla ja liikuntapaikoilla on tässä merkittävä rooli. Lisäksi osallistamalla oppijat liikkumista aktivoivien oppimisympäristöjen suunnitteluun saadaan aikaan houkuttelevia ja kestäviä ratkaisuja. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on sitoutunut kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan palveluiden käyttöön, jolla kannustetaan oppijoita kokemusrikkaaseen ja liikunnalliseen elämäntapaan.

Meneillään olevat tarkastelut

Helsingissä on laaja leikkipuistojen, leikkipaikkojen ja lähiliikuntapaikkojen verkosto. Leikkipuistoja, joissa järjestetään varhaiskasvatuksen ohjattua toimintaa, on noin 65. Leikkipaikkoja on kaupungissa yli 250, joista ohjattu toiminta puuttuu, mutta niitä käytetään usein kunnallisten ja yksityisten päiväkotien ja perhepäivähoidon ulkoilualueina. Kaupungissa on lähes 100 lähiliikuntapaikkaa eri puolilla kaupunkia. Lähiliikuntapaikat sijaitsevat pääsääntöisesti pallokenttien läheisyydessä ja liikuntapuistoissa, sekä nykyään yhä enenevässä määrin myös koulujen pihoilla tai niiden välittömässä läheisyydessä.

Kaupunkiympäristön toimialalla sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on valmisteilla tarkasteluja liittyen leikkipuistoihin, leikkipaikkoihin ja liikuntapaikkoihin. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on mukana tarkasteluissa ja selvityksissä.

Kaupunkiympäristötoimialalla aluesuunnitelmissa tarkastellaan leikin ja lähiliikuntapaikkojen kehittämistarpeita. Parhaillaan valmistellaan yleisten alueiden leikkipaikkoja koskevaa linjausta, jonka yhteydessä tehdään leikkipaikkojen kartoitus, jotta mikään kaupunginosa ei jäisi katvealueeksi. Leikkipuistojen kunnan ja peruskorjaustarpeiden kartoitus on käynnistymässä kasvatuksen ja koulutuksen ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyönä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on käynnissä linjauksen laatiminen sen hallinnoimien ja ylläpitämien palvelujen olosuhteiden kehittämiseksi. Hankkeessa tarkastellaan muun muassa erilaisia liikuntapaikkoja ja koulujen pihoja. Vuoden 2019 aikana kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala sekä kaupunkiympäristön toimiala selvittävät, miten lähiliikuntapaikkaverkostoa tulee kehittää jatkossa. Parhaillaan kartoitetaan koulujen pihojen tilaa ja niistä työstetään kehittämissuunnitelmia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite liikuntapaikkojen ja leikkipuistojen tarjonnan kartoittaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.12.2018

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt 31.12.2018 mennessä kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Johanna Nuortevan ym. valtuustoaloitteesta koskien leikkipuistojen ja liikuntapaikkojen tarjonnan alueellista kartoittamista ja kehittämissuunnitelman laatimista. Aloitteessa esitetään, että kaikissa kaupunginosissa on leikkipuistoja ja asukaspuistoja eri ikäisten kaupunkilaisten tarpeisiin. Leikkipuistojen ja lähiliikuntapaikkojen tarjonta on suhteutettava myös alueen asukasmäärään niin, että liikuntapaikoille ja puistoihin mahtuu kaikki halukkaat. Kartoituksen jälkeen on tarpeen laatia suunnitelma erityisesti heikoimmin asukkaita palvelevien alueidentarjonnan kehittämiseen.

Valtuustoaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kulttuuri ja vapaa-ajan lautakunnalta sekä kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite liikuntapaikkojen ja leikkipuistojen tarjonnan kartoittaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

§ 285

**Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Maria Ohisalon toivomusponnosta mahdollisuuksista
kehittää tiedotusta nuorten aloitekanavasta**

HEL 2018-011176 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteessa esitetyt näkökulmat aloitekanavaan ja sen käyttöön tutustumiseen yhteiskuntaopin tunneilla ovat perusopetuksen ja lukio-opetuksen opetussuunnitelmien tavoitteiden mukaisia.

Yhteiskuntaopin opetus syventää opiskelijan käsitystä ympäröivästä yhteiskunnasta ja antaa hänelle valmiuksia kasvaa yhteiskunnallisista asioista kiinnostuneeksi aktiiviseksi ja osallistuvaksi kansalaiseksi. Kansalaisyhteiskuntaa, yhteiskunnan rakenteita ja keskeisiä ilmiöitä, valtaa, taloutta ja vaikuttamista tarkastellaan suomalaisesta, eurooppalaisesta ja globaalista näkökulmasta. Yhteiskuntaoppi rakentuu eri yhteiskuntatieteiden ja oikeustieteen sisällöistä kannustaa aktiiviseen yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Opetuksen yhtenä tavoitteena on oppilas ja opiskelija tuntee vaikutusmahdollisuutensa demokraattisen yhteiskunnan jäsenenä paikallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla ja on motivoitunut toimimaan aktiivisena ja vastuullisena kansalaisena.

Perusopetuksen yhteiskuntaopin opetussuunnitelmassa todetaan, että Helsinki tarjoaa hyvät mahdollisuudet tutustua kaupungin erilaisiin lukiisiin vaikuttamisen työkaluihin ja kanavoihin. Yhteiskuntaopin sisällöllisten tavoitteiden mukaisesti jokainen oppilas opiskelee mielipiteiden kanavoitumista osana julkisen vallan toimintaa ja harjoittelee aktiivisen kansalaisen vaikuttamisen keinoja autenttisissa tilanteissa. Yhteiskuntaopin tavoitteena on ohjata oppilas ymmärtämään yhteiskunnallisen päätöksenteon periaatteita ja toimintatapoja ei vain paikallisesti vaan myös laajemmin kansallisella, Euroopan Unionin tasolla sekä globaalisti. Lisäksi oppiaineen tavoitteena on, että oppilaasta kasvaa aktiivinen kansalainen, joka tuntee vaikutusmahdollisuutensa ja kehittää omaa lähiyhteisöä.

Yhtenä lukion kaikille opiskelijoille pakollisena kurssina on Suomalainen yhteiskunta (YH1), joka perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Kurssi keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia,

yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen. Kurssin yhtenä tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää suomalaisen yhteiskunnan perusrakenteet paikallisella ja valtiollisella tasolla, tuntee kansalaisen perusoikeudet, vaikuttamiskeinot ja -mahdollisuudet sekä kiinnostuu yhteiskunnallisesta osallistumisesta.

Opetussuunnitelman pedagogiset linjaukset ohjaavat kouluja kehittämään toimintatapojaan niin, että oppilaiden osallisuus toteutuu. Keskeinen tavoite on edistää oppilaiden osallisuuden ja demokraattisen toiminnan tavoitteita koulujen opetuksessa ja toimintakulttuurissa. Lisäksi Perusopetuslaki (628/1998), Lukiolaki (629/1998) ja Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) edellyttävät opetuksen järjestäjiltä oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuuden edistämistä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin nuorten aloitekanava on yksi vaikutuskanava mihin kouluissa tutustutaan. Aloitekanavan käyttöä osana opetusta käsitellään oppilaskunnan ohjaavien opettajien verkoston tapaamisissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ilona Taimela, opetuskonsultti, puhelin: 310 21878
ilona.taimela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa valtuutettu Maria Ohisaloon toivomusponteen 18.12.2018 mennessä. Toivomusponsi kuuluu seuraavasti: Merkitessään tiedoksi nuorten aloitteet kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia kehittää tiedotusta nuorten aloitekanavasta. Aloitekanavaan ja sen käyttöön olisi hyvä tutustua yhdessä esimerkiksi yhteiskuntaopin tunneilla ja opettajilla olisi oltava parempi tietopohja kanavasta, jotta tieto leviäisi nuorten keskuudessa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

18.12.2018

Lisätiedot

Ilona Taimela, opetuskonsultti, puhelin: 310 21878
ilona.taimela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

§ 286

Kumpulaan tulevan päiväkodin uudisrakennuksen tarveselvityksen hyväksyminen, lausunto hankesuunnitelmasta sekä päätös päiväkodin perustamisesta

HEL 2018-011907 T 10 06 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä liitteenä olevan tarveselvityksen päiväkotikiinteistön uudisrakennuksesta. Uudisrakennus sijaitsee osoitteessa Limingantie 39, 00560 Helsinki.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristön toimialan 13.12.2018 päivätyistä hankesuunnitelmista omalta osaltaan puoltavan lausunnon.

Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti perustaa päiväkodin osoitteeseen Limingantie 39, 00560 Helsinki.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pirjo-Riitta Sihvonen, suunnittelija, puhelin: 310 43229
pirjoriitta.sihvonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Isonniityn tarveselvityslomake
- 2 LPK Isonniitty korvaava uudisrakennus, hankesuunnitelma 181213
- 3 LPK Isonniitty korvaava uudisrakennus_hankesuunnitelman liitteet 1-6

Muutoksenhaku

Tarveselvityksen hyväksymisen osalta	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hankesuunnitelmaa koskevan lausunnon osalta	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Päiväkodin perustamisen osalta	Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan (10 luvun 1 §:n 4 mom. 4 kohta) kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Kaupunkiympäristön asiantuntijoiden mukaan ei ole taloudellisesti ja teknisesti perusteltua peruskorjata nykyisen päiväkotitiloihin heikossa kunnossa olevia tiloja.

Päiväkoti Isoniityn uudisrakennuksessa on 150 tilapaikkaa ja hoito- ja kasvatushenkilöä arviolta noin 28 riippuen hoidossa olevien lasten määrästä ja iästä. Ruokapalvelu- ja siivoushenkilöstöä on päiväkodissa 4-5 henkilöä.

Palveluverkko ja väestön muutos

Varhaiskasvatuspalvelujen tilapaikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Näin toimien voidaan huomioida alueiden palvelutarpeet. Palveluverkkoa kehitetään toteuttamalla tiloja, jotka edistävät varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamista ja vastaavat perheiden palvelutarpeeseen. Joustavat, turvalliset ja terveelliset oppimisympäristöt tukevat lasten ja aikuisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Päiväkoti Isoniity sijaitsee Vanhankaupungin peruspiirissä, Kumpulan osa-alueella, jossa se palvelee erityisesti Kumpulan ja sen lähialueiden lapsia ja heidän perheitään.

Väestöennusteen vuosille 2018-2027 mukaan Koskela-Kumpula-Käpylä alueen 1-6 vuotiaiden lapsimäärä kasvaa noin 200. Hankesuunnitelman mukaan uudisrakennus tulee korvaamaan nykyisen rakennuksen. Tilapaikat on uudisrakennusta suunniteltaessa mitoitettu 8 htm² / lapsi. Uudessa päiväkotirakennuksessa on 150 tilapaikkaa, nykyisessä 37, joten hanke tuottaa 113 lisäpaikkaa, jotka huomioidaan alueen palveluverkkotarkastelun yhteydessä. Uudishanke mahdollistaa varautumisen varhaiskasvatuksen osallistumisasteen kasvuun sekä lähipäiväkotikäytäntöön siirtymiseen.

Kaupunkiympäristö on hakenut Jyrängöntiellä sijaitsevan vanhalle päiväkotitiloihin jatkorakennusluvan (5 v.) ehdolla, että tilaan tehdään välttämättömät korjaukset ilmanvaihtoon ja salaojitukseen, jotta tilat voivat olla käytössä uudisrakennuksen valmistumiseen saakka.

Toiminnalliset tavoitteet

Kaksikerroksisessa päiväkotitiloihin suunnittelussa on huomioitu Helsingin kaupungin päiväkotisuunnitteluohjeiden periaatteet, noudatettavat rakentamisohjeet ja saadut kokemukset jo rakennetuista päiväkotitiloista.

Tavoitteena ovat joustavat ja monipuoliset oppimisympäristöt sekä tiloiltaan tehokas päiväkoti Tilasuunnittelussa korostuu lasten osallisuus ja pienryhmätoiminta. Osallistavalla suunnittelulla ohjataan käyttäjiä ja lapsia aktiivisesti osallistumaan oman työ- ja toimintaympäristönsä ja asukkaita oman ympäristönsä suunnitteluun ja kehittämiseen. Tilat on suunniteltu esteettömäksi. Erityistä huomiota kiinnitetään akustiikkaan, valaistukseen ja ergonomiaan. Päiväkoti täyttää terveellisyden ja turvallisuuden rakentamismääräysten uudisrakentamiselle asetetut vaatimukset.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstölle tullaan esittelemään hankesuunnitelmavaiheen viitesuunnitelmat. Lausunto tullaan ottamaan huomioon jatkosuunnittelussa.

Tekniset ja taloudelliset perustelut

Nykyisen päiväkoti Isoniityn paviljonkirakennus on yli 30 vuotta vanha. Kaupunkiympäristön toimialan tekemän selvityksen mukaan kiinteistön nykyinen kunto on heikko eikä sitä tulla peruskorjaamaan. Kaupunkiympäristön toimiala on saanut uuden rakennusluvan, jonka mukaan rakennus saa olla paikallaan v. 2022 loppuun asti.

Vaikutuksen arviointi

Varhaiskasvatuspalvelu on perheille arjen lähipalvelu. Hanke lisää varhaiskasvatuspaikkoja alueella. Lapsen näkökulmasta päiväkotipaikka omalla asuinalueella mahdollistaa kaverisuhteiden muodostumisen lähellä kotia ja tutustumisen ja liikkumisen omalla alueella. Oman alueen tuntemus lisää turvallisten reittien oppimista pienestä pitäen. Varhaiskasvatustilat suunnitellaan esteettömiksi ja kaikille lapsille sopiviksi, lapsen kasvua ja kehitystä tukevaksi oppimisympäristöksi. Päiväkodin toiminnan suunnitteluun osallistetaan lapset ja perheet. Päiväkodit ovat alueen yhteisiä ja yhteisöllisyyttä mahdollistavia tiloja.

Uudishankkeessa saadaan turvalliset ja joustava tilat, joista osa on myös asukaskäytössä. Uudishankkeen tiloissa voidaan ottaa paremmin huomioon varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset toiminnalliset tekijät. Hanke mahdollistaa strategian mukaiset lähipalvelut Kumpulan alueella.

Aikataulu, mitoitus ja kustannukset

Päiväkoti Isoniityn uudishanke on laajuudeltaan 1205 htm² ja sen toteutus on kaupungin talonrakentamishankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2018-2022 ohjelmoitu vuosille 2019-2020.

18.12.2018

Arvio uudisrakennuksen rakentamiskustannuksista on 6,5 miljoonaa euroa (4305 €/brm², alv 0%) toukokuun 2018 kustannustasossa. Kustannuksia nostaa uudisrakennuksen haasteelliset perustamisolosuhteet. Kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialat selvittävät yhteistyössä kustannustehokkaampia ratkaisumalleja. Hanke tuodaan kuitenkin jo tässä vaiheessa päätäntään lakisääteisten alueellisten palveluiden takaamiseksi. Uudisrakennuksen arvioidut vuokratulot ovat noin 390 000 euroa vuodessa, josta nousua on noin 320 000 euroa vuodessa päiväkotit Isoniityn osalta. Uudishankkeen vuokra on 32,80 €/htm²/kk, mikä koostuu 27,04 €/htm²/kk pääomavuokrasta ja 5.06 €/htm²/kk ylläpitovuokrasta.

Uudisrakentamisen aikana päiväkotit ei tarvitse väistötiloja.

Arvioidut muuttokustannukset ovat noin 42 000 euroa päiväkotit Isoniityn osalta. Uudisrakennuksen siivouskustannusarvio on noin 160 000 euroa vuodessa, josta nousua on noin 130 000. Uudishankkeen käynnistämiskustannuksiin varataan 86 000 euroa. Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Tietohallinnon käynnistämiskustannuksiin varataan 48 000 euroa.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pirjo-Riitta Sihvonen, suunnittelija, puhelin: 310 43229
pirjoriitta.sihvonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Isonniityn tarveselvityslomake
- 2 LPK Isoniitty korvaava uudisrakennus, hankesuunnitelma 181213
- 3 LPK Isoniitty korvaava uudisrakennus_hankesuunnitelman liitteet 1-6

Muutoksenhaku

Tarveselvityksen hyväksymisen osalta Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hankesuunnitelmaa koskevan lausunnon osalta Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Päiväkodin perustamisen osalta Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kaupunkiympäristö

§ 287

Suutarilaan tulevan lisätilapaviljongin tarveselvityksen hyväksyminen ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto hankesuunnitelmasta

HEL 2018-012785 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä osoitteeseen Seulas-
tentie 11, 00720 Helsinki, sijoitettavan lisätilapaviljongin tarveselvityk-
sen ja antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten
alueiden jaostolle 10.12.2018 päivätystä hankesuunnitelmasta omalta
osaltaan puoltavan lausunnon.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Eeva Tiihonen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 58499
eeva.tiihonen(a)hel.fi
Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

1 Suutarilantie 32 Lpk lisätila 4.12.2018 Uudisrakennus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 koh-
dan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tilahanketta kos-
kevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Varhaiskasvatus ja esiopetus alueella 4 (Jakomäki-Puistola-Suutarila)
varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen hakevien lasten määrä on suu-
rempi kuin alueella käytössä olevat paikat. Paviljonkitilat toimivat aluksi
lisätiloina, mutta niitä voidaan hyödyntää myös tulevien peruskorjaus-
ten aikaisina väistötiloina.

Paviljonkitilat sijoitetaan Suutarilan monitoimitalon pihalle ja siihen tulee noin 28 tilapaikkaa päiväkotia Seulasen käyttöön (207 htm²). Ulkoiluun käytetään koulunpihaa. Tiloissa työskentelee noin 4-5 työntekijää.

Palveluverkko ja väestön muutos

Varhaiskasvatuspalvelujen tarvetta ja tilapaikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Näin toimien voidaan huomioida alueiden palvelutarpeet. Palveluverkkoa suunnitellaan siten, että perheiden tarpeisiin voidaan vastata mahdollisimman hyvin lähipäiväkotiperiaatteella.

Siltamäessä suunniteltiin keväällä 2018, että esiopetukselle otetaan tiloja koululta. Koululla jouduttiin kuitenkin tekemään erilaisia korjauksia ja tästä syystä kaupunkiympäristötoimiala hankki kasvatuksen ja koulutuksen tarpeisiin paviljonkitilan esiopetusta varten.

Lisätilat sijaitsevat Suutarilassa Siltamäen alueella. Vuoteen 2028 ulottuvan väestöennusteen mukaan alueen 1–6-vuotiaiden lasten määrä pysyy tasaisena. Vuosina 2010-18 Suutarilan alueen 1-6-vuotiaiden määrä on lisääntynyt 35 lapsella.

Tilapaikat on suunnittelussa mitoitettu noin 8 htm²/lapsi. Paviljonkihankkeen myötä varhaiskasvatusalueelle saadaan arviolta 28 uutta tilapaikkaa. Lisätilat mahdollistavat varautumisen varhaiskasvatukseen osallistumisasteen lisäämiseen sekä lähipäiväkotikäytäntöön siirtymiseen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tilat soveltuvat sekä varhaiskasvatukseen, esiopetuksen että perusopetuksen käyttöön, ja mahdollistavat tulevaisuudessa joustavia tilaratkaisuja Suutarilan monitoimitalon toiminnan järjestelyissä. Ruokahuolto järjestetään monitoimitalolla.

Tilat toteutetaan esteettömiksi ja erityistä huomiota kiinnitetään akustiikkaan, paloturvallisuuteen, valaistukseen, ergonomiaan ja sisäilman laatuun.

Rakennus sijoittuu Suutarilan monitoimitalon pihalle, ja samassa yhteydessä toteutetaan pihalle uusia leikkivälineitä, koska uuden rakennuksen takia poistettiin vanhoja. Myös koulun oppilaat ovat päässeet vaikuttamaan pihalle tuleviin leikkivälineisiin.

Tekniset ja taloudelliset perustelut

Alueella on varhaiskasvatukseen osallistumisaste kasvanut. Tilaa voidaan jatkossa hyödyntää mahdollisesti myös alueella perusparannusten väistötilana.

Vaikutusten arviointi

Varhaiskasvatuspalvelu on perheille arjen lähipalvelu. Esitetyt tilat lisäävät alueen varhaiskasvatuspaikkoja ja mahdollistavat palvelutarpeen turvaamisen.

Aikataulu, mitoitus ja kustannukset

Tavoitteena tilojen käyttöönotolle on tammikuu 2019. Paviljonkitilat tilat ovat laajuudeltaan 237 brm² ja 207 htm². Hanke sisältyy vuoden 2018 talousarvion vuokra- ja osakekohteiden uudis- ja peruskorjausohjelmaan vuosiksi 2018 - 2020.

Arvio tilojen investointikustannuksista on 715 600 euroa (3 457 €/brm², alv 0 %). Arvioidut vuokratulot ovat 74 520 euroa vuodessa. Vuokra on noin 30 €/htm²/kk. Vuokratulot tarkentuvat jatkossa paviljonkitilojen perusvarustelun osalta.

Käyttömenot samalle ajalle ilman vuokratuloksia ovat noin 360 000 euroa, josta henkilöstömenojen osuus on noin 140 000 euroa. Toiminnan käynnistämiskustannukset ovat noin 20 000 euroa, tämä ei sisällä tietohallinnon hankintoja. Vuoden 2019 talousarviossa on varauduttu hoitopaikkojen lisäyksen aiheuttamiin kustannuksiin.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Eeva Tiihonen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 58499
eeva.tiihonen(a)hel.fi
Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

1 Suutarilantie 32 Lpk lisätila 4.12.2018 Uudisrakennus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

§ 288

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle Kallion ala-asteen perusparannuksen 15.10.2018 päivätystä hankesuunnitelmasta

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 15.10.2018 päivätystä Kallion ala-asteen perusparannusta koskevasta hankesuunnitelmasta ja lausui lisäksi seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Oppimistilojen jatkosuunnittelussa tulee yhdessä käyttäjätoimialan kanssa varmistaa erityisesti ääneneristykseen ja -vaimennuksen, kiinteiden kalusteiden ja varusteiden sekä valaistuksen huolellinen ja tarkoituksenmukainen toteutus. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi. Väri- ja materiaalivalintojen avulla toteutetaan viihtyisät ja oppimista tukevat tilat.

Luokkahuoneiden 504 ja 505 välille sekä oppilashuollon työhuoneisiin on vielä lisättävä pako-ovet. Teknisen työn tilojen valvottavuus sekä pesuhuoneena ja pukuhuoneena tarvittaessa toimiva tila on huomioitava jatkosuunnittelussa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota hankkeen kustannus seurannan, suunnittelun ohjauksen ja laadunvalvonnan tärkeyteen koko prosessin ajalta. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin. Myös aikataulun pitävyydestä on huolehdittava.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö on antanut 6.11.2018 hankesuunnitelmasta lausunnon, joka on liitteenä. Lausunto tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää perusparannuksen vuokrankorotusta korkeana.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Susan Niemelä, projektiarkkitehti, puhelin: 310 21714
susan.niemela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kallion ala-asteen hankesuunnitelma 15.10.2018
- 2 Työsuojelulausunto Kallion ala-asteen hankesuunnitelmaan 061118

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 15.10.2018 päivätystä, osoitteessa Neljäs linja 11-15 sijaitsevan Kallion ala-asteen perusparannusta koskevasta hankesuunnitelmasta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan laatima toiminnallinen tarvekuvaus on hankesuunnitelman liitteenä nro 2.

Hankesuunnitelma koskee Kallion ala-asteen laajaa teknistä perusparannusta ja tiloissa tehtäviä toiminnallisia ja opetusta ajanmukaistavia ja tehostavia tilamuutoksia. Koulu on Helsingin koulurakennusten suojelutarvetta selvittävässä Opintielä-julkaisussa luokiteltu kolmanneksi arvokkaimpaan luokkaan 2. Lisäksi rakennuksella on historiallisia arvoja. Rakennus on asemakaavassa suojeltu merkinnällä sr-2.

Rakennus on kaupunkiympäristön asiantuntijoiden mukaan laajan perusparannuksen tarpeessa. Talotekniset järjestelmät ovat käyttöikänsä päässä. Julkisivut, vesikate ja ikkunat vaativat uusimista, kellarikerroksen rakenteissa on kosteusongelmia ja salaojitus on uusittava, koulun keittiö on kooltaan sekä varustukseltaan riittämätön, wc-tilat eivät ole nykyisten tavoitteiden mukaiset eikä rakennus ole esteetön. Myös pihan toimivuudessa ja turvallisuudessa on puutteita.

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristötoimialan ja kasvatus- ja koulutustoimialan yhteistyönä.

Asiantuntijoina on kuultu kaupunginmuseon, rakennusvalvonnan, pelastuslaitoksen ja ympäristöpalveluiden edustajia sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä.

Palveluverkko ja väestön muutos

Kallion ala-aste sijaitsee keskisessä suurpiirissä Kalliossa. Kallion ala-asteen koulun oppilaaksiottoalueen oppilasennuste kasvaa vahvasti vuoteen 2027 asti. Perusparannuksen yhteydessä varmistetaan, että

toimintoja pystytään tehostamaan niin, että tilojen käyttöaste saadaan suuremmaksi.

Koulun toiminta

Koulun toiminnan kannalta koulun ja esiopetustilojen toteutus samaan yhteyteen luo edellytykset yhtenäiselle oppimisen polulle. Yhteinen oppimisympäristö ja turvalliset piha-alueet voidaan toteuttaa Kallion ala-asteen nykyiselle tontille.

Hankkeessa perusparannetaan tilat 465 alakoululaisen käyttöön. Alakoulussa on 1–6-luokilla 22 perusopetusryhmää, 3 autististen oppilaiden ryhmää ja 2 alueellisen erityisopetuksen ryhmää ja lisäksi kaksi esiopetusryhmää. Varhaiskasvatuspaikkojen määrä on n. 40. Perusparannuksen jälkeen henkilökuntaa tiloissa on noin 60-65 henkilöä.

Vuonna 1910 rakennettu Kallion ala-asteen koulu on liikenteellisesti hyvin saavutettavissa. Suunnittelussa varmistetaan turvalliset kulkuyhteydet kouluun ja esiopetukseen.

Perusparannuksen tavoitteena on turvallinen, terveellinen, tarkoituksenmukainen ja joustava oppimisympäristö, joka tukee monialaista oppimista, yhteisöllisyyttä sekä yksilön ja ryhmän kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kehittymistä. Iltapäiväkerhotoimintaa on mahdollista järjestää koulun tiloissa perusparannuksen jälkeen. Kulunvalvonnan suunnittelussa varaudutaan siihen, että osa koulun tiloista on kouluajan ulkopuolisessa asukaskäytössä. Liikuntatilat ovat asukaskäytössä arki-iltaisain, viikonloppuisin sekä loma-aikoina ja musiikkiopisto voi tarvittaessa hyödyntää koulun tiloja kouluajan ulkopuolella. Lisäksi koulu toimii majoituskouluna.

Hankkeen sisällöstä

Rakennus peruskorjataan ja monia rakennusosia uusitaan. Hankkeessa uusitaan talotekniset järjestelmät, parannetaan energiatehokkuutta, korjataan vaurioituneet osat julkisivusta, uusitaan ja korjataan osa ikkunoista, ovista, räystäsrakenteista sekä vesikattovarusteista. Hankkeen yhteydessä korjataan kosteusvaurioituneet rakenteet ja rakennetaan uusi salaoitusjärjestelmä.

Rakennuksessa tehdään lisäksi joitakin tilamuutoksia, jotka mahdollistavat opetussuunnitelman toteuttamisen ja tilojen monipuolisemman käytön. Tässä rakennuksessa toiminnalliset muutokset eivät edellytä suuria rakenteellisia muutoksia.

Lukitus-, kulunvalvonta- ja turvajärjestelmät uusitaan vastaamaan nykyajan vaatimuksia siten, että myös kouluajan ulkopuolinen käyttö on helpposti mahdollista.

Toiminnalliset tilamuutokset

Uusi opetussuunnitelma ohjaa opetusmenetelmiä avoimempaan ja yhteistyökeskeisempään suuntaan. Siirtymisen eri tilojen ja työskentelytapojen välillä tulee olla helppoa. Tärkeää on esimerkiksi uudenlaisten kädentaidon tilojen hyvät yhteydet toisiinsa sekä suunnittelu- ja työskentelytilaan. Hallinto- ja oppilashuollon tilojen ajanmukaistaminen ja sijoittaminen keskitetyksi lähekkäin on myös tavoiteltavaa. Nämä saadaan toteutettua tässä suunnitelmassa hyvin. Myös koulun tilakapasiteettiä on pystytty lisäämään.

Lisäksi oppilaiden wc-tilat ajanmukaistetaan vastaamaan nykyvaatimuksia, ruokahuollon tilajärjestelyitä tehostetaan ja rakennuksen esteettömyyttä ja paloturvallisuutta parannetaan.

Perusparannuksen yhteydessä tehtävillä muutoksilla rakennuksesta saadaan hyvin toimiva ja tilankäytöltään entistä tehokkaampi koulu. Myös pihan toimivuutta ja turvallisuutta kehitetään hankkeessa.

Koulu on osana pedagogista suunnitelmaansa osallistanut oppilaita pihan suunnitteluun. Osallistamisen tulokset on koordinoitu suunnitelmiin toimialan järjestämissä käyttäjäkokouksissa.

Vaikutusten arviointi ja strategiaohjelman toteuttaminen hankkeessa

Perusparannus mahdollistaa turvalliset, terveelliset, viihtyisät ja riittävät tilat Kallion ala-asteen toiminnalle. Hanke mahdollistaa strategianmukaisen lähipalvelun tarjoamisen Kallion alueella. Tarkoituksenmukaisesti mitoitettut tilat ovat varhaiskasvatuksen- ja koulutoiminnan lisäksi alueen asukkaiden käytössä.

Tilajärjestelyin luodaan oppimista ja opetussuunnitelman tavoitteita tukeva oppimisympäristö. Teknisillä ratkaisuilla edistetään tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen oppimista ja lisätään näin korkean teknologian ymmärtämistä ja osaamista Helsingissä.

Väistötilat

Kallion ala-asteen koulun koko toiminta siirretään väistötiloihin perusparannuksen toteutuksen ajaksi. Oppilaat väistyvät yhtäaikaaisesti. Toiminnalle järjestetään väistötilat lähialueelta. Väistötilaratkaisu täsmenyy suunnittelun kuluessa.

Kustannukset ja aikataulu

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

18.12.2018

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa hankkeen toteutuksesta ja ylläpidosta.

Hankkeeseen on vuosien 2018–2027 talousarvion rakentamishjelmassa varattu 16,0 milj. euroa vuosille 2017–2021.

Hankkeen laajuus on 3600 hym² eli 7488 brm² ja vuokra-ala on 5 258 htm². Hankkeen arvonlisäveroton kustannusarvio kustannustasossa 7/2018 RI 103,6; THI 187,8 on 20,4 milj. euroa (2 724 euroa/brm²).

Perusparannushankkeen arvioidut vuokratulot ovat noin 1 791 930 euroa/vuosi, mikä tarkoittaa nousua 823 557 euroa/vuosi. Perusparannettun koulun tuleva vuokra on 28,40 euroa/htm²/kk, josta pääomavuokra 24,70 euroa/htm²/kk ja ylläpitovuokra 3,70 euroa/htm²/kk.

Vuokranmaksun perusteena on 5 258 htm², poistoaika on 30 vuotta ja tuottovaade on 3 %.

Toiminnan käynnistämiskustannuksiksi on arvioitu 655 000 euroa. Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Luku ei sisällä tietohallinnon hankintoja.

Arvioidut muutto- ja siivouskustannukset ovat noin 281 000 euroa. Rakentamisen aikainen väistötilaruokailu ei aiheuta lisäkuluja.

Väistötilojen kustannusarvio on 1 870 000 euroa (alv. 0%) 18 kk ajalta, vuokraan vaikuttava 780 489 euroa. Väistötilojen kustannukset on otettu huomioon perusparannuksen jälkeen perittävän vuokran arviossa. Ne eivät sisälly hankesuunnitelmassa esitettyihin hankkeen kustannuksiin.

Rakentaminen ajoittuu ajalle 6/2021-11/2022 ja tilojen käyttöönotto on 1/2023.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Susan Niemelä, projektiarkkitehti, puhelin: 310 21714
susan.niemela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kallion ala-asteen hankesuunnitelma 15.10.2018
- 2 Työsuojelulausunto Kallion ala-asteen hankesuunnitelmaan 061118

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 29.11.2018
§ 131

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Neljäs linja 11-15, kaup. osa 11, Kallio

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Kallion ala-asteen 15.10.2018 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 7 488 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 20 400 000 euroa heinäkuun 2018 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

B

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Anneli Nurmi, projektinjohtaja, puhelin: 310 86432
anneli.nurmi(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

§ 289

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunkiympäristölautakunnanrakennusten ja yleisten alueiden jaostolle Jätkäsaaren tilapäisen liikuntahallin hankesuunnitelmasta

HEL 2018-010759 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle 16.11.2018 päivätystä Jätkäsaaren tilapäisen liikuntahallin hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja lausuu lisäksi seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa käyttäjän tarvekuvauksessaan Jätkäsaaren peruskoulun väliaikaisille liikuntatiloille asettamia tavoitteita. Jatkosuunnittelua varten tulee kuitenkin kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

Hankesuunnitelmassa mainitussa vuokra-arviossa tulee pitäytyä. Lisäksi tulee varmistaa hankkeen valmistuminen aikataulun mukaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että Jätkäsaaren peruskoululla pitää olla lämpimät liikuntatilat, kunnes pysyvät tilat Bunkkeriin valmistuvat.

Käsittely

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Poistetaan kohdasta (4)

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että Jätkäsaaren peruskoululla pitää olla lämpimät liikuntatilat, kunnes pysyvät tilat Bunkkeriin valmistuvat."

Tilalle:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että Jätkäsaaren peruskoululla pitää olla lämpimät liikuntatilat. Mikäli väliaikaisiksi tarkoitetut tilat osoittautuvat toimiviksi, voidaan Jätkäsaaren peruskoulun liikunta jatkossakin toteuttaa nyt päätettävänä olevassa liikuntahallissa. Asian jatko tuodaan erikseen lautakunnan päätettäväksi Bunkkerin valmistumisen aikoihin."

Vesa Korkkulan ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Ilari Suomalainen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 86492

18.12.2018

ilari.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jätkäsaaren halli HS 16.11.2018
- 2 Jätkäsaaren halli HS Liitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 16.11.2018 päivätystä, osoitteeseen Hyväntoivonkatu 1 suunnittelusta Jätkäsaaren tilapäisen liikuntahallin hankesuunnitelmasta.

Päätökset ja hanke

Opetuslautakunnan Jätkäsaaren peruskoulun hankesuunnitelmasta 23.08.2016 antaman lausunnon perusteluissa on todettu: ”Koulurakennukseen ei rakenneta omia liikuntatiloja vaan koulu käyttää Bunkkerin liikuntatiloja. Tämän vuoksi on tärkeää, että Bunkkerin liikuntatilat ovat käytettävissä koulurakennuksen valmistumiseen mennessä.”

Bunkkerin toteutus viivästyy useilla vuosilla, joten kaupunkiympäristötoimiala on selvittänyt vaihtoehtoja väliaikaisiksi liikunnan opetuksen tiloiksi Jätkäsaaren peruskoululle käyttöön otettaviksi syksystä 2019 alkaen.

Selvityksessä on päädytty Jätkäsaaren liikuntapuistoon koulun läheisyyteen sijoitettavaan tilapäiseen siirtokelpoiseen liikuntahalliin, joka tulee Helsingin kaupungin omistukseen. Pääkäyttäjänä on kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Halli on suunniteltu siten, että se palvelee myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan iltakäyttöä. Hankkeelle on varattu määräraha talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaehdotuksessa vuosille 2019–2028 siten, että toteutus ajoittuu vuodelle 2019. Hankkeesta on laadittu 16.11.2018 päivätty hankesuunnitelma kaupunkiympäristön toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun aikana on kuultu asiantuntijoina kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan, asemakaavoituksen sekä rakennusvalvontapalveluiden edustajia.

Turvallisten ja terveellisten rakenteiden lisäksi huomiota on kiinnitetty liikunnan opetuksen edellyttämän sisälämpötilan varmistamiseen sekä tilojen riittävään äänenvaimennukseen. Koulun opetusta varten halli suunnitellaan siten, että se on moottorikäyttöisillä kevyillä jakoseinillä erotettavissa kolmen samanaikaisen opetusryhmän käyttöön. Sali on käytettävissä myös yhtenäisenä ilman jakoseiniä, jolloin siinä on ohjeelliset täyskokoisien pelikentän mitat. Sali palvelee yhtenäisenä erityisesti liikuntatoimen iltakäyttöä. Hankkeen yhteydessä ei rakenneta pihalueta, ainoastaan turvallinen kulkuyhteys halliin. Autopaikkoja ei edellytetä. Iltakäytön tarvitsemat autopaikat on osoitettavissa kadunvarsi-paikoituksena.

Aikataulu ja kustannukset

Rakentamisaikataulun mukaan aikataulu on: toteutuksen suunnittelu 10/2018–2/2019, esirakentaminen 12/2018–1/2019, rakentaminen 2/2019–7/2019 ja tilat valmiit 8/2019.

Arvioitu tilakustannus käyttäjälle eli tilahankkeiden käsittelyohjeiden (Khs 14.12.2015) mukaan määriteltä sisäinen vuokra on noin 18 100 euroa/kk. Vuosivuokra on noin 217 250 euroa. Vuokra on noin 13,82 euroa/htm²/kk, josta pääomavuokran osuus on 10,86 euroa/htm²/kk ja ylläpitovuokran osuus on 2,96 euroa/htm²/kk. Neliövuokran perusteena on 1 310 htm².

Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Rakennuksen ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristötoimialan ylläpitopalvelut.

Toiminnan käynnistämiskustannukset koostuvat käyttäjän hankintoina toteutettavista irtokaluste- ja varustehankinnoista. Varustamisen kustannukset ovat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan mukaan 60 000 euroa (alv 0%).

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Ilari Suomalainen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 86492
ilari.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jätkäsaaren halli HS 16.11.2018
- 2 Jätkäsaaren halli HS Liitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 29.11.2018
§ 132

HEL 2018-010759 T 10 06 00

Hyväntoivonkatu 1, kaup.osa 20, Länsisatama / Jätkäsaari

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti hyväksyä Jätkäsaaren tilapäisen liikuntahallin 16.11.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 1 403 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 2 970 000 euroa syyskuun 2018 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Anneli Nurmi, projektinjohtaja, puhelin: 310 86432
anneli.nurmi(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

18.12.2018

§ 290

Oikaisuvaatimus virkasuhteen purkamisesta koeaikana

HEL 2018-010676 T 01 01 04 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kuntalain 134 §:n nojalla hylätä ***** tekemän oikaisuvaatimuksen, jonka hän on tehnyt rehtorin 12.10.2018 tekemästä päätöksestä, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 2 Rehtorin lausunto 24.10.2018
- 3 Muistio kuulemistilaisuudesta 11.10.2018
- 4 Aluepäällikön päätös 30.10.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt oikaisuvaatimuksen Keinutien ala-asteen koulun rehtorin 12.10.2018 tekemästä päätöksestä, jolla rehtori on purkanut oikaisuvaatimuksen tekijän määräaikaisen virkasuhteen koeaikana koeaikaehdon nojalla. Oikaisuvaatimuksen tekijä on otettu määräajaksi

18.12.2018

1.8.2018-31.7.2019 hoitamaan luokanopettajan virkaa. Päätöksessä on määrätty kuuden kuukauden pituisesta koeajasta.

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että häntä ei oltu kuultu ennen virkasuhteen purkamista koeajalla.

Rehtori on antanut asiasta lausuntonsa.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja oikealle toimielimelle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja on 15.06.2018 (46 §) tehnyt päätöksen toimivallan siirtämisestä henkilöstöasioiden päätöksenteossa. Edellä mainitun päätöksen mukaisesti perusopetuksen opettajat määräajaksi ottaa rehtori. Palvelussuhteen päättää vakinaiseen palvelussuhteeseen ottava viranhaltija. Näin ollen toimivalta purettaessa perusopetuksen opettajan virkasuhde on rehtoria ylemmällä tasolla eli aluepäälliköllä. Rehtori ei siten ollut toimivaltainen tekemään päätöstä virkasuhteen purkamisesta koeajalla.

Edellä olevan perusteella rehtori poisti 30.10.2018 tekemänsä virheellisen päätöksen hallintolain 50, 51, 52 ja 53 §:n nojalla.

Tämän jälkeen aluepäällikkö teki 30.10.2018 päätöksen, joka on saman sisältöinen kuin rehtorin aiempi ja sittemmin poistama päätös.

Oikaisuvaatimuksen katsotaan kohdistuvan toimivaltaisen viranhaltijan tekemään päätökseen.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 8 §:n mukaan virkasuhteeseen otettaessa voidaan määrätä virantoimituksen aloittamisesta alkavasta enintään kuuden kuukauden pituisesta koeajasta. Koeajan kuluessa virkasuhde voidaan molemmin puolin purkaa päättymään välittömästi. Purkaminen ei saa tapahtua syrjivillä tai koeajan tarkoitukseen nähden muutoin epäasiallisilla perusteilla.

Oikaisuvaatimuksen tekijälle varattiin tilaisuus tulla kuulluksi virkasuhteen päättämisen syystä perusteluineen. Kuulemistilaisuus pidettiin 11.10.2018. Kuulemistilaisuudessa olivat läsnä oikaisuvaatimuksen tekijä, rehtori ja aluepäällikkö.

Oikaisuvaatimuksen tekijää on kuultu ennen virkasuhteen purkamista koeaikana. Koeaikapurun syynä ovat olleet viranhoitoon liittyvät seikat.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Päätös virkasuhteen purkamisesta koeajalla viranhoitomääräykseen sisältyvän koeaikaehdon nojalla ei ole lain vastainen.

18.12.2018

Edellä lausuttuun ja asiassa saatuun selvitykseen viitaten esittelijä esittää, että oikaisuvaatimus hylätään.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 2 Rehtorin lausunto 24.10.2018
- 3 Muistio kuulemistilaisuudesta 11.10.2018
- 4 Aluepäällikön päätös 30.10.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja
koulutuslautakunta

18.12.2018

§ 291

Oikaisuvaatimus määräaikaiseen virkasuhteeseen ottamisesta

HEL 2018-011935 T 01 01 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kuntalain 134 §:n nojalla hylätä ***** oikaisuvaatimuksen, jonka hän on tehnyt Keinutien ala-asteen koulun rehtorin 25.6.2018 tekemästä päätöksestä, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen muuttamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Anu Kangaste, lakimies, puhelin: 310 87180
anu.kangaste(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 121118
- 2 5-1924-18_Valintapäätöstyöavain5-1924-18Keinutienala-asteenkoulu
- 3 Hakuilmoitus
- 4 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)
- 5 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)
- 6 Rehtorin lausunto

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt 13.11.2018 Helsingin kaupungin kirjaamoon saapuneen oikaisuvaatimuksen Keinutien ala-asteen koulun rehtorin

18.12.2018

25.6.2018 tekemästä päätöksestä, jolla rehtori on ottanut oman äidinkielen tuntiopettajaksi (albania) ***** ajaksi 1.8.2018-31.7.2019.

Rehtori on antanut asiassa lausunnon.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että päätös tulee mitätöidä, koska tuntiopettajan tehtävään valitulla henkilöllä ei ole albanian kielen opettajan koulutusta, vaikka tehtävään haettiin nimenomaan albanian kielen opettajaa. Lisäksi rekrytointiprosessia ei hoidettu lain mukaan, eikä se ollut läpinäkyvää.

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Henkilöstöressurssipalvelusta saadun tiedon mukaan rehtorin 25.6.2018 tekemä päätös on annettu tiedoksi kaikille hakijoille normaalina sähköisenä tiedoksiantona 2.11.2018. Kaikki hakijat olivat antaneet tähän luvan.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja oikealle toimielimelle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan 15.6.2018 (§ 46) tekemän delegointipäätöksen mukaan määräaikaisen tuntiopettajan peruskoulussa ottaa rehtori.

Hakuprosessista

Oppilaan oman äidinkielen (albanian kielen) virkasuhteinen tuntiopettajan tehtävä on ollut haettavana 31.5. -14.6.2018 välisenä aikana kaupungin sähköisessä rekrytointijärjestelmässä. Hakuilmoituksessa tehtävän kuvauksena ilmoitettiin albanian kielen tuntiopettaja.

Hakuilmoituksessa kelpoisuusvaatimuksista todettiin, että oppilaan oman äidinkielen opettajalta edellytetään ylempää korkeakoulututkintoa, vähintään 60 opintopisteen tai vähintään 35 opintoviikon laajuisia opettajan pedagogisia opintoja, riittävää opetettavan aineen aineenhalintaa sekä kyseisen kielialueen kulttuurin tuntemusta. Kelpoisuus voidaan osoittaa suomalaisten yliopistojen tutkintotodistuksilla. Tutkinnon

tasoa, opettajan pedagogiset opinnot sekä opetettavan aineen aineenhallinta voidaan osoittaa opetushallituksen päätöksellä (tutkintojen tunnustaminen) silloin, kun kyse on ulkomailla suoritetuista tutkinnoista. Opetettavan aineen aineenhallinta voidaan osoittaa myös muulla soveltuvalla tavalla, jos sitä ei ole mahdollista osoittaa edellä mainituilla tavoilla. Hakuilmoituksessa todettiin lisäksi, että määräaikaissa tehtävissä kelpoisuusvaatimukset täyttävien hakijoiden puuttuessa myös vaadittavaa kelpoisuutta vailla olevat hakijat otetaan huomioon.

Rehtorin päätöksen mukaan tehtävää haki hakuajan kuluessa neljä hakijaa. Kukaan hakijoista ei täytä haettavana olleen oman äidinkielen (albania) opettajan viran kelpoisuusvaatimuksia. Edelleen rehtorin päätöksen mukaan haastatteluun kutsuttiin hakemusten perusteella tehtävään valittu.

Asian oikeudellinen arviointi

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kunnan päättämä erityinen kelpoisuus. Opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään asetuksessa opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista.

Oman äidinkielen opettajat ovat erityisryhmä, josta ei nimenomaisesti säädetä kelpoisuusasetuksessa. Kuten edellä on todettu, hakuilmoituksessa on edellytetty, että kelpoisuusvaatimus perusopetuksessa oman äidinkielen opettajilla on periaatteessa sama kuin muilla opettajilla eli ylempi korkeakoulututkinto, vähintään 60 opintopisteen tai vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot. Lisäksi riittävä opetettavan aineen aineenhallinta sekä kyseisen kielialueen kulttuurin tuntemusta. Hakuilmoituksessa todetaan, että tutkinnon taso, opettajan pedagogiset opinnot sekä opetettavan aineen aineenhallinta voidaan osoittaa opetushallituksen päätöksellä (tutkintojen tunnustaminen) silloin, kun kyse on ulkomailla suoritetuista tutkinnoista. Edelleen opetettavan aineen aineenhallinta voidaan osoittaa myös muulla soveltuvalla tavalla, jos sitä ei ole mahdollista osoittaa edellä mainituin tavoin.

Opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 23 §:n 1 momentin mukaan opetusta voidaan väliaikaisesti enintään vuoden ajaksi määrätä antamaan henkilö, jolla on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito. Tällainen henkilö voidaan kuitenkin määrätä antamaan opetusta yli kuuden kuukauden ajaksi vain, jos tehtävän edellyttämät kelpoisuusvaatimukset täyttäviä henkilöitä ei määräystä annettaessa ole saatavilla tai jos siihen on muu erityinen syy.

18.12.2018

Opetushallituksen 18.12.2017 antamassa päätöksessä liittyen ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamaan virkakelpoisuuteen todetaan oikaisuvaatimuksen tekijän kohdalla, että hänen suorittamansa korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan ylempään korkeakoulututkintoon. Sen sijaan päätöksessä todetaan edelleen, että oikaisuvaatimuksen tekijän kasvatustieteelliset opinnot rinnastetaan Suomessa suoritettavaan 60 opintopisteen laajuisiin opettajan pedagogisiin opintoihin, jos oikaisuvaatimuksen tekijä suorittaa täydentävinä opintoina suomalaisessa korkeakoulussa 25 – 30 opintopisteen laajuiset opettajankoulutuksen opinnot, joihin sisältyy kasvatustieteellisiä opintoja, didaktisia opintoja ja ohjattua harjoittelua. Vasta tämän jälkeen Opetushallitus voi tehdä lopullisen rinnastamispäätöksen. Opetushallitus perustelee päätöstä täydentävien opintojen edellyttämiseksi sillä, että hakijan suorittamat kasvatustieteelliset opinnot eroavat laajuudeltaan ja sisällöltään Suomessa suoritettavista opettajan pedagogisista opinnoista.

Esittelijä toteaa, että pedagogiset opinnot eivät ole olleet oikaisuvaatimuksen tekijällä valmiit hakuajan loppuun mennessä, eikä lopullista rinnastamispäätöksen sisältöä siten vielä tiedetä.

Rehtorin päätöksen mukaan tuntiopettajaksi valittu on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon ja opettajan pedagogiset opinnot ja lisäksi hänelle on kielenopettajan kelpoisuus ranskan kieleen. Valitulla on kokemusta kielen opettamisesta. Valittu on toiminut ranskan ja kreikan kielen opettajana vuosina 2015 - 2017, ranskankielen yksityisopettajana vuosina 1995 – 2012 ja englannin kielen opettajana vuosina 1993 – 1995.

Rehtori on päätöksessään katsonut, että tehtävään valitulla on pitkä kokemus opetustehtävistä ja opettajan kelpoisuus kielten opetukseen. Edelleen rehtorin päätöksessä todetaan, että hakijan työkokemuksen, koulutuksen sekä haastattelussa ilmenevien seikkojen kokonaisarvioinnin perusteella, tehtävään valitulla on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito tehtävän menestykselliseen hoitamiseen.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Rehtori on harkintansa mukaan voinut valita kyseiseen määräaikaan oman äidinkielen tuntiopettajan virkasuhteiseen tehtävään valitsemansa henkilön. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että rehtori olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun kuin, mihin se tässä asiassa on ollut käytettävissä.

Esittelijä esittää edellä lausuttuun ja rehtorin lausuntoon viitaten, että oikaisuvaatimus hylätään.

Esittelijä

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

18.12.2018

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Anu Kangaste, lakimies, puhelin: 310 87180
anu.kangaste(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 121118
- 2 5-1924-18_Valintapäätöstyöavain5-1924-18Keinutienala-asteenkoulu
- 3 Hakuilmoitus
- 4 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 32 k.)
- 5 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 32 k.)
- 6 Rehtorin lausunto

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

§ 292

Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevasta päätöksestä

HEL 2018-011575 T 03 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hylätä ***** oikaisuvaatimuksen, joka koskee hallintopäällikön 15.11.2018 tekemää päätöstä (§ 47) oikaisuvaatimuksen tekijälle aiheutuneen vahingon korvaamisesta. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta hallintopäällikön päätöstä olisi muutettava.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Merja Aalto-Setälä, lakimies, puhelin: 310 86350
merja.aalto-setala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 26.11.2018
- 2 Opettajan vastine oikaisuvaatimukseen, ei allekirj.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintopäällikkö hylkäsi 15.11.2018 tekemällään päätöksellä (47 §) ***** vahingonkorvaushakemuksen, koska asiassa saadun selvityksen perusteella kaupungin ei voitu katsoa olevan oikeudellisesti korvausvelvollinen. Myöskään opettajan ei voitu katsoa aiheuttaneen vahinkoa virheellään tai laiminlyönnillään. Saadun selvityksen perusteella

18.12.2018

opiskelijan omalla myötävaikutuksella oli huomattava merkitys vahingon syntymiseen.

Kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua.

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

***** on tehnyt oikaisuvaatimuksen määräajassa oikealle viranomaiselle.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii oikaisua hallintopäällikön tekemään päätökseen. Koska päätös perustuu virheellisiin tietoihin, oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii korvaushakemuksensa uudelleen käsittelyä ja vahingoittuneen omaisuuden korvaamista.

Opettaja on todennut oikaisuvaatimuksen johdosta seuraavaa:

1) Kyseinen tapahtuma johtui opiskelijan tietokonepelien pelaamisesta, jota hän ei pyynnöistä huolimatta suostunut lopettamaan. Tämä oli siis syynä tietokoneen kannen kiinni painamiseen. Tietokone putosi pöydältä. Tämä johtui siitä, että opettaja nosti tietokonetta katsoessaan kursityön etenemistä koneen näytöltä. Kun opettaja oli laskemassa konetta pöydälle, opiskelija oli vetänyt pöytää itseensä päin ja tietokone putosi pöydän reunan yli.

2) Opettaja katsoo, että hänellä ei ollut perusteltua syytä koskea opiskelijan tietokoneeseen.

Asian oikeudellinen arviointi

Lähtökohtaisesti jokainen joutuu kärsimään kohdalleen sattuvat epäedulliset tapahtumat. Vaikka vahinko on syntynyt, vaaditaan korvausvelvollisuuden syntymiseen joku peruste. Muuten vahinko jää kärsijän itsensä vastattavaksi.

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollinen on se, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon. Tuottamus tarkoittaa, että jotakin tehdään huolimattomasti, varomattomasti, ajattelemattomasti tai taitamattomasti taikka jotakin laiminlyödään.

Julkisyhteisö, tässä tapauksessa Helsingin kaupunki vastaa työnantajana vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n 2 ja 1 momenttien mukaan virkamiehen (viranhaltijan) virheellä tai laiminlyönnillä aiheuttamasta vahingosta. Julkisyhteisön vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukainen vastuu edellyttää virkamiehen tuottamusta eli virhettä tai laiminlyöntiä.

Työnantajan vahingonkorvausvastuun perussäännös on vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n 1 momentissa, jonka mukaan työnantaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka työntekijä virheellään tai laiminlyönnillään työssä aiheuttaa. Pykälän 2 momentissa laajennetaan edellä tarkoitettu yksityisoikeudellinen työnantajan vastuu koskemaan myös kuntaa, kun vahinko on aiheutunut virkasuhteessa olevan henkilön virheestä tai laiminlyönnistä toiminnassa, jota ei ole pidettävä julkisen vallan käyttämisenä. Helsingin kaupungin palveluksessa olevat opettajat ovat virkasuhteessa kaupunkiin.

Asiassa saadun selvityksen mukaan opiskelija on pelannut tietokonepelejä eikä ole opettajan pyynnöistä huolimatta suostunut lopettamaan pelaamista. Lukiolain 25 §:n 2 momentin mukaan opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Opettajan varsinainen tehtävä on opetuksen antaminen. Jotta opetuksen antaminen on mahdollista, voi siihen liittyä järjestyksen ylläpitoa ja tällöin hän voi joutua toimimaan tilanteen vaatimalla tavalla, kuten tässä tapauksessa laittamalla tietokoneen kannen kiinni. Opetuksen antamiseen kuuluu myös opiskelijoiden arviointi. Arviointiin liittyy opiskelijoiden aktiivisuus ja osallistuminen oppitunneilla. Opettaja on nostanut opiskelijan tietokoneen katsoakseen opiskelijan kurssityön etenemistä. Riippumatta siitä, mitä työvälinettä oppitunnilla käytetään esim. vihkoa, kirjaa tai tietokonetta, opettaja voi joutua nähdäkseen opiskelijan suorituksen ottamaan työvälineen käteensä. Kun opettaja oli laskemassa konetta pöydälle, opiskelija oli vetänyt pöytää itseensä päin ja kone oli pudonnut pöydän reunan yli. Opettaja ei ole yleisen elämäkokemuksen mukaan voinut mainitussa tilanteessa olettaa, että oppilas samanaikaisesti siirtää pöytää. Mikäli oppilas ei olisi siirtänyt pöytää opettajan laskiessa konetta, ei vahinkoa olisi tapahtunut. Vahinko ei ole aiheutunut opettajan virheestä tai laiminlyönnistä.

Esittelijä katsoo, että Helsingin kaupungilla ei ole työnantajana oikeudellista velvollisuutta korvata vahinkoa, koska vahinko ei ole aiheutunut opettajan virheestä tai laiminlyönnistä.

18.12.2018

Esittelijä toteaa, että oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole oikaisuvaatimuksessaan esittänyt sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta hallintopäällikön päätöstä olisi muutettava, joten oikaisuvaatimus tulisi hylätä.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Merja Aalto-Setälä, lakimies, puhelin: 310 86350
merja.aalto-setala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 26.11.2018
- 2 Opettajan vastine oikaisuvaatimukseen, ei allekirj.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala Hallinto- ja tukipalvelut Hallintopalvelut Hallintopäällikkö 15.11.2018 § 47

18.12.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 263, 264, 265, 266, 268, 270, 271, 273, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286 (Tarveselvityksen hyväksymisen osalta), 286 (Hankesuunnitelmaa koskevan lausunnon osalta), 287, 288 ja 289 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 267, 269, 272, 276, 277, 278, 279 ja 286 (Päiväkodin perustamisen osalta) §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

18.12.2018

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

18.12.2018

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 274 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 123 § ja 146 §

4

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 275 §.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysäncatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

18.12.2018

Viranomaisen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa halua vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

18.12.2018

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

18.12.2018

- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on

18.12.2018

saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 2000 euroa, jos hankinnan arvo on alle 1 miljoona euroa; 4000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja alle 10 miljoonaa euroa; ja 6000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

5 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 290, 291 ja 292 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

18.12.2018

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos

18.12.2018

valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

ANVISNINGAR OM HUR MAN BEGÄR OMRÖVNING

269 § i protokollet.

18.12.2018

Den som är missnöjd med beslutet kan framställa en skriftlig begäran om omprövning. Ändring i beslutet får inte sökas genom besvär hos domstol.

Rätt att begära omprövning

Omprövning får begäras

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Den tid inom vilken omprövning ska begäras

Omprövning ska begäras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Begäran om omprövning ska inlämnas till Helsingfors stads registratörskontor senast den bestämda tidens sista dag under registratörskontorets öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i den bestämda tiden. Om sista dagen av den bestämda tiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får begäran om omprövning inlämnas första vardagen därefter.

Omprövningsmyndighet

Omprövning begärs hos Helsingfors stads fostrans- och utbildningsnämnd.

Omprövningsmyndighetens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratörskontor
Norra esplanaden 11-13

18.12.2018

Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

Formen för och innehållet i begäran om omprövning

Begäran om omprövning ska göras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I begäran om omprövning ska uppges

- det beslut som begäran om omprövning gäller
- hurdan omprövning som begärs
- på vilka grunder omprövning begärs
- vem som begär omprövning
- på vilka grunder den som begär omprövning är berättigad att göra detta
- kontaktuppgifter till den som begär omprövning

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor

18.12.2018

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Jaana Lax
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Ted Apter

Otso Kivekäs

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 27.12.2018.